

(४) माहिती व संज्ञापन तंत्रज्ञान – अर्थ, फायदे, तोटे व वापर

* इंटरनेट व ई मेलचे मूलभूत आधार

- १) संगणक तंत्रज्ञान – संगणकाचा परिचय, इंटरनेट व ई मेल, सोशल मिडिया, नविनतम साधने आणि तंत्रज्ञान
- २) कम्युनिकेशन व नेटवर्किंग तंत्रज्ञान – डाटा कम्युनिकेशन, नेटवर्किंग आणि वेब टेक्नॉलॉजी

* सर्वसाधारण संक्षिप्त रूपे व परिभाषा

- ३) सर्वसाधारण संक्षिप्त रूपे व परिभाषा

* माहिती व संज्ञापन तंत्रज्ञान – अर्थ, फायदे, तोटे व वापर

- ४) भारतातील माहिती तंत्रज्ञान उद्योग – वाढ, दर्जा, निरनिराळ्या सेवा सुविधांची माहिती मिळण्यासाठी त्याचा वापर, आधुनिक समाजातील संगणकाची भूमिका, विविध क्षेत्रात संगणकाचा वापर
- ५) शासनाचे कार्यक्रम – मिडीया लॅब एशिया, विद्यावाहिनी, ज्ञानवाहिनी, सामूहिक माहिती केंद्र, इत्यादी
- ६) सायबर गुन्हे व त्यावरील प्रतिबंध

(१) संगणक तंत्रज्ञान

- १) संगणकाचा परिचय
- २) इंटरनेट व ई मेल
- ३) सोशल मिडिया
- ४) नविनतम साधने आणि तंत्रज्ञान

(२) कम्युनिकेशन व नेटवर्किंग तंत्रज्ञान

- १) डाटा कम्युनिकेशन
- २) नेटवर्किंग आणि वेब टेक्नॉलॉजी

(३) सर्वसाधारण संक्षिप्त रूपे व परिभाषा

(४) भारतातील माहिती तंत्रज्ञान उद्योग

- १) आधुनिक समाजातील संगणकाची भूमिका, विविध क्षेत्रात संगणकाचा वापर
- २) माहिती तंत्रज्ञान उद्योगाची वाढ,
- ३) निरनिराळ्या सेवा सुविधांची माहिती मिळण्यासाठी त्याचा वापर

(५) शासनाचे कार्यक्रम

- १) मिडीया लॅब एशिया
- २) विद्यावाहिनी
- ३) ज्ञानवाहिनी
- ४) सामूहिक माहिती केंद्र

(६) सायबर गुन्हे व त्यावरील प्रतिबंध

- १) माहिती तंत्रज्ञान कायदा

माहिती व संप्रेषण तंत्रज्ञान / आयसीटी

* संगणक तंत्रज्ञान

- १) संगणकाचा परिचय
- २) इंटरनेट व ई मेल - सर्च इंजीन, मेसेजिंग
- ३) सोशल मिडिया
- ४) नविनतम साधने आणि तंत्रज्ञान
- ५) क्लाउड कॉम्प्युटिंग
- ६) सोशल नेटवर्किंग
- ७) ब्लॉकचेन
- ८) इंटरनेट ऑफ थिंग्ज (आयओटी)
- ९) आभासी वास्तव / संवर्धित वास्तव (व्हीआर/एआर)
- १०) डिजिटल वित्तीय सेवा
- ११) कृत्रिम बुद्धिमत्ता/मशीन लर्निंग (एआय/एमएल)

* कम्प्युनिकेशन व नेटवर्किंग तंत्रज्ञान

- १२) डाटा कम्प्युनिकेशन
- १३) नेटवर्किंग
- १४) वेब टेक्नॉलॉजी
- १५) सर्वसाधारण संक्षिप्त रूपे व परिभाषा
- १६) भारतातील माहिती तंत्रज्ञान उद्योगाची वाढ
- १७) आधुनिक समाजातील संगणकाची भूमिका, विविध क्षेत्रात संगणकाचा वापर

* माहिती तंत्रज्ञान

- १८) निरनिराळ्या सेवा सुविधांची माहिती मिळण्यासाठी माहिती तंत्रज्ञानाचा वापर
- १९) इ-गव्हर्नन्स योजना व सॉफ्टवेअर्स, शासनाचे कार्यक्रम
- २०) मिडीया लॅब एशिया
- २१) विद्यावाहिनी, ज्ञानवाहिनी
- २२) सामुहिक माहिती केंद्र
- २३) सायबर गुन्हे व त्यावरील प्रतिबंध
- २४) माहिती तंत्रज्ञान कायदा

संगणक तंत्रज्ञान

१) संगणकाचा परिचय

- * सॉफ्टवेअर
- * संगणकीय पिढी

- १) कोणत्याही संगणकास माहिती पुरविणारे व आदेश देणारे हे उपकरण आहे.
१) मॉनिटर २) प्रिंटर ३) की-बोर्ड ४) वरील सर्व
- २) संगणकात वापरले जाणारे 'अॅडोब फोटोशॉप', 'अॅडोब इलेस्ट्रेटर', 'पेंट शॉप प्रो' हे सॉफ्टवेअर पॅकेजेस खालीलपैकी कोणत्या प्रकारात मोडतात ?
१) वर्ड प्रोसेसर २) डाटा बेस अॅप्लीकेशन्स ३) ग्राफिक पॅकेजेस ४) व्हिडिओ गेम
- ३) अक्षरे, शब्द, चित्र, आवाज व चलचित्र हाताळू शकणाऱ्या संगणकाला काय संबोधले जाते ?
१) उच्च दर्जाचा संगणक २) सुपर कॉम्प्यूटर ३) लॅपटॉप कॉम्प्यूटर ४) मल्टी मेडिया कॉम्प्यूटर
- ४) खालीलपैकी कोणते संगणक पॅकेज 'डेटा बेस' पॅकेज प्रकारचे पॅकेज नाही ?
१) ओरॅकल (ORACLE) २) एक्सेल (EXCEL)
३) एस. क्यू. एल. (SQL) ४) पेज मेकर (PAGE MAKER)
- ५) प्रोग्रॅम व डेटा तात्पुरता साठवून ठेवण्यासाठी चा उपयोग होतो.
१) RAM २) ROM ३) CD ४) DVD
- ६) तुम्हाला तात्पुरता प्रोग्राम व डेटा साठवून ठेवावयाचा आहे तर तुम्ही कोणत्या मेमरीचा उपयोग कराल ?
१) RAM २) ROM ३) C D ४) DVD
- ७) ADC मधील अंतिम ब्लॉक a/an..... आहे जो डिजिटल फॉर्ममधील सिग्नल्सचे बायनरी फॉर्ममध्ये रूपांतर करतो.
१) एन्कोडर २) परिमाण ३) धरा ४) नमुना
- 7) The final block in ADC is a/an that converts signals from digital form into binary form.
1) encoder 2) quantise 3) hold 4) sample
- ८) खालीलपैकी कोणते मटेरियल रिलेच्या मागील बाजूस दाखवले आहे ?
१) संख्यात्मक कीपॅड २) एलईडी रीसेट बटण
३) नियंत्रण बटण ४) बायनरी आउटपुटसाठी टीबी
- 8) Which of the following is shown at the back side of a materical relay ?
1) Numerical keypad 2) LED reset button
3) Control button 4) TB for binary outputs

- ९) DVD हे कशाचे उदाहरण आहे ?
१) आऊटपुट डिव्हाईस
२) ऑप्टिकल डिस्क
३) हार्ड डिस्क
४) सॉलिड स्टेट स्टोरेज डिव्हाईस
- १०) एक्सेल २००७ मध्ये गणिती सूत्रांना म्हणतात.
१) लेबाल्स २) नंबर्स ३) डेटस् ४) फार्म्युलाज
- ११) शिडीच्या तर्कामध्ये वापरले जाणारे वरील चिन्ह काय दर्शवते ?
१) इंडिकेटर लॅम्प २) ओव्हरलोड हीटर ३) रिले कॉइल ४) सोलनॉइड कॉइल
- 11) What does the above symbol, which is used in ladder logic, indicate ?
1) Indicator lamp 2) Overload heater 3) Relay coil 4) Solenoid coil
- १२) एखाद्या गोष्टीची गणितीय प्रतिमा निर्माण करण्याला म्हणतात.
१) सिम्युलेशन २) मॉडेलिंग ३) प्रोजेक्शन ४) आय. सी. टी.
- १३) एक्सेल २००७ मध्ये गणिती सूत्रांना म्हणतात.
१) लेबाल्स २) नंबर्स ३) डेटस् ४) फार्म्युलाज
- १४) माहिती तंत्रज्ञानाच्या संदर्भात 'टर्मिनल्स' याचा नेमका अर्थबोध खालीलपैकी कशाने होतो ?
१) संगणक २) जाळ्याला जोडलेला संगणक
३) कोणतेही 'इनपुट'/'आऊटपुट' क्षम उपकरण ४) वरीलपैकी नाही
- १५) संगणकाच्या हेक्झा डेसिमल नंबर सिस्टिमनुसार 'A' या संख्येचे मूल्य १० असेल, तर 'F' ही संख्या काय दर्शवते ?
१) शून्य २) ११ ३) १५ ४) वरीलपैकी सर्व
- १६) संगणक टेलिफोनलाइनला जोडण्यासाठी वापरल्या जाणाऱ्या उपकरणाला खालीलपैकी काय म्हणतात ?
१) मोडेम २) माऊस ३) स्पीकर ४) वरीलपैकी नाही
- १७) मॉडेम मध्ये
१) खूप डिजिटल सिग्नल एकत्रित असतात. २) डिजिटल सिग्नल लहरींचे काही गुणधर्म बदलतात.
३) डिजिटल सिग्नल वाढविले जातात. ४) वरीलपैकी एकही नाही.
- १८) विंडोज या ऑपरेटिंग सिस्टिमच्या संबंधाने वापरण्यात येणाऱ्या 'मेनू' या शब्दाचा नेमका अर्थ काय होतो ?
१) निवडण्याजोग्या पर्याय वा कृतीची यादी २) ऑर्डर केलेल्या वस्तू
३) ऑर्डर करावयाची उपलब्ध वस्तू ४) वरीलपैकी कोणतेही नाही
- १९) SRAM, DRAM, EDO-RAM हे संगणक मेमरीचे प्रकार नेमके कशाशी संबंधित आहेत ?
१) रँडम अॅक्सेस मेमरी २) रीड ओन्ली मेमरी ३) हार्ड डिस्क मेमरी ४) वरीलपैकी नाही

- २०) संगणकाचा वेग वाढविण्याच्या उद्देशाने सी.पी.यू. व रॅम (CPU and RAM) यांच्या जोडणीत खालीलपैकी काय वापरले जाते ?
१) रॉम (ROM) २) कश (Cache) मेमरी ३) हार्ड डिस्क मेमरी ४) वरीलपैकी नाही
- २१) खालीलपैकी कोणती बाब संगणकाचा 'मेंदू' समजली जाते ?
१) मदरबोर्ड २) हार्ड डिस्क ३) सी.पी.यू. ४) वरीलपैकी नाही
- २२) संगणकाच्या परिभाषेनुसार किलोबिट्स (Kb) या संज्ञेद्वारे किती बिट्स दर्शवले जातात ?
१) एक हजार बिट्स २) एक हजार चोवीस बिट्स
३) एक हजार चाळीस बिट्स ४) वरीलपैकी नाही
- २३) संगणक परिभाषेनुसार वापरली जाणारी टी.बी. (TB) ही संज्ञा नेमके काय स्पष्ट करते ?
१) संगणकाचा विषाणू २) टेरा बिट्स ३) टेरा बाइट्स ४) वरीलपैकी नाही
- २४) विंडोज ऑपरेटिंग सिस्टिमच्या स्क्रीनवर खालच्या बाजूस दिसणाऱ्या पट्टीला काय म्हणतात ?
१) मेनू बार २) टूल बार ३) टास्क बार ४) वरीलपैकी नाही
- २५) संगणक परिभाषेच्या संदर्भात वापरल्या जाणाऱ्या 'शॉर्टकट' या शब्दाचा नेमका अर्थ काय होतो ?
१) लवकर संपणारा प्रोग्रॅम २) प्रोग्रॅममधील जवळचा मार्ग
३) विशिष्ट कळ दाबून दिलेली सूचना ४) वरीलपैकी नाही
- २६) संगणकाचे "डेस्कटॉप" कशाचा संदर्भ देते ?
१) दृश्यमान स्क्रीन २) मॉनिटरच्या सभोवतालचे क्षेत्र
३) माऊस पॅडचे शीर्षस्थान ४) फोल्डरच्या आत
- २७) संगणकप्रणालीनुसार वाचन करून ते एका विशिष्ट प्रकाराने इलेक्ट्रॉनिक्स पल्स मध्ये रूपांतरित करण्याचे काम युनिटद्वारे केले जाते.
१) आऊटपुट २) स्टोरेज ३) कंट्रोल ४) इनपुट
- २८) खालीलपैकी कोणते आऊटपुट डिव्हाइस आहे ?
१) स्कॅनर २) मायक्रोफोन ३) स्पीकर ४) ट्रॅकबॉल
- २९) खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे ?
१) मोडेम हे एक सॉफ्टवेअर आहे
२) मोडेम विद्युत दाब स्थिर करण्यास मदत करते.
३) मोडेम ही डेटाबेस सिस्टम आहे
४) मोडेम हे ऑनलॉग सिग्नलला डिजिटल सिग्नलमध्ये रूपांतरिता करते किंवा याच्या उलटही करते.
- 29) Which of the following statement is correct ?
1) modem is a software.
2) modem helps in stabilising the voltage.
3) modem is the database system.
4) modem converts analog signals into digital signals and vice versa.

३०) खालील वेगवेगळ्या प्रकारच्या रॉमच्या जोड्या जुळवा.

- a) मास्कड रॉम (Masked ROM)
b) प्रीम (PROM)
c) इप्रॉम (EPROM)
d) इइप्रॉम (EEPROM)

- i) विद्युत सिग्नल ने पुसून टाकले
ii) कारखान्यात एकताच लिहीले जाते.
iii) अतिनिल प्रकाशाने मिटविले जाते
iv) एकदाच लिहीता येते परंतु कारखान्यातून अनप्रोग्राम्ड करून येते म्हणजे लिहीलेले नसते.

	a	b	c	d
1)	i	ii	iv	iii
2)	ii	iv	iii	i
3)	ii	iv	i	iii
4)	ii	i	iii	iv

30) Match the following type of ROM and their characteristics :

- a) Masked ROM
b) PROM
c) EPROM
d) EEPROM

- i) Erased using electrical signal
ii) Written once, at the factory
iii) Written once, at the factory
iv) Can be programmed once, but comes unprogrammed from factory

	a	b	c	d
1)	i	ii	iv	iii
2)	ii	iv	iii	i
3)	ii	iv	i	iii
4)	ii	i	iii	iv

३१) संगणकाच्या की बोर्डमध्ये खालीलपैकी कोणत्या की चा समावेश असतो ?

- १) अल्फान्युमरिक की (Alphanumeric Key) २) स्पेशल की (Special Key)
३) फन्क्शनल की (Functional Key) ४) वरीलपैकी सर्व

३२) चा वापर कॉम्प्युटर स्वरूपात प्रचंड डेटा संग्रहित करण्यासाठी केला जातो.

- १) मायक्रोफील्म २) मायक्रोफाईल ३) मायक्रोडेटा ४) मायक्रोस्पेस

३३) कॉपीराईट ओनरला खालीलपैकी कोणते अधिकार आहेत ?

- १) माहिती फीक्स करून साठविणे २) लोकांमध्ये कॉपीराईट माहिती प्रसिद्ध करणे
३) (१) आणि (२) दोन्ही खरे ४) सोअर्स कोड ला सुरक्षित न ठेवणे

३४) खालीलपैकी कोणते डोमेन शैक्षणिक संस्थेसाठी वापरले जाते ?

- १) .नेट २) .एड्यु ३) .कॉम ४) .ऑर्ग

३५) जेपीजी आहे

- १) जम्पर प्रोग्राम ग्राफिक २) प्रतिमा फाईलचे स्वरूप
३) एक प्रकारची हार्ड डिस्क ४) एक मुद्रण स्वरूप

- ३६) खालीलपैकी कशाद्वारे वापरकर्त्यांच्या संगणकावर वापरकर्त्यांची माहिती संचयीत करण्यास भेट दिलेल्या वेबसाइटला अनुमती दिली जाते ?
- १) स्पाम २) मालवेअर ३) कुकीज ४) अॅडवेअर
- ३७) खालीलपैकी कोणत्या प्रकारच्या कॉम्प्युटर प्रणालीत एका चीप वर अनेक प्रोसेसर असून एकाच वेळेस अनेक साहित्यांचे विश्लेषण होते ?
- १) आय.बी.एम.३६०/३७० २) आय.बी.एन.८०१
३) एम.आय.पी.एस. ४) इंटर कोर ड्युओ आय३, आय५, आय७
- 37) More processor's on single chip can run multiple instructions at same time applies to following computer models :
- 1) IBM 360/370 2) IBM 801
3) MIPS 4) Intel core Due i3, i5, i7

सॉफ्टवेअर

- १) व्यक्ती, प्रक्रिया, सॉफ्टवेअर, हार्डवेअर आणि तथ्य हे पाच भाग याचे आहेत.
- १) संगणक प्रणाली २) माहिती प्रणाली ३) सॉफ्टवेअर प्रणाली ४) कॉम्प्युटेन्सी सिस्टम
- २) ही डेस्कटॉप व सर्व्हर लिनक्स ऑपरेटिंग सिस्टम भारतीय भाषेवर आधारित आहे, जी डेबीयन लिनक्स मार्फत C-DAC , चेन्नईने तयार केलेली आहे.
- १) हॉस (HOS) २) बॉस (BOSS) ३) इन्डॉस (INDOS) ४) ऑल इंडियन ओ.एस.
- ३) संगणकात छापील प्रतिमा साठविण्याकरता वापरण्यात येणाऱ्या उपकरणास काय संबोधले जाते ?
- १) मॉनिटर २) प्रिंटर ३) स्कॅनर ४) वरीलपैकी नाही
- ४) म्हणजे ज्या सिस्टिममध्ये सिव्युर की ची जोडी असून त्यातील "प्रायव्हेट की" ही डिजिटल सिग्नचर तयार करते व "पब्लिक की" वापरून त्याचा पडताळा करते.
- १) असर्टीन क्रिप्टो सिस्टीम २) अॅक्टिंग क्रिप्टो सिस्टिम
३) अर्सिक्रोनस क्रिप्टो सिस्टीम ४) असिमेट्रिक क्रिप्टो सिस्टीम
- ५) खालीलपैकी कोणती प्रणाली प्रदान करते जी SCAD फील्डमधील डेटा एकत्रित करते आणि सादर करते आणि ऑपरेटरना समजून घेण्यास आणि आवश्यक असल्यास, SCADA नियंत्रित प्रक्रियेची स्थिती सुधारण्यास सक्षम करते ?
- १) कम्युनिकेशन इन्फ्रास्ट्रक्चर २) HMI सॉफ्टवेअर
३) SCADA पर्यवेक्षी संगणक ४) रिमोट टर्मिनल युनिट्स
- 5) Which of the following provides a system that consolidates and presents the data from SCADA field and enables operators to understand and, if needed, modify the status of SCADA-controlled process ?
- 1) Communication infrastructure 2) HMI software
3) SCADA supervisory computers 4) Remote terminal units

- ६) मर्यादित कालावधीपुरते वापरण्यास मोफत पुरवलेल्या सॉफ्टवेअरला काय संबोधले जाते ?
१) शेअर वेअर २) फ्री वेअर ३) ओपन सोर्स सॉफ्टवेअर ४) वरीलपैकी एकही नाही
- ७) 'विन्डो व्हिस्टा' हे कोणत्या प्रकारचे उदाहरण आहे ?
१) उपयोगिता सॉफ्टवेअर २) कार्यप्रणाली ३) हार्डवेअर ४) एक ही नाही
- ८) हे एखाद्या गोष्टीचे नियोजन आणि आयोजन करण्यासाठी वापरण्यात येणारे पॅकेज आहे जे वापरकर्त्याला संपर्क यादी, दिनदर्शिका, कार्यक्रमाची यादी/ परिशिष्ट, अनेक टिपण्या व ई-मेल सुविधा उपलब्ध करून देते.
१) एम एस-ऑफिस २) एम-एस-एक्सेल
३) एम एस-आऊटलुक ४) फ्रंटपेज
- ९) खालीलपैकी कोणत्या PLC ऑपरेशन चरणात प्रोग्रामिंग टर्मिनल्स, अंतर्गत निदान इत्यादींशी संवाद समाविष्ट आहे ?
१) इनपुट स्कॅन २) हाउसकीपिंग ३) प्रोग्राम स्कॅन ४) आउटपुट स्कॅन
- १०) Which of the following PLC operation step involves communication with programming terminals, internal diagnostics etc ?
1) Input scan 2) Housekeeping 3) Programm scan 4) Output scan
- १०) जे सॉफ्टवेअर पॅकेज साधारणतः बीटमॅप प्रतिमा आणि व्हेक्टर प्रतिमा यांच्या निर्मितीसाठी वापरतात त्यांना अनुक्रमे म्हणतात.
१) पेन्ट प्रोग्रॅम आणि ड्रॉइंग प्रोग्रॅम २) इमेज व्हिवर आणि फोटो व्हिवर
३) ड्रॉइंग प्रोग्रॅम आणि पेन्ट प्रोग्रॅम ४) इमेज क्रिएटर आणि मॉडेल क्रिएटर
- ११) खालीलपैकी कोणाचा उपयोग खऱ्या जगात सॉफ्टवेअर विकसित करण्याची आभासी आवृत्ती दर्शविण्यासाठी केला जातो ?
१) अॅनालिसिस २) मॉडेलिंग ३) डिझाइन ४) टेस्टिंग
- १२) खालीलपैकी कशाद्वारे वापरकर्त्यांच्या संगणकावर वापरकर्त्यांची माहिती संचयीत करण्यास भेट दिलेल्या वेबसाइटला अनुमती दिली जाते ?
१) स्पाम २) मालवेअर ३) कुकीज ४) अॅडवेअर

१३) योग्य जोड्या जुळवा :

ऑपरेटिंग सिस्टीम

अॅप्लीकेशन (उपयोगिता)

अ) सिम्बियन

I) आय बी एम पीसी साठी प्रथम ऑपरेटिंग सिस्टिम

ब) पाम

II) एम्बेडेड डिव्हाइसेस ज्यांना रिअल टाईम ऑपरेटिंग सिस्टीम लागते त्यासाठी डिझाईन केलेली.

क) विंडोज सीई.नेट

III) हाताने धरलेल्या उपकरणांसाठी उदा. पीडीए

ड) डॉस

IV) स्मार्ट सेल फोन्समध्ये वापरतात.

पर्यायी उत्तरे :

(अ) (ब) (क) (ड)

१) IV III II I

२) II I IV III

३) III II IV I

४) IV II III I

- १४) संगणकामध्ये भारतीय भाषांसाठी वापरल्या जाणाऱ्या लिप्यांमध्ये लिखाण करण्यासाठी इस्की कोड तयार करण्यात आलेले आहेत. इस्कीचे पूर्ण नाव काय आहे?
- १) इंटरनॅशनल स्क्रिप्ट कोड फॉर इन्फॉर्मेशन इंटरचेंज २) इंडियन स्टॅन्डर्ड कोड फॉर इन्फॉर्मेशन इंटरचेंज
३) इंडियन स्क्रिप्ट कोड फॉर इन्फॉर्मेशन इंटरचेंज ४) इंडियन स्क्रिप्ट कोड फॉर इंटरनॅशनल इंटरचेंज

संगणकीय पिढी

- १) यांना संगणकशास्त्राचे जनक म्हणून ओळखले जाते.
- १) क्लाऊडी शेनन २) चार्ल्स बॅबेज ३) व्हॉन न्यूमन ४) ग्रॅहम बेल
- २) 'पॅरलल प्रोसेसिंग' व 'आर्टिफिशिएल इंटेलिजन्स' ही वैशिष्ट्ये खालीलपैकी कोणत्या संगणक पिढीत आढळतात ?
- १) प्रथम जनरेशन संगणक २) तिसरे जनरेशन संगणक
३) पाचव्या जनरेशन संगणक ४) वरीलपैकी सर्व
- ३) या संस्थेने अतीव समांतर संस्करण पद्धतीचा उपयोग करून 'अनुपम' मालिकेतील महासंगणकांचा विकास केला आहे.
- १) आप्तिक इंधन कॉम्प्लेक्स २) साह्य इन्स्टिट्यूट ऑफ न्यूक्लियर फिजिक्स
३) अणू ऊर्जा आयोग (AEC) ४) भाभा अणू संशोधन केंद्र, मुंबई
- ३) This organization has developed the Anupam series of supercomputers using the highly parallel edition method.
- 1) Nuclear Fuel Complex 2) Auxiliary Institute of Nuclear Physics
3) Atomic Energy Commission (AEU) 4) Bhabha Atomic Research Centre, Mumbai
- ४) २० जून २०१६ रोजी जर्मनीमध्ये झालेल्या सुपर कंप्युटर परिषदेमध्ये चीनचा कोणता सुपर कंप्युटर जगातील सर्वात वेगवान सुपर कंप्युटर ठरला ?
- १) ब्ल्यू जीन/पी २) टायटन ३) टियान्हे-२ ४) सनवे-तायडू लाईट
- ४) Which super computer of China become the fastest super computer in the world at the computer conference held in Germany on June 20, 2016 ?
- 1) BlueGene/P 2) Titan 3) Tianhe-2 4) Sunway-Taihu Light
- ५) या नवीन संगणकीय पिढीमध्ये माहिती व संदेशवहन तंत्रज्ञानाचा उपयोग, सर्व ठिकाणी, सर्वजण, सर्व वेळी करतात.
- १) मोबाईल कॉम्प्युटींग २) परव्हेसीव्ह कॉम्प्युटींग
३) डिस्ट्रीब्युटेड कॉम्प्युटींग ४) ग्रीड कॉम्प्युटींग
- ६) मोबाईल कॉम्प्युटींग या वातावरणाचा प्रकार देखील मानला जाऊ शकतो.
- १) ग्रीड संगणन २) आधुनिक संगणन
३) वितरित संगणन ४) वरीलपैकी काहीही नाही
- ६) Mobile computing environment can also be considered as the type of
- 1) Grid computing 2) Modern computing
3) Distributed computing 4) None of the above

- ७) 'हायब्रीड कॉम्प्युटर' च्या संदर्भाने खालीलपैकी अचूक पर्याय कोणता ?
१) ते ऑनलॉग व डिजिटल तंत्रज्ञानावर आधारित असतात.
२) त्यांचा वेग ऑनलॉगचा व अचूकता डिजिटल ची असते.
३) ते ऑनलॉग व डिजिटल संकेत स्वीकारतात.
४) वरीलपैकी सर्व
- ८) जे संगणक माहिती दुसऱ्या संगणकाकडे वळवितात, त्यांना म्हणतात.
१) टोपॉलॉजी २) होस्ट ३) राऊटर्स ४) बँकबोन्स
- ९) चुंबकीय जिवाणू जे लोह उपभोगतात व सूक्ष्म चुंबक स्वतःमध्ये तयार करतात (संगणकातील हार्ड-डिस्क प्रमाणे) असे जिवाणू खालीलपैकी कोणत्या संगणकाचे मुख्य भाग आहेत ?
१) ग्रीड संगणक २) क्लाउड संगणक ३) क्वांटम संगणक ४) बायो संगणक
- १०) संगणक प्रकारचे यंत्र आहे.
१) इलेक्ट्रिक २) इलेक्ट्रॉनिक ३) मॅन्युअल ४) ऑपरेटिंग
- ११) ऑनलॉग संगणकात सिग्नलचे स्वरूप प्रकारचे असते.
१) डिसक्रीट २) डिजिटल ३) कन्टिन्युअस ४) डिसक्रीट आणि डिजिटल
- १२) कॉम्प्युटरची सर्व साधारण कामगिरी ही खालील कार्यावर आहे
१) सी.पी.यू. (सेंट्रल प्रोसेसिंग युनिट) २) प्रायमरी मेमरी
३) सेकंडरी मेमरी ४) वरील सर्व
- १३) संगणकाचे आकारमान दिवसेंदिवस कमी होताना दिसते कारण.....
१) व्ही.एल.एस.आय. तंत्रज्ञान २) टी.टी.एल. तंत्रज्ञान ३) एम.एस.आय. तंत्रज्ञान ४) एल.एस.आय. तंत्रज्ञान
- १४) संगणकात वापरले जाणारे 'अॅडोब फोटोशॉप', 'अॅडोब इलेस्ट्रेटर', 'पेंट शॉप प्रो' हे सॉफ्टवेअर पॅकेजेस खालीलपैकी कोणत्या प्रकारात मोडतात ?
१) वर्ड प्रोसेसर २) डाटा बेस अॅप्लीकेशन्स ३) ग्राफिक पॅकेजेस ४) व्हिडिओ गेम
- १५) अक्षरे, शब्द, चित्र, आवाज व चलचित्र हाताळू शकणाऱ्या संगणकाला काय संबोधले जाते ?
१) उच्च दर्जाचा संगणक २) सुपर कॉम्प्युटर ३) लॅपटॉप कॉम्प्युटर ४) मल्टी मेडिया कॉम्प्युटर
- १६) खालीलपैकी कोणते संगणक पॅकेज 'डेटा बेस' पॅकेज प्रकारचे पॅकेज नाही ?
१) ओरॅकल (ORACLE) २) एक्सेल (EXCEL)
३) एस. क्यू. एल. (SQL) ४) पेज मेकर (PAGE MAKER)
- १७) संगणक हार्डवेअर नियंत्रित करणारे हे सॉफ्टवेअर आहे.
१) केबल २) ऑपरेटिंग सिस्टीम ३) कोबोल ४) कंपायलर
- 17) The software that controls computer hardware is
1) Cable 2) Operating System 3) COBOL 4) Compiler

- १८) ऑपरेटिंग सिस्टीम विंडोज सीई, नेट :
- एम्बेडेड डीव्हाईसेस साठी ज्यांना रिअल टाईम ऑपरेटिंग सिस्टीम लागते त्यासाठी विशेषतः डिझाईन केलेली आहे.
 - कर्नल ऑफ विंडोज विस्ता वर आधारित आहे.
 - ही नेटवर्किंग ऑपरेटिंग सिस्टीम आहे.
 - ही विंडोज सीई. ची नविन आवृत्ती आहे.
- वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने बरोबर आहेत.
- १) (a) आणि (b) २) (b) आणि (c) ३) फक्त (a) ४) (a) आणि (d)
- 18) Windows CENET operating system :
- Designed especially for embedded devices requiring real time operating system.
 - Based on the kernel of windows vista.
 - It is networking operating system.
 - It is latest version of windows CE.
- Which of the statement given above is/are correct ?
- 1) (a) and (b) 2) (b) and (c) 3) only (a) 4) (a) and (d)
- १९) जे सॉफ्टवेअर पॅकेज साधारणतः बीटमॅप प्रतिमा आणि व्हेक्टर प्रतिमा यांच्या निर्मितीसाठी वापरतात त्यांना अनुक्रमे म्हणतात.
- पेन्ट प्रोग्रॅम आणि ड्रॉइंग प्रोग्रॅम
 - इमेज व्हिवर आणि फोटो व्हिवर
 - ड्रॉइंग प्रोग्रॅम आणि पेन्ट प्रोग्रॅम
 - इमेज क्रिएटर आणि मॉडेल क्रिएटर
- २०) हा एक अनुप्रयोग आहे जो वापरकर्त्याला माहिती परस्पररित्या विश्लेषित करण्यासाठी परवानगी देतो/मदत करतो. हा अनुप्रयोग व्यवसाय व्यवस्थापक, विकासक आणि संपूर्ण संस्थेची कार्यक्षमता वाढवितो.
- ओलॅप
 - टी पी एस (ट्रान्झॅक्शन प्रोसेसिंग सिस्टिम)
 - ओ एल टी पी
 - डेटा मायनिंग
- २१) वेब ब्राऊझर सॉफ्टवेअर या प्रणाली मानकांप्रमाणे कार्यरत असते.
- एच.टी.एम.एल.
 - एस.एम.टी.पी.
 - पी.ओ.पी.
 - आय.एम.ए.पी.

२) इंटरनेट व ई मेल - सर्च इंजीन, मेसेजिंग

- * इंटरनेट
- * ई - मेल
- * प्रोटोकॉल
- * आय पी अॅड्रेस

इंटरनेट

- १) इंटरनेटच्या वापरामध्ये या संकल्पनांना अत्यंत महत्त्व आहे.
- अ) लॉगइन ब) युजरनेम क) पासवर्ड
- पर्यायी उत्तरे :
- १) अ व क २) ब व क ३) अ व ब ४) वरील सर्व

- २) nitasamon@gmail.com हा संकेत सुचवितो.
१) ई-मेल चे ओळख २) सर्च इंजिनचे नाव ३) वेब पेजचे नाव ४) एक्सप्लोररचे नाव
- ३) इंटरनेटवरील माहिती शोधण्यासाठीच्या सुविधेला असे नाव आहे.
१) सर्च इंजिन २) डिक्शनरी ३) डिरेक्टरी ४) वेब डिरेक्टरी
- ४) इंटरनेट वरील हवी असलेली माहिती कमी वेळेत पुरविणारे सर्च टूल कोणते ?
अ) सर्च इंजिन ब) डिक्शनरी क) डिरेक्टरी ड) वेब डिरेक्टरी
वरीलपैकी कोणता पर्याय बरोबर आहे.
१) (अ) आणि (ब) २) (अ) आणि (क) ३) (अ) आणि (ड) ४) वरील सर्व
- ५) इंटरनेटवर असंख्य उपभोक्त्यापैकी कोणता उपभोक्ता अनैतिक, असंवैधानिक गैरप्रकार करित आहे, शोधण्याकरिता काय वापरतात ?
१) सिस्टम लोकेशन ऍड्रेस, एल. एल. ए. (System Location Address, SLA)
२) पर्सनल आयडेंटिटी कोड, पी. आय. सी. (Personal Identity Code, PIC)
३) सिस्टम आयडेंटिटी कोड, एस. आय. सी. (System Identity Code, SIC)
४) मीडिया एक्सेस कंट्रोल एड्रेस, एम. ए. सी. एड्रेस (Media Access Control Address, MAC Address)
- ६) इंटरनेटमध्ये पहिले शोध इंजिन कोणते आहे ?
१) गुगल २) अर्चाई ३) अल्ट्राव्हिस्टा ४) डब्लू. ए. आय. एस.
- ७) हा माहितीचा महामार्ग आहे.
१) माहिती तंत्रज्ञान २) कच्च्या स्वरूपातील माहिती ३) माहिती संकलन ४) इंटरनेट
- ८) एका लहान भौगोलिक परिसरामध्ये संगणक आणि प्रिंटर व मॉडेम सारखे devices याने एकत्र जोडले जातात.
१) वाय-फाय २) लॅन ३) वॅन ४) वरीलपैकी एकही नाही

ई - मेल

- १) ई - मेल द्वारा दुसऱ्या विषयी नाराजी व्यक्त करण्यासाठी खालीलपैकी कोणत्या चिन्हाचा उपयोग मेल मध्ये कराल ?
१) : -) २) : - (३) ; -) ४) : - ○
- २) तुम्ही इंटरनेट द्वारा एकच पत्र अनेकांना पाठविले असता ते पत्र कोणाकोणाला पाठविले आहे हे जर इतरांना समजू द्यायचे नसेल तर त्यासाठी कोणता पर्याय वापरणार ?
१) CC २) BCC ३) BB ४) AB
- ३) ई-मेल प्रणालीचे कार्य खालीलपैकी कोणत्या प्रोटोकॉलने होते ?
१) एस.एम.टी.पी. २) एच. टी. टी. पी ३) टी. सी. पी. /आय.पी ४) एस. एन्. एम. पी

- ४) कोणता पर्याय उचित नाही ?
इ-मेल सुविधेचा उपयोग करणे अनेकांना सोयीचे वाटते कारण
- १) कमी वेळात संदेश वहन होते.
 - २) बहुमाध्यम संदेश देता येतो.
 - ३) काटेकोरपणे लेखन-नियम वापरण्याची आवश्यकता नसते.
 - ४) संदेश आदान-प्रदान सहजपणे साठवता येते.
- ५) ई-मेल पाठविण्याकरता व प्राप्त करण्याकरिता कोणता प्रोटोकॉल वापरतात ?
- १) सिम्पल मेल ट्रान्सफर प्रोटोकॉल, एस. एम. टी. पी. (Simple Mail Transfer Protocol, SMTP)
 - २) पोस्ट-ऑफिस प्रोटोकॉल, पी.ओ.पी. (Express Mahcine Level)
 - ३) इंटरअॅक्टिव मेल एक्सेस प्रोटोकॉल, आय. एम. ए.पी. (Interactive Mail Access Protocol, IMAP)
 - ४) वरील सर्व पर्याय

प्रोटोकॉल

- १) संगणकीय प्रणालीमध्ये HTTP व HTTPS या प्रोटोकॉल्ससाठी अनुक्रमे कोणती पोर्ट (port) नियुक्त केलेली आहेत ?
- a) ८०८० आणि ४४३ b) २५ आणि २३ c) ८० आणि ४०४ d) ८० आणि ४४३
- पर्यायी उत्तरे :**
- १) (a) फक्त २) (d) फक्त ३) (a) आणि (d) फक्त ४) वरीलपैकी कोणतेही नाही
- २) संगणका द्वारे होणाऱ्या संदेश वहन नियंत्रण नियमावलीस काय संबोधले जाते ?
- १) प्रोटोकॉल २) कंट्रोलर ३) प्रोसेसिंग ४) वरीलपैकी नाही
- ३) इंटरनेटवरून माहितीची देवाणघेवाण करण्यात येणाऱ्या विविध प्रणाली खाली दिल्या आहेत. सर्वसाधारणपणे कोणत्या प्रणालींमधून माहितीचे वहन सर्वात जलद होते ?
- अ) HTTP ब) TCP क) FTP ड) DHCP
इ) UDP फ) NNTP ग) IMAP ह) RSVP
- पर्यायी उत्तरे :**
- १) अ, ब, ह, ग २) ब, क, इ, अ ३) क, ग, ह, फ ४) ड, फ, ग, ह
- ४) क्लायंट चा आय.पी. अॅड्रेस निश्चित (Assign) करण्याचे काम कोणता प्रोटोकॉल करतो ?
- १) डी.एच.सी.पी. २) आय.पी. ३) आर.पी.सी. ४) एफ.टी.पी.
- ५) सुरक्षित इंटरनेट वापराकरिता खालीलपैकी कोणता प्रोटोकॉल वापरतात ?
- १) एस एम टी पी २) एच टी टी पी ३) एफ टी पी एस ४) एच टी टी पी एस
- ६) वेब ब्राऊझर सॉफ्टवेअर या प्रणाली मानकांप्रमाणे कार्यरत असते.
- १) एच.टी.एम.एल. २) एस.एम.टी.पी. ३) पी.ओ.पी. ४) आय.एम.ए.पी.

- ७) जेव्हा मेल हस्तांतरित करणारी संगणकीय आज्ञावली सर्व्हरशी संपर्क करते आणि टी सी पी जोड निर्माण करते, तेव्हा दोन संगणकीय प्रोग्रॅम अनुसरतात ज्यामुळे एखादा प्रेषक स्वतःची ओळख निर्माण करतो, स्वीकारणाऱ्याला निर्देशित करतो आणि ई-मेल संदेश हस्तांतरित करतो.
१) एस एम टी पी २) एच टी टी पी ३) एफटी पी ४) टी सी पी
- ८) हा एक अनुप्रयोग आहे जो वापरकर्त्याला माहिती परस्पररित्या विश्लेषित करण्यासाठी परवानगी देतो/मदत करतो. हा अनुप्रयोग व्यवसाय व्यवस्थापक, विकासक आणि संपूर्ण संस्थेची कार्यक्षमता वाढवितो.
१) ओलॅप २) टी पी एस (ट्रान्झॅक्शन प्रोसेसिंग सिस्टिम)
३) ओ एल टी पी ४) डेटा मायनिंग
- ९) जेव्हा मेल हस्तांतरित करणारी संगणकीय आज्ञावली सर्व्हरशी संपर्क करते आणि टी सी पी जोड निर्माण करते, तेव्हा दोन संगणकीय प्रोग्रॅम अनुसरतात ज्यामुळे एखादा प्रेषक स्वतःची ओळख निर्माण करतो, स्वीकारणाऱ्याला निर्देशित करतो आणि ई-मेल संदेश हस्तांतरित करतो.
१) एस एम टी पी २) एच टी टी पी ३) एफटी पी ४) टी सी पी
- १०) संगणक जाळ्यातील सर्व्हर द्वारे ई मेल पाठवणे व स्वीकारणे या कामासाठी खालीलपैकी कोणता प्रोटोकॉल वापरला जातो ?
१) HTTP २) PHP ३) SMTP ४) वरीलपैकी एकही नाही
- ११) खालीलपैकी कोणता प्रोटोकॉल विश्वसनीयरीत्या (रिलायबल) संवाद (कम्युनिकेशन) साधतो ?
१) टी.सी.पी. २) ए.आर.पी. ३) यु.डी.पी. ४) वरीलपैकी सर्व
- १२) आय.सी.एम.पी (ICMP) चा प्रामुख्याने उपयोग होय.
१) एरर आणि डायग्नोसिस फंक्शन २) अॅड्रेसिंग
३) फॉरवर्डिंग ४) वरीलपैकी एकही नाही
- १३) ICMP प्रामुख्याने साठी वापरला जातो.
१) एरर रिपोर्टिंग २) अॅड्रेसिंग ३) फॉरवर्डिंग ४) राऊटिंग
- 13) ICMP is primarily used for
1) error reporting 2) addressing 3) forwarding 4) routing
- १४) डोमेनच्या नावातील डॉट ओ आर जी डी बिरुदावली खालीलपैकी प्रकारच्या अस्थापनांसाठी वापरी जाते.
१) शासकीय (Govt.) २) खाजगी (Private) ३) इतर ४) वरीलपैकी एकही नाही
- 14) In the domain name of extension '.org' (dot org) stands for the representation of type of organisations.
1) Government 2) Private 3) Miscellaneous 4) None of the above

आय पी अॅड्रेस

- १) IPV4 प्रमाणे प्रत्येक संगणकास दिला जाणा IP address बीट (Bit) चा असतो :
१) १६ बीट २) ३२ बीट ३) ६४ बीट ४) १२८ बीट

- २) आय. पी. व्ही. सिक्स (IPv6) प्रणाली मध्ये आय. पी. अॅड्रेस बिट्सचा असतो.
१) ३२ २) १२८ ३) ६४ ४) २५६
- ३) आय. पी. अॅड्रेसिंग प्रमाणे क्लास बी साठी डिफॉल्ट मास्क खालील प्रमाणे आहे.
१) २५५.२५५.०.० २) २५५.०.०.० ३) २५५.२५५.२५५.० ४) वरीलपैकी नाही
- ४) खालीलपैकी कोणता आय.पी.अॅड्रेस लूप बॅक आय. पी. म्हणून वापरला जातो ?
१) १२७.०.०/८ २) १७२.१६.०.० ३) १९२.०.०.० ४) १९६.०.०.०
- ५) हा क्लास चा डीफॉल्ट सबनेट मास्क आहे.
१) २५५०.०.०. २) २५५.२५५.०.० ३) २५५.२५५.२५५.० ४) २५५.२५५.२५५.२५५
- ६) IPv4 प्रमाणे, खालीलपैकी कोणता आय. पी. अॅड्रेस अवैध आहे ?
१) १९२.१६८.१.१ २) १९२.१६८.७३२.१६ ३) १९६.१९५.५.९० ४) १९२.१६८.३२.१६
- ७) संगणकीय प्रणालीमध्ये HTTP व HTTPS या प्रोटोकॉल्ससाठी अनुक्रमे कोणती पोर्ट (port) नियुक्त केलेली आहेत ?
a) ८०८० आणि ४४३ b) २५ आणि २३ c) ८० आणि ४०४ d) ८० आणि ४४३
- पर्यायी उत्तरे :**
१) (a) फक्त २) (d) फक्त ३) (a) आणि (d) फक्त ४) वरीलपैकी नाही
- ८) 'IPv4' प्रमाणे प्रत्येक संगणकाला ओळखणारा क्रमांक देणारी यंत्रणा सन २०११ मध्ये कमी पडू लागली. म्हणून 'IPv6' ही प्रणाली आता वापरात आणली जात आहे. 'IPv6' पद्धतीने एकूण किती संगणकांना ओळख क्रमांक देता येतील ?
१) 2×2^{32} २) 2×2^{64} ३) 2×2^{96} ४) 2×2^{128}
- ९) IPv6 प्रणाली अनुसार, जर तुम्हाला (लूप बॅक) अॅड्रेस ping करायचा असल्यास खालीलपैकी कोणती आज्ञा (command) संगणकास द्याल ?
१) Ping 0.0.0.0 २) Ping 127.0.0.1 ३) Ping :: 1 ४) Trace 0.0. :: 1
- १०) www तयार करणारा शास्त्रज्ञ कोणता ?
१) टीम बर्नस ली २) जेम्स गोस्लींग ३) लिनस तोरवाल्ड्स ४) अॅन्ड्र्यू टेननबम
- ११) आय पी अॅड्रेस १२७.०.०.१ हा प्रकारचा आय पी अॅड्रेस आहे.
१) लिमिटेड ब्रॉडकास्ट अॅड्रेस २) लूप बॅक अॅड्रेस
३) मल्टीटास्क अॅड्रेस ४) डायरेक्ट ब्रॉडकास्ट अॅड्रेस
- 11) IP address 127.0.0.1 is atype IP address.
1) Limited Broadcast Address 2) Loop Back Address
3) Multitask Address 4) Direct Broadcast Address

- १२) हा एक एक्स. एम्. एल्. दस्तऐवज आदान-प्रदान करणारा प्रोटोकॉल आहे, जो एच्. टी. टी. पी. चा वापर करेलच असे नाही.
- १) डब्ल्यू. एस्. डी. एल्. (WSDL) २) आर. पी. सी. (RPC)
३) सोप (SOAP) ४) यु. डी. डी. आय. (UDDI)
- १३) हे एखाद्या गोष्टीचे नियोजन आणि आयोजन करण्यासाठी वापरण्यात येणारे पॅकेज आहे जे वापरकर्त्याला संपर्क यादी, दिनदर्शिका, कार्यक्रमाची यादी/ परिशिष्ट, अनेक टिपण्या व ई-मेल सुविधा उपलब्ध करून देते.
- १) एम एस-ऑफिस २) एम-एस-एक्सेल ३) एम एस-आऊटलुक ४) फ्रंटपेज
- १४) हे एक जगातील अनेक संगणकांना जोडणाऱ्या महाजालामधील शोध साधन आहे, जे Z ३९.५० या प्रमाणावर आधारित आहे. हे प्रमाण संगणक-संगणकामधील माहिती आदान-प्रदानासाठी लागणाऱ्या नियमांचा संच आहे.
- १) व्हेझ (डब्ल्यू. ए. आय. एस्) २) वॅन (डब्ल्यू. ए. एन्.)
३) गुगल ४) याहू
- १५) होस्टनेम ला आय.पी.अॅड्रेस मध्ये रूपांतरित करणे हे काम खालीलपैकी कोण करते ?
- १) डी. एन.एस. सर्व्हर २) हब ३) डी. एच.सी.पी. सर्व्हर ४) फायर वॉल
- १६) वर्ल्ड वाईड वेब वरील साईट शोधण्यासाठी व बघण्यासाठी वापरण्यात येणाऱ्या सॉफ्टवेअर ला काय संबोधले जाते ?
- १) ब्राउझर(Browser) २) इमेल (e-mail) ३) चॅट (chat) ४) वरीलपैकी एकही नाही
- १७) खालीलपैकी कोणती स्विचिंग टेक्नॉलॉजी ब्रॉडकास्ट डोमेन ची जागा कमी करू शकते ?
- १) आय. एस. एल. २) ८०२ - १Q ३) व्ही. एल. ए. एनस ४) एस. टी. पी.
- १८) फाईल ट्रान्सफर प्रोटोकॉल हे इंटरनेट साधन असून फाईल ट्रान्सफर प्रोटोकॉल साईट्सला अनेकदा असे म्हणतात.
- १) चॅनेल्स २) संग्रह ३) समूह ४) कार्यक्षेत्र
- १९) OSI मॉडेलमध्ये कोणत्या स्तरावर ASCII प्रणाली चे Non-ASCII प्रणालीत रूपांतर होऊ शकते ?
- a) डेटा लिंक स्तर b) नेटवर्क स्तर c) प्रेझेंटेशन स्तर d) सेशन स्तर
- पर्यायी उत्तरे :
- १) (a) फक्त २) (a) आणि (b) ३) (c) फक्त ४) (c) आणि (d)
- २०) हा एक अनुप्रयोग आहे जो वापरकर्त्याला माहिती परस्पररित्या विश्लेषित करण्यासाठी परवानगी देतो/मदत करतो. हा अनुप्रयोग व्यवसाय व्यवस्थापक, विकासक आणि संपूर्ण संस्थेची कार्यक्षमता वाढवितो.
- १) ओलॅप २) टी पी एस (ट्रान्झॅक्शन प्रोसेसिंग सिस्टिम)
३) ओ एल टी पी ४) डेटा मायनिंग
- २१) NNTP प्रोटोकॉलचा वापर करून जोडलेल्या नेटवर्कमधील सर्वर मुख्यत्वे खालीलपैकी कोणत्या कामासाठी वापरला जातो ?
- १) शिक्षण संस्थातील अभ्यास संगणक जोडणे २) बँकातील आर्थिक व्यवहार संगणक जोडणी
३) न्यूज ग्रुपमधील संगणक जोडणी ४) वरीलपैकी एकही नाही

- २२) संगणकावर दूरस्थपणे लॉगइन करण्यासाठी कोणता प्रोटोकॉल वापरला जातो ?
१) टेलनेट २) एच. टी.टी.पी ३) डी.एन.एस. ४) एस.एम.टी.पी
- 22) Which protocol is used to remotely login onto a computer ?
1) Telnet 2) HTTP 3) DNS 4) SMTP
- २३) इंटरनेटमधील माहिती देवाणघेवाणीसाठी संगणकाचा खालील अॅड्रेस महत्त्वाचा असतो.
१) आय.पी. अॅड्रेस २) लोकेशन अॅड्रेस ३) ई-मेल अॅड्रेस ४) वरीलपैकी कोणतेही नाही
- 23) The following computer address is important for information transfer on Internet :
1) IP address 2) Location address 3) e-mail address 4) None of the above
- २४) इंटरनेट वरील संगणकाच्या ओळखीकरिता देण्यात येणाऱ्या विशिष्ट क्रमांकास काय म्हटले जाते ?
१) आय. पी. अॅड्रेस (IP Address) २) होम पेज (Home page)
३) यू. आर. एल. (URL) ४) वरीलपैकी एकही नाही
- २५) बारकोड रिडर्स आणि स्कॅनर्स मध्ये खालील पैकी कोणते स्कॅनिंग तंत्रज्ञान वापरले जाते ?
१) ओ सी आर २) एम आय सी आर
३) आवाज ओळख प्रणाली ४) फक्त (क) बरोबर
- 25) Which of the following scanning technologies are used in barcode readers and scanners?
1) OCR 2) MICR
3) Voice recognition system 4) Only (c) is correct

३) सोशल मिडिया

- १) 'Giggey' कम्युनिटी (समुदायाची) मांडणी
१) लोकांचा एक गट ज्यामध्ये असमान काहीतरी आहे २) लोकांचा एक गट ज्यामध्ये समान काहीतरी आहे
३) वेगवेगळ्या लोकांचा गट ४) यापैकी नाही
- २) 'न्यूज रुम' व 'चॅट रुम' या संकल्पना माहिती तंत्रज्ञानाच्या संदर्भाने खालीलपैकी कशाशी संबंधित आहेत ?
१) शाळा २) महाविद्यालये ३) इंटरनेट ४) वरीलपैकी नाही

४) नविनतम साधने आणि तंत्रज्ञान

- १) पीअर-टू-पीअर कॉम्प्युटिंग मॉडेल ने सेवा देणारे पहिले लोकप्रिय ॲप्लीकेशन होते. त्यातील जुळणी केलेल्या संगणकात ही फाईल प्रवेशीत (ॲक्सेस) करण्यात आली.
१) क्रीक आणि ॲंटीव्हायरस २) नॅपस्टर आणि टेक्स्ट
३) लॉकर आणि प्रोग्रॅम ४) नॅपस्टर आणि एमपी३
- 1) First popular application of peer-to-peer computing model was a service called in which any PC belonging to a group can access files.
1) Quick and Antivirus 2) Napster and Text
3) Locker and Program 4) Napster and MP3

- २) खालीलपैकी कोणते एनालॉग साधन मानले जात नाही ?
१) नल-प्रकार आणि विक्षेपण-प्रकार साधने
२) सूचित करणारे साधन
३) इंग्रेटेड इन्स्ट्रुमेंट
४) डिजिटल डिस्प्ले मीटर
- 2) Which of the following is NOT considered as an analogue instrument ?
1) Null-type and deflection-type instruments
2) Indicating instrument
3) Inegrating instrument
4) Digital display meter
- ३) खालीलपैकी कोणता पर्याय DVMs ची मालमत्ता म्हणून चुकीचा आहे ?
१) उच्च इनपुट श्रेणी
२) उच्च परिपूर्ण अचूकता
३) दशलक्ष मध्ये ठराव १ भाग
४) वेळोवेळी कॅलिब्रेशनची आवश्यकता
- 3) Which of the following options is INCORRECT as property of DVMs ?
1) High input range
2) High absolute accuracy
3) Resolution 1 part in million
4) Requirement for calibration from time to time

५) क्लारुड कॉम्प्युटिंग

- १) एक्सेल २००७ फाईलचे एक्स्टेंशन आहे.
१) .xls
२) .xsl
३) .xlsx
४) वरीलपैकी एकही नाही
- 1) is the extension type of excel 2007 files.
1) .xls
2) .xsl
3) .xlsx
4) None of the above

६) सोशल नेटवर्किंग

- १) कोणत्या तंत्रज्ञान प्लॅटफॉर्म ने 'जागरूक व्होटर' मोहीम सुरु केली ?
१) फेसबुक
२) मायक्रोसॉफ्ट
३) ट्विटर
४) गुगल
- 1) Which technology platform launched the 'Jagruk Voter' campaign ?
1) Facebook
2) Microsoft
3) Twitter
4) Google
- २) नेटवर्किंग आज्ञा, दुसऱ्या यंत्राशी संवाद होतो की नाही हे सांगते.
१) नेटशेअर
२) \$ एस एस एच
३) पिंग
४) कनेक्ट
- 2) Networking command, enables one machine to check whether it can communicate with another machine.
1) Netshare
2) \$ SSH
3) Ping
4) Connect
- ३) खालीलपैकी कोणत्या स्वित्चिंग नेटवर्क मध्ये, सुरुवातीपासून शेवटपर्यंत अखंड संप्रेषण मार्ग करण्यात येतो ?
१) सर्किट स्वित्चिंग नेटवर्क
२) मेसेज स्वित्चिंग नेटवर्क
३) पॅकेट स्वित्चिंग नेटवर्क
४) व्हर्च्युअल स्वित्चिंग नेटवर्क
- 3) In which of the following switching networks, a continuous communication path is made from start to end?
1) Circuit switching network
2) Message switching network
3) Packet Switching Network
4) Virtual Switching Network

- ४) स्थानिक बाजाराच्या भाषाविषयक, सांस्कृतिक व तांत्रिक गरजानुसार सॉफ्टवेअर उत्पादित करणे म्हणजे
- १) सॉफ्टवेअर लोकलाईझेशन
२) सॉफ्टवेअर सेंट्रलाईझेशन
३) सॉफ्टवेअर कस्टमाईझेशन
४) सॉफ्टवेअर युनिफिकेशन
- 4) Software developed by considering the needs based on language, culture and technology for local market is called
- 1) Software localisation
2) Software centralisation
3) Software customisation
4) Software unification

७) ब्लॉकचेन

८) इंटरनेट ऑफ थिंग्ज (आयओटी)

९) आभासी वास्तव / संवर्धित वास्तव (व्हीआर/एआर)

१०) डिजिटल वित्तीय सेवा

११) कृत्रिम बुद्धिमत्ता/मशीन लर्निंग (एआय/एमएल)

कम्युनिकेशन व नेटवर्किंग तंत्रज्ञान

१२) डाटा कम्युनिकेशन

- १) ९ जानेवारी २०१५ ला खालीलपैकी कोणता स्पेक्ट्रम निविदेत होता ?
- १) १०३.७५ मेगा हर्टज ८०० मेगा हर्टज बँड मध्ये
२) १०८.८८ मेगा हर्टज ७०० मेगा हर्टज बँड मध्ये
३) (१) आणि (२)
४) यापैकी नाही
- २) घरगुती वापराच्या संदर्भात वायरलेस लोकल एरिया नेटवर्क (WLAN) साठी खालीलपैकी कोणती रेडिओ फ्रिक्वेन्सी (RF) वापरतात ?
- १) IEEE 801.22/2.1 GHz
२) IEEE 802.11/2.4 GHz
३) IEEE 802.15/5.6 GHz
४) IEEE 801.24/3.4 GHz
- ३) इंटरनॅशनल मोबाईल टेक्नॉलॉजी २००० च्या अनुसार "3G" प्रणालीमध्ये माहितीची वहन क्षमता निदान पुढील वेगाने होण्याची तरतूद असायला हवी.
- १) १०० किलोबिट्स/सेकंद
२) २०० किलोबिट्स/सेकंद
३) २ मेगाबिट्स/सेकंद
४) २.५ मेगाबिट्स/सेकंद
- ४) इस्त्रोने सिव्हिल अेव्हीएशन मध्ये अेअरपार्ट अॅथोरीटी ऑफ इंडिया सोबत नेव्हीगेशन सिस्टिम तयार करण्याचे काम केले तिचे नाव.
- १) गगन (GAGAN)
२) जी. पी. एस. गगन (GPS GAN)
३) गगन. जी.पी.एस (GAN GPS)
४) आर.जी.पी.एस.आर.ओ (RGPSRO)

- ५) खालीलपैकी हे, उपकरण (device) एका LAN मधून दुसऱ्या LAN मध्ये (Frames) फ्रेम्स प्रक्षेपित (transmit) करण्यासाठी वापरतात ?
- १) राऊटर २) ब्रिज ३) रिपीटर ४) मोडम
- ६) जास्तीत जास्त उचित पर्याय निवडा.
जगाच्या विविध भागातील लोकांचे व्यक्तिगत संगणक आंतरजालाच्या (internet) सुविधेने परस्परांशी जोडले आहेत. यामुळे तयार झालेल्या सामाजिक सेतुजालाच्या फायद्यांचे स्वरूप काय आहे ?
- १) आंतर व्यक्ति संवादात वाढ २) अनेक विधायक कामांसाठी दबावगटांची निर्मिती
३) अनेकांना स्वतंत्रपणे ज्ञानार्जनाच्या संधी ४) वरील सर्व
- ७) डाटा इनटिग्रीटी (अखंडत्व) म्हणजे :
- १) डाटाचे इनटिग्रेशन (एकत्रीकरण) २) डाटाची उपलब्धता
३) माहितीच्या अनधिकृत बदलासाठी प्रतिबंध करणे. ४) डाटाच्या एकत्रित दृश्य तयार करण्यासाठीची व्यवस्था
- ८) संगणक जोडणीतील दोन उपकरणांमधील डेटा संप्रेषण खालीलपैकी कोणत्याप्रकारे केले जाते ?
- १) सिम्प्लेक्स (एक दिशा) २) हाफ डुप्लेक्स (एकवेळ एक दिशा)
३) फूल डुप्लेक्स ४) वरीलपैकी सर्व
- 8) In terms of the data communication, the data communication between 2 devices can be
- 1) Simplex 2) Half Duplex 3) Full Duplex 4) All of the above
- ९) किती वेळा सिग्नल बदल/सेकंद होतो त्याच्या मोजमापास नेटवर्किंग मध्ये म्हणतात.
- १) बीट रेट २) बड रेट ३) बीटस् ४) बाईटस्
- 9) Number of times the signal changes/second is known as in Networking concept.
- 1) Bit rate 2) Band rate 3) Bits 4) Bytes
- १०) भारतात दूरसंचार क्षेत्रात सर्वात प्रथम ५ जी सेवा कोणत्या कंपनीने सुरू केली ?
- a) भारती एअरटेल b) रिलायन्स जिओ c) आयडीया d) बी.एस.एन.एल.
पर्यायी उत्तरे :
- १) (a) आणि (b) २) (a) आणि (c) ३) (b) आणि (d) ४) (c) आणि (d)
- 10) Which company launched the first 5G Service in telecom sector in India ?
- a) Bharti Airtel b) Reliance Jio c) Idea d) BSNL
- Answer options :
- 1) (a) and (b) 2) (a) and (c) 3) (b) and (d) 4) (c) and (d)
- ११) खालीलपैकी कोणते फाईल फॉर्मॅट एस.एस.टी.पी. (सिंगल मेल ट्रान्सफर प्रोटोकॉल) द्वारे समर्थित आहे ?
- १) अमेरिकन स्टँडर्ड कोड ऑफ इन्फॉर्मेशन इंटरचेंज (ASCII)
२) रिच टेक्स्ट फॉर्मॅट (RTF)
३) संयुक्त (जॉईन्ट) फोटोग्राफिक एक्सपर्ट ग्रुप (JPEG)
४) टॅग इमेज फाईल फॉर्मेट (TIFF)
- 11) Which of the following file format is supported by SMTP (Simple Mail Transfer Protocol) ?
- 1) American Standard Code of Information Interchange (ASCII)
2) Rich Text Format (RTF)
3) Joint Photographic Expert Group (JPEG)
4) Tagged Image File Format (TIFF)

- १२) खालीलपैकी कोणते भारतातील पहिले न्यूट्रल इंटरनेट एक्सचेंज आहे ?
१) एन.आय.ई.ओ.आय २) एन.आय.एक्स.आय. ३) आय.एक्स.ओ.आय. ४) आय.ई.आय.
- 12) Which of the following is India's first neutral internet exchange ?
1) NIEOI 2) NIXI 3) IXOI 4) IEI
- १३) खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे ?
१) जाळी सांख्यिकीय प्रतिमानात मूलभूत रचनाखंड हे स्वतंत्र जाळे असते.
२) सदिश सांख्यिकीय प्रतिमानात मूलभूत रचनाखंड हे स्वतंत्र जाळे असते.
३) सदिश सांख्यिकीय प्रतिमानात निश्चित सीमा दर्शविता येतात.
४) जाळी सांख्यिकीय प्रतिमानात स्थानांची स्थिती स्पष्ट दर्शविता येते.
- 13) State which of the following statements is true?
1) In the raster data model, the basic building block is the individual cell.
2) In the vector data model, the basic building block is the individual cell.
3) In the vector data model, well-defined boundaries are represented.
4) In the vector data model, locations are well represented.
- १४) समांतर तारांचा समूह जो दोन किंवा जास्त संगणक संबंधित उपकरणांना जोडतो त्याला म्हणतात.
१) जाळे २) बस ३) हद्दीतील ४) गाठोडे
- १५) सध्या टेलिकॉम क्षेत्रात कोणत्या क्षेत्राचा वाटा ५६% आहे ?
१) सार्वजनिक क्षेत्र २) खाजगी क्षेत्र ३) सार्वजनिक व खाजगी क्षेत्र ४) औद्योगिक क्षेत्र
- १६) योग्य पर्याय निवडा.
संदेश वहनातील अत्याधुनिक साधनात पुढीलपैकी कोणत्या घटकाचा समावेश होत नाही ?
a) सेल्युलर मोबाईल टेलिफोन सेवा b) व्हॉइसमेल सेवा
c) पेजर सेवा d) पोस्ट व तार सेवा e) वर्तमानपत्र
f) सॅटेलाइट फोन सेवा g) ई-मेल सेवा
- पर्यायी उत्तरे :
१) (a) व (b) २) (c) व (g) ३) (d) व (e) ४) वरीलपैकी कोणतेही नाही
- १७) भारतीय दूरसंचार क्षेत्रासंबंधित खालील विधाने विचारात घ्या.
a) भारत सरकारने १९९९ मध्ये नवीन दूरसंचार धोरण सुरू केले.
b) भारत संचार निगम आणि महानगर दूरध्वनी निगम यांनी 'एक भारत आराखडा' मार्च २००६ पासून सुरू केला.
c) भारत संचार निगमची स्थापना ऑक्टोबर २००१ मध्ये झाली.
वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने असत्य आहे/त ?
१) (a) आणि (b) २) (b) आणि (c) ३) फक्त (c) ४) फक्त (a)
- १८) खालीलपैकी कोणती सोशल नेटवर्किंग साइट नाही ?
१) विंक २) गुगल प्लस ३) लिंकडइन ४) फेसबुक
- १९) ही राज्य, देश, किंवा संपूर्ण जग व्यापणारी डेटा संचार व्यवस्था आहे.
१) मॅन २) वॅन ३) लॅन ४) वरीलपैकी एकही नाही

- २०) कॉम्प्युटर नेटवर्कमध्ये खालीलपैकी प्रसारमाध्यम व सिग्नल पाठवण्याच्या पद्धतीची कुठली जोडी बरोबर आहे ?
१) कॉपर-इलेक्ट्रिकल, फायबर ऑप्टिक-लाइट
२) कॉपर-मॅग्नेटिक, फायबर ऑप्टिक-इलेक्ट्रिकल
३) कॉपर-इलेक्ट्रिकल, फायबर ऑप्टिक-मॅग्नेटिक
४) कॉपर-लाइट, फायबर ऑप्टिक-इलेक्ट्रिकल
- २१) बी २ सी, सी २ सी आणि बी २ बी हे चे प्रकार आहेत.
१) इ-मेल
२) इ-कॅश
३) इ-कॉमर्स
४) वरील सर्व
- २२) लर्निंग कम्युनिटीस् ने भारतातील पहिला सहायक ऑनलाईन शैक्षणिक सामग्रीचा समुदाय हा केला.
१) ई-क्रांती
२) विद्यावाहिनी
३) ज्ञानपिडिया
४) यापैकी नाही
- २३) NKN नेटवर्क हे प्रदान करण्याच्या उद्देशाने तयार केले -
१) उपलब्धतेची खालची पातळी, विश्वसनीय कनेक्टिव्हिटी आणि प्रमाणतेची सर्वाधिक पातळी
२) उपलब्धतेची उच्चतम पातळी, मजबूत आणि विश्वसनीय कनेक्टिव्हिटी आणि प्रमाणतेची सर्वाधिक पातळी
३) उपलब्धतेची मध्यम पातळी, विश्वसनीय कनेक्टिव्हिटी आणि प्रमाणतेची सर्वाधिक पातळी
४) यापैकी नाही
- २४) माहिती तंत्रज्ञानाच्या संदर्भाने 'एक्स्ट्रानेट' या संकल्पनेचा नेमका अर्थ काय होतो ?
१) जास्तीचे नेटवर्क
२) वाढणारे नेटवर्क
३) संस्थाबाह्य संगणकाचे जाळे
४) वरीलपैकी नाही
- २५) स्त्रियांच्या मदतीसाठी स्त्री शक्ती पोर्टल हे सी-डॅक या भारतीय कंपनीचे माहिती तंत्रज्ञान क्षेत्रात माहिती देवाणघेवाण संभाळणारे (मॅनेजमेंट इन्फॉर्मेशन सिस्टिम) पोर्टल केरळ राज्यात आता नावाने वापरले जाते.
१) नारी शक्ती
२) कुटुंबाश्री
३) वुमन इंपावरमेंट प्रोजेक्ट (डब्ल्यू.ई.पी.)
४) केरळा वुमन इंपावर (के.डब्ल्यू.एम.)
- २६) eGov ॲप स्टोअर सर्व संबंधितांशी सहकार्य पद्धतीने च्या फ्रेमवर्कच्या मार्गदर्शन आणि धोरणाखाली संचालन करतो.
१) विज्ञान व तंत्रज्ञान विभाग
२) इलेक्ट्रॉनिक्स व माहिती तंत्रज्ञान विभाग (Deity)
३) यापैकी नाही
४) वरीलपैकी १ ला व २ रा
- २७) जास्तीत जास्त संगणक एका मोठ्या भौगोलिक परिक्षेत्रामध्ये च्या सहाय्याने परिणामकारक जोडले जातात.
१) ट्विस्टेड पेअर लाईन्स
२) कोअॅक्सिअल केबल
३) कम्युनिकेशन सॅटेलाईट्स
४) यापैकी नाही
- २८) ज्या नेटवर्क टोपोलॉजीमध्ये मध्यवर्ती संगणकाशिवाय संगणक वर्तुळाकार जोडलेले असतात, त्याला म्हणतात.
१) स्टार
२) रिंग
३) बस
४) यापैकी नाही
- २९) फायबर ऑप्टिक केबल मधील संदेश वहनाचे माध्यम कोणते ?
१) वीज प्रवाह
२) प्रकाश लहरी
३) ध्वनी लहरी
४) विद्युत-चुंबकीय लहरी
- ३०) १९६९ साली खालीलपैकी कोणाद्वारे शैक्षणिक, व्यावसायिक व शासकीय संशोधन संस्था एकमेकांना जोडल्या गेल्या ?
१) सायबरमेट
२) आर्पानेट
३) वेबनेट
४) वरीलपैकी एकही नाही

- ३१) समान तंत्रज्ञानाचा वापर करीत एका संस्थेपुरता मर्यादित वापरासाठी निर्माण केलेला नेटवर्क ला काय संबोधते जाते ?
१) इंटरनेट २) (वर्ल्ड वाईड वेब) ३) इंटरनेट ४) वरीलपैकी एकही नाही
- ३२) खालीलपैकी कोणती संज्ञा ही GIS या संज्ञेशी संलग्न आहे ?
१) जिऑग्राफिकल इन्फॉर्मेशन सिस्टीम २) जिऑलॉजिकल इन्फॉर्मेशन सिस्टीम
३) जीईओ इन्फॉर्मेशन सिस्टीम ४) ग्रॅण्ड इन्फॉर्मेशन सिस्टीम
- ३३) आंतरजाल ही सुविधा १९६९ मध्ये सुरु करण्यात आली जेव्हा संयुक्त राष्ट्राने एका प्रकल्पात नॅशनल कॉम्प्युटर नेटवर्क विकसित करण्यासाठी अनुदान दिले होते. त्याचे नाव
१) वेब २) आय.एस.पी. ३) सी.ई.आर.एन. ४) अर्पानेट (ARPANET)
- ३४) दूरध्वनी तारे द्वारे संगणकांमधील संपर्क हा
१) अॅनालॉग सिग्नल मध्ये रूपांतरित करावा लागतो. २) सर्वात परिणामकारक असतो.
३) थोडेफार अडथळे निर्माण करतो. ४) वरीलपैकी एकही नाही.
- ३५) तुलनात्मक दृष्ट्या, खालीलपैकी कोणती नेटवर्क रचना (Network Topology) नेटवर्क उभारणीसाठी अधिक खर्चीक आहे ?
१) स्टार (Star) २) रिंग (Ring) ३) मेश (Mesh) ४) वरीलपैकी सर्व
- ३६) ४ जी वायरलेस भ्रमणध्वनी सेवा (4 G wireless mobile service) कोणत्या तंत्रज्ञानावर अवलंबून आहे ?
१) कोड डिवीजन मल्टीपल अॅक्सेस (सी.डी.एम.ए.) २) टाईम डिवीजन मल्टीपल अॅक्सेस (टी.डी.एम.ए.)
३) इंटरनेट प्रोटोकॉल (आय.पी.) ४) फ्रिक्वेन्सी डिवीजन मल्टीपल अॅक्सेस (एफ.डी.एम.ए.)
- ३७) इंटरनेट फायवॉल काय करते ?
१) संगणकाचा आगीपासून बचाव करते
२) संगणकाला अनपेक्षित धोक्यापासून (attacks) पासून वाचवते
३) इंटरनेटचा आगीपासून बचाव करते
४) वरील सर्व पर्याय
- ३८) वाहक लहरींची उपस्थिती तपासून प्रक्षेपण कधी करायचे हे ठरविणे, याला म्हणतात.
१) सी एस एम ए २) सी डी ३) सी एस एम ए-सी डी ४) सी एस एम ए-सी ए
- ३९) नेटवर्कशी जोडला गेलेला संगणक त्याच्याकडे आलेली पॅकेट्स (packets) जर सगळ्यात लहान output रांगेत (queue), वर्गीकृत करत असेल (समावेश) तर अशावेळी तो कोणता Routing algorithm (प्रणाली) वापरत असेल ?
१) हॉट पोटॅटो राऊटींग (routing) २) फ्लडींग
३) स्टॅटीक राऊटींग ४) डेल्टा राऊटींग
- ४०) खालीलपैकी कोणती आज्ञावली (utility) लोकल होस्ट नेम शोधण्यासाठी उपयुक्त पडते ?
१) NB STAT (एन. बी. स्टॅट) २) Net stat (नेट स्टॅट)
३) Ping (पिंग) ४) (Hostname) (होस्टनेम)

- ४१) Data Link (डाटा लींक) level (पातळी) वर चुका (Error Detection) पद्धतीने ओळखल्या जातात.
- १) बिट स्टाफिंग (Bit stuffing)
 - २) साइकलिक रीडन्डन्सी कोड (Cyclic Redundancy Code)
 - ३) हॅमिंग कोड (Hamming Code)
 - ४) ईक्वलायझेशन (Equalisation)
- ४२) TCP/IP च्या परिवहन स्तरामधील दोन प्रोटोकॉलपैकी एक आहे प्रसारण नियंत्रण (ट्रान्समिशन कंट्रोल) प्रोटोकॉल, तर दुसरा कोणता?
- १) युजर डेटाग्राम प्रोटोकॉल
 - २) इंटरनेट प्रोटोकॉल
 - ३) हायपरटेक्स्ट ट्रान्सफर प्रोटोकॉल
 - ४) CSMA/CD प्रोटोकॉल
- ४३) एक संगणकाचे जाळे ज्यामध्ये समान स्रोत व गंतव्य असणारे सर्व पॅकेट्स समान मार्गक्रमण करतात, परंतु हे पॅकेट्स गंतव्याच्या ठिकाणी वेगवेगळ्या वेळेला पोहोचतात, जर संसाधनाचे वाटप ही प्रमुख मागणी असेल तर असे संगणकाचे जाळे खालील प्रकारात मोडते –
- १) डेटाग्राम जाळे
 - २) व्हर्च्युअल- सर्किट जाळे
 - ३) पॅकेट-स्विच जाळे
 - ४) सर्किट स्विच जाळे
- ४४) हे एक संगणकावर आधारित साधन आहे जे, ज्या वस्तू अस्तित्वात आहेत आणि ज्या घटना पृथ्वीतलावर घडतात, यांचे मानचित्रण व पृथक्करण करते. हे साधन सर्वसाधारण माहिती समूहावरील प्रक्रियांचे, उदाहरणार्थ प्रश्न व सांख्यिकीय पृथक्करण व एकत्रीकरण करते. हे एकत्रीकरण अनन्य दृश्य पद्धतीने आणि भौगोलिक पृथक्करणाचे नकाशाद्वारे होणारे फायदे स्पष्ट करते.
- १) GPS
 - २) नेव्हीगेशन (परिवहन)
 - ३) रिमोट सेन्सिंग
 - ४) GIS
- ४५) माहिती वाहून नेण्याचा दर कशा मध्ये मोजतात?
- १) के जी एस
 - २) एम जी एस
 - ३) बी पी एस
 - ४) पी पी एस
- ४६) कोणता लोकप्रिय चर्चागट म्हणून इण्टरनेटवर उपलब्ध आहे?
- १) नेटस्केप
 - २) मायक्रोसॉफ्ट
 - ३) मोझिला
 - ४) याहू ग्रुप
- ४७) प्रत्येक समयक्षणी, प्रत्येक प्रोटोकॉल यंत्र, एका विशिष्ट स्थितीमध्ये असते. ही स्थिती त्या यंत्राशी संबंधित परिवर्ती घटकांचे सर्व मूल्य तसेच प्रोग्रॅम काउंटर यापासून बनलेली असते. ही संकल्पना अनेक प्रारूपांमध्ये वापरलेली आहे. या संकल्पनेला काय म्हणतात?
- १) रिचेबिलिटी अॅनालिसिस (विश्लेषण)
 - २) सीमित स्थिती यंत्र (फाइनाइट स्टेट मशीन)
 - ३) कार्य स्थिती खंड/भाग (टास्क स्टेट सेगमेंट)
 - ४) प्रोटोकॉल स्थिती यंत्र (प्रोटोकॉल स्टेट मशीन)
- ४८) कोणते एक प्रकारचे संगणक नेटवर्क आहे?
- १) रिंग
 - २) राऊंड
 - ३) आय पी
 - ४) WHO
- ४९) संगणकांमधून माहिती देवाण व घेवाण करण्याच्या नियमावलीस काय म्हणतात?
- १) प्रोग्रॅम
 - २) प्रोटोकॉल
 - ३) प्रोसिजर
 - ४) हायपरलिंक

- ५०) नेटवर्कमध्ये अनेक लहान संगणक एका मध्यवर्ती संगणकाबरोबर सरळ जोडण्यात येतात अशा नेटवर्कला म्हणतात.
१) स्टार नेटवर्क २) बस नेटवर्क ३) रिंग नेटवर्क ४) वरीलपैकी सर्व
- ५१) ब्लू टूथ प्रणालीचा मूलभूत घटक कोणता आहे?
१) फ्रेम रिले २) पेट्रीनेट ३) पिकोनेट ४) पार्कनेट
- ५२) VOIP हे कोणत्या प्रकारात मोडत नाही?
१) VOIP अँडॉप्टर २) ब्रॉडबॅण्ड ३) VOIP फोन ४) इन्ट्रानेट
- ५३) फुग्यांचा उपयोग करून इंटरनेट उपलब्ध होण्यासाठी प्रायोगिक तत्वावर Google ने उपक्रम चालू केला आहे, ज्यामुळे ग्रामीण आणि अति दुर्गम प्रदेशात इंटरनेटशी जोडणी शक्य होते.
१) Project loon (प्रोजेक्ट लुन)
२) Project balloon (प्रोजेक्ट बलुन)
३) Project Parachute (प्रोजेक्ट पॅरशुट)
४) Project Butterfly (प्रोजेक्ट बटरफ्लाय)
- ५४) जे दळणवळण (संचार) मानक अनेक प्रमुख इलेक्ट्रॉनिक उपकरणांच्या उत्पादकांनी विकसीत केलेले आहे, ते आहे. हे मानक, उपकरण वापरकर्ता त्यावर जे वाजवितो, ते सर्व स्मरणशक्तीत साठवून ठेवते व एका आज्ञेसरशी ती फीत पुन्हा वाजवून दाखविते. इथे संगणक एक टेप-रेकॉर्डरचे काम करतो. जो ध्वनी हवेच्या कंपन्यांच्या रूपात साठवतो व एखादा ध्वनी कसा निर्माण करावा याची माहिती देखील साठवतो.
१) MIDI २) MP3 ३) MPEG ४) AVI
- ५५) एक प्रणाली किंवा एक सॉफ्टवेअर प्रोग्रॅम ज्यायोगे संगणक दूरध्वनीच्या कॉलना उपयोगकर्त्यांच्या संगणकामार्फत उत्तर देऊ शकतो, बाहेरील उपयोगकर्त्यांचे संदेश घेऊ व साठवू शकतो आणि संचिकेमध्ये साठविलेली माहिती वापरू शकतो, अशी प्रणाली आहे.
१) EPABX २) टेलिटेक्स्ट
३) बुलेटिन बोर्ड सिस्टिम ४) संगणकीय कॉन्फरन्सिंग
- ५६) एका शहरातील संगणकांचे परस्परांशी जोडलेले जाळ म्हणजेच.....
१) लोक एरिया नेटवर्क २) वाईड एरिया नेटवर्क
३) मेट्रोपॉलिटन एरिया नेटवर्क ४) वरील सर्व
- ५७) अनेक लहान संगणक एका मध्यवर्ती संगणका बरोबर सरळ जोडले असतील तर अशा नेटवर्कला काय म्हणतात?
१) बस नेटवर्क २) स्टार नेटवर्क
३) रिंग नेटवर्क ४) वरीलपैकी कोणतेही नाही.
- ५८) ऑनलाइन परिषदा आधारे चालविल्या जातात.
१) भ्रमणध्वनीच्या २) टेलिफोनच्या ३) आंतरजालाच्या ४) ई-मेलच्या

- ५९) पुढील यादीतील कोणता घटक "ट्रिवटर" या सामाजिक माध्यमाचे वैशिष्ट्य नाही ?
- १) ट्रूक - श्राव्य माहितीचे आदान - प्रदान
२) हॅशटॅग (#) चा सामाईक दुवा म्हणून उपयोग
३) १५० अक्षरांची लेखी माहिती
४) ट्रूक - श्राव्य माहितीची संकेत स्थळे.
- ६०) सेतुजालाचा उपयोग करून अध्ययनाची गुणवत्ता वाढवणे शक्य होते, याचे प्रमुख कारण म्हणजे
- १) प्रचंड प्रमाणात माहिती उपलब्ध होते.
२) संबंधित समस्येचा अनेक संदर्भात, अनेक दृष्टिकोनातून विचार करण्याला व त्यासंदर्भातील इतरांचे दृष्टिकोन समजून घेण्याला वाव मिळतो.
३) अद्ययावत माहिती उपलब्ध होते.
४) विद्यार्थी स्वतःच माहिती मिळवून, स्वतःची आदर्श उत्तरे तयार करतो व त्यामुळे अध्यापकाची गरज उरत नाही.
- ६१) समुदाय सेतुजालामुळे (Social networking) अध्ययनशील समूहांचे, निरंतर अध्ययन गतिमान होणाऱ्या शक्यता वाढतात कारण त्यातून, समव्यासंगी व्यक्ती परस्परांशी
- १) एकाच वेळी किंवा सोयीनुसार संपर्कात राहतात.
२) ई - मेल द्वारे संपर्कात राहतात.
३) बहुमाध्यमांतून आदान - प्रदान करतात.
४) वरील सर्व
- ६२) CHAT या साधनामुळे
- १) निरनिराळ्या युजर्सशी संभाषण करणे शक्य होते.
२) दुसऱ्या संगणकाशी लॉगइनची सुविधा मिळते.
३) टेल - नेट ला जोडता येते.
४) वरील पैकी सर्व
- ६३) प्रणालीचे ऑटोमॅटिन करण्यासाठी खालीलपैकी कोणते रिले आणि नेटवर्कमधील इतर उपकरणांमधील संवाद शक्य करते ?
- १) यांत्रिक रिले
२) संख्यात्मक रिले
३) सॉलिड-स्टेट रिले
४) ओव्हरकरंट रिले
- 63) Which of the following makes the communication between relays and other equipment in a network possible, for doing automatic of the system ?
- 1) Mechanical relay
2) Numerical relay
3) Solid-state relay
4) Overcurrent relay
- ६४) संदर्भ बससाठी खालीलपैकी कोणता अज्ञात परिमाणांचा संच वापरला जातो ?
- १) P आणि $|V|$
२) P आणि Q
३) Q आणि δ
४) $|V|$ आणि δ
- 64) Which of the following is a set of unknown quantities used for a reference bus ?
- 1) P and $|V|$
2) P and Q
3) Q and δ
4) $|V|$ and δ
- ६५) खालीलपैकी कोणत्या बसेसच्या बाबतीत व्होल्टेज मॅग्निच्युड आणि बसमधील सक्रिय शक्ती निर्दिष्ट केली आहे ?
- १) लोड बस
२) जनरेटर बस
३) झट बस
४) स्विंग बस
- 65) In case of which of the following buses are the voltage magnitude and the active power at the bus specified ?
- 1) Load bus
2) Generator bus
3) PQ bus
4) Swing bus

- ६६) खालीलपैकी कोणते एनालॉग साधन मानले जात नाही ?
१) नल-प्रकार आणि विक्षेपण-प्रकार साधने
२) सूचित करणारे साधन
३) इंग्रेटेड इन्स्ट्रुमेंट
४) डिजिटल डिस्प्ले मीटर
- 66) Which of the following is NOT considered as an analogue instrument ?
1) Null-type and deflection-type instruments
2) Indicating instrument
3) Integrating instrument
4) Digital display meter
- ६७) खालीलपैकी कोणता पर्याय DVMs ची मालमत्ता म्हणून चुकीचा आहे ?
१) उच्च इनपुट श्रेणी
२) उच्च परिपूर्ण अचूकता
३) दशलक्ष मध्ये ठराव १ भाग
४) वेळोवेळी कॅलिब्रेशनची आवश्यकता
- 67) Which of the following options is INCORRECT as property of DVMs ?
1) High input range
2) High absolute accuracy
3) Resolution 1 part in million
4) Requirement for calibration from time to time
- ६८) संगणक जोडणीतील दोन उपकरणांमधील डेटा संप्रेषण खालीलपैकी कोणत्याप्रकारे केले जाते ?
१) सिम्प्लेक्स (एक दिशा)
२) हाफ डुप्लेक्स (एकवेळ एक दिशा)
३) फुल डुप्लेक्स
४) वरीलपैकी सर्व
- 68) In terms of the data communication, the data communication between 2 devices can be
1) Simplex
2) Half Duplex
3) Full Duplex
4) All of the above
- ६९) खालील विधानांचा विचार करा.
अ) सक्रिय संवेदक स्वतःची ऊर्जा वापरून संवेदन करतो.
ब) निष्क्रिय संवेदक सूर्यापासून येणाऱ्या ऊर्जेचा वापर करून संवेदन करतो.
क) सक्रिय संवेदक दिवसाबरोबर रात्रीही संवेदन करतो.
ड) निष्क्रिय संवेदक फक्त दिवसा संवेदन करतो.
वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने बरोबर आहे/आहेत ?
१) फक्त अ
२) फक्त अ आणि ब
३) अ, ब आणि क
४) वरीलपैकी सर्व
- 69) Consider the following statements.
a) An active sensor senses by using its own energy.
b) A passive sensor uses energy from the sun to sense.
c) An active sensor sensing during the day time as at the night time.
d) A passive sensor only sensing during the day time.
Which of the statements given above is/are correct ?
1) Only a
2) Only a and b
3) a, b and c
4) All of the above
- ७०) इंटरनेटवर संसाधन शोधण्यासाठी वापरल्या जाणाऱ्या पत्त्यास काय म्हणतात ?
१) अखंडित डेटा लोकेटर
२) अविरत रेकॉर्ड लोकेटर
३) एकसमान रेकॉर्ड लोकेटर
४) युनिफॉर्म रिसोर्स लोकेटर
- 70) What is the address used to locate a resource on the Internet called?
1) Discontinuous data locator
2) Discontinuous record locator
3) Uniform Record Locator
4) Uniform Resource Locator

- ७१) खालीलपैकी कोणत्या स्विचिंग नेटवर्क मध्ये, सुरुवातीपासून शेवटपर्यंत अखंड संप्रेषण मार्ग करण्यात येतो ?
१) सर्किट स्विचिंग नेटवर्क
२) मेसेज स्विचिंग नेटवर्क
३) पॅकेट स्विचिंग नेटवर्क
४) व्हर्च्युअल स्विचिंग नेटवर्क
- 71) In which of the following switching networks, a continuous communication path is made from start to end?
1) Circuit switching network
2) Message switching network
3) Packet Switching Network
4) Virtual Switching Network
- ७२) म्हणजे संस्थात्मक कार्यावर विपरीत परिणाम करण्याची क्षमता असलेली कोणतीही परिस्थिती किंवा घटना
१) थ्रेट
२) सेफगार्ड
३) व्हलनरॅबिलिटी
४) व्हिडिओ ओळख प्रणाली
- 72) means any condition or event that has the potential to adversely affect organizational performance
1) Threat
2) Safeguard
3) Vulnerability
4) Video Recognition System
- ७३) बारकोड रिडर्स आणि स्कॅनर्स मध्ये खालील पैकी कोणते स्कॅनिंग तंत्रज्ञान वापरले जाते ?
१) ओ सी आर
२) एम आय सी आर
३) आवाज ओळख प्रणाली
४) फक्त (क) बरोबर
- 73) Which of the following scanning technologies are used in barcode readers and scanners?
1) OCR
2) MICR
3) Voice recognition system
4) Only (c) is correct

१३) नेटवर्किंग

- १) भारतामध्ये इंटरनेट सर्विस विदेश संचार निगम ने तारखेस सुरु केली.
१) १५ ऑगस्ट १९९५
२) १४ जून १९८५
३) १६ ऑगस्ट १९८४
४) १८ ऑगस्ट १९९५
- २) भारतात हवाई छायाचित्रणाची सुरुवात साली झाली.
१) १९२०
२) १९२१
३) १९५१
४) १९७१
- 2) In India aerial photography started in year.
1) 1920
2) 1921
3) 1951
4) 1971
- ३) दृश्यमान तरंग लहरीची एक श्रेणी अंदाजे इतकी असते.
१) ०.१ ते ०.७ μm
२) ०.४ ते ०.७ μm
३) १.४ ते १.७ μm
४) ४ ते ७ μm
- ४) इंटरनॅशनल मोबाईल टेक्नॉलॉजी २००० च्या अनुसार "3G" प्रणालीमध्ये माहितीची वहन क्षमता निदान पुढील वेगाने होण्याची तरतूद असायला हवी.
१) १०० किलोबिट्स/सेकंद
२) २०० किलोबिट्स/सेकंद
३) २ मेगाबिट्स/सेकंद
४) २.५ मेगाबिट्स/सेकंद
- ५) घरगुती वापराच्या संदर्भात वायरलेस लोकल एरिया नेटवर्क (WLAN) साठी खालीलपैकी कोणती रेडिओ फ्रिक्वेन्सी (RF) वापरतात ?
१) IEEE 801.22/2.1 GHz
२) IEEE 802.11/2.4 GHz
३) IEEE 802.15/5.6 GHz
४) IEEE 801.24/3.4 GHz

- ६) सिग्नल किती वेळ बदलतो / सेकंद या गुणोत्तरास काय म्हणतात ?
१) बॉड रेट २) बिट रेट ३) बँड विड्थ ४) बँड स्पीड
- ७) माहिती तंत्रज्ञानाच्या संदर्भात वापरल्या जाणाऱ्या 'बँडविड्थ (Bandwidth) या परीभाषेचा अर्थ काय ?
१) संगणकाची क्षमता २) संगणकाचा वेग ३) संगणकाचा वेग व क्षमता ४) नेटवर्कचा वेग व क्षमता
- ८) 'थीन क्लॉग' ही संकल्पना कशाशी संबंधित आहे ?
१) संगणकाचे जाळे २) विपणन व्यवस्था ३) अर्थशास्त्र ४) वरीलपैकी नाही
- ९) कॉम्प्युटर नेटवर्कमध्ये खालीलपैकी प्रसारमाध्यम व सिग्नल पाठवण्याच्या पद्धतीची कुठली जोडी बरोबर आहे ?
१) कॉपर-इलेक्ट्रिकल, फायबर ऑप्टिक-लाइट २) कॉपर-मॅग्नेटिक, फायबर ऑप्टिक-इलेक्ट्रिकल
३) कॉपर-इलेक्ट्रिकल, फायबर ऑप्टिक-मॅग्नेटिक ४) कॉपर-लाइट, फायबर ऑप्टिक-इलेक्ट्रिकल
- १०) संगणकाचे जाळे ज्यामध्ये प्रत्येक पॅकेट हे इतरांपेक्षा स्वतंत्रपणे ओळखले जाते आणि जरी हे पॅकेट मल्टीपॅकेट प्रक्षेपणाचा एक भाग असले तरीसुद्धा असे संगणकाचे जाळे त्या पॅकेटला एक स्वतंत्र दर्जा/वागणूक देणे, अशा संगणकीय जाळ्याला म्हणतात.
१) व्हर्च्युअल - सर्किट संगणकीय जाळे २) सर्किट - स्विच संगणकीय जाळे
३) पॅकेट - स्विच संगणकीय जाळे ४) डेटाग्राम संगणकीय जाळे
- ११) नेटवर्किंग आज्ञा, दुसऱ्या यंत्राशी संवाद होतो की नाही हे सांगते.
१) नेटशेअर २) एस एस एच ३) पिंग ४) कनेक्ट
- 11) Networking command, enables one machine to check whether it can communicate with another machine.
1) Netshare 2) SSH 3) Ping 4) Connect
- १२) खालीलपैकी कोणत्या स्विचिंग नेटवर्क मध्ये, सुरुवातीपासून शेवटपर्यंत अखंड संप्रेषण मार्ग करण्यात येतो ?
१) सर्किट स्विचिंग नेटवर्क २) मेसेज स्विचिंग नेटवर्क
३) पॅकेट स्विचिंग नेटवर्क ४) व्हर्च्युअल स्विचिंग नेटवर्क
- 12) In which of the following switching networks, a continuous communication path is made from start to end?
1) Circuit switching network 2) Message switching network
3) Packet Switching Network 4) Virtual Switching Network
- १३) शॉर्टरेंज नेटवर्क यास असे म्हणतात.
१) ब्लू टूथ २) संगणक ३) मोबाईल ४) प्रिन्टर
- 13) Short-range Network is called
1) Point 2) Line 3) Polygon (4) Above all
- १४) खालीलपैकी कोणत्या बसेसच्या बाबतीत व्होल्टेज मॅग्निच्युड आणि बसमधील सक्रिय शक्ती निर्दिष्ट केली आहे ?
१) लोड बस २) जनरेटर बस ३) झट बस ४) स्विंग बस
- 14) In case of which of the following buses are the voltage magnitude and the active power at the bus specified ?
1) Load bus 2) Generator bus 3) PQ bus 4) Swing bus

- २) वेबसाइटची वेब पेजेस बनविण्यासाठी कोणती/कोणत्या विशेष भाषा वापरली/वापरल्या जाते/जातात ?
a) एच टी एम एल b) पायथन c) C++ d) एस क्यू एल
- पर्यायी उत्तरे :**
१) (a) फक्त २) (a) आणि (b) ३) (c) आणि (d) ४) (d) फक्त
- ३) माहितीच्या शोधासाठी समर्पित असणाऱ्या वेब साईटला काय म्हटले जाते ?
१) इन्फॉर्मेशन वेब साईट २) पर्सनल वेब साईट ३) सर्व इंजीन ४) वरीलपैकी एकही नाही
- ४) वेबसाइटची वेब पेजेस बनविण्यासाठी कोणती/कोणत्या विशेष भाषा वापरली/वापरल्या जाते/जातात ?
a) एच टी एम एल b) पायथन c) C++ d) एस क्यू एल
- पर्यायी उत्तरे :**
१) (a) फक्त २) (a) आणि (b) ३) (c) आणि (d) ४) (d) फक्त
- ५) स्टॉकिंग हब म्हणजे काय ?
१) राऊटरला हब कनेक्ट करणे २) रिपीटरला हब कनेक्ट करणे
३) हब आणि स्विच कनेक्ट करणे ४) एक हब दुसऱ्या हबशी कनेक्ट करणे
- 5) What is Stacking hubs ?
1) Connect Router to Hub 2) Connect Repeater to Hub
3) Connect Hub and switch 4) Connect one Hub to another
- ६) वॉकी-टॉकी मध्ये चालते.
१) सिम्प्लेक्स मोड २) हाफ ड्युप्लेक्स मोड ३) फुल्ल ड्युप्लेक्स मोड ४) सेमी ड्युप्लेक्स मोड
- 6) A Walkie-Talkie operates in
1) simplex mode 2) half duplex mode 3) full duplex mode 4) semi-duplex mode
- ७) होस्टनेम ला आय.पी.अॅड्रेस मध्ये रूपांतरित करणे हे काम खालीलपैकी कोण करते ?
१) डी. एन.एस. सर्व्हर २) हब ३) डी. एच.सी.पी. सर्व्हर ४) फायर वॉल
- ८) कॉम्प्युटर नेटवर्कमध्ये खालीलपैकी प्रसारमाध्यम व सिग्नल पाठवण्याच्या पद्धतीची कुठली जोडी बरोबर आहे ?
१) कॉपर-इलेक्ट्रिकल, फायबर ऑप्टिक-लाइट २) कॉपर-मॅग्नेटिक, फायबर ऑप्टिक-इलेक्ट्रिकल
३) कॉपर-इलेक्ट्रिकल, फायबर ऑप्टिक-मॅग्नेटिक ४) कॉपर-लाइट, फायबर ऑप्टिक-इलेक्ट्रिकल
- ९) समांतर तारांचा समूह जो दोन किंवा जास्त संगणक संबंधित उपकरणांना जोडतो त्याला म्हणतात.
१) जाळे २) बस ३) हद्दीतील ४) गाठोडे
- १०) संगणकाचे जाळे ज्यामध्ये प्रत्येक पॅकेट हे इतरापेक्षा स्वतंत्रपणे ओळखले जाते आणि जरी हे पॅकेट मल्टीपॅकेट प्रक्षेपणाचा एक भाग असले तरीसुद्धा असे संगणकाचे जाळे त्या पॅकेटला एक स्वतंत्र दर्जा/वागणूक देणे, अशा संगणकीय जाळ्याला म्हणतात.
१) व्हर्च्युअल - सर्किट संगणकीय जाळे २) सर्किट - स्विच संगणकीय जाळे
३) पॅकेट - स्विच संगणकीय जाळे ४) डेटाग्राम संगणकीय जाळे

११) OSI मॉडेलमध्ये कोणत्या स्तरावर ASCII प्रणाली चे Non-ASCII प्रणालीत रूपांतर होऊ शकते ?

- a) डेटा लिंक स्तर b) नेटवर्क स्तर c) प्रेझेंटेशन स्तर d) सेशन स्तर

पर्यायी उत्तरे :

- १) (a) फक्त २) (a) आणि (b) ३) (c) फक्त ४) (c) आणि (d)

१५) सर्वसाधारण संक्षिप्त रूपे व परिभाषा

१) RTGS चे दीर्घरूप कोणते आहे ?

- १) Real Time Gross Settlement. २) Real Time Go system.
३) Real Time GCO system. ४) वरीलपैकी एक ही नाही.

२) संगणकात इंटरनेटसाठी FTP हे लघुरूप कशाचे आहे ?

- १) फर्स्ट टेलिफोन प्रोटोकॉल २) फर्स्ट ट्रान्सफर प्रोटोकॉल
३) फाईल ट्रान्सफर प्रोटोकॉल ४) फर्दर ट्रान्सफर प्रोटोकॉल

३) आय.सी.टी. म्हणजे

- १) इन्फॉर्मेशन अँड कॉम्प्युटर टेक्नॉलॉजी २) इंटर कनेक्टेड टेक्नॉलॉजी
३) इन्फॉर्मेशन कॉमन टेक्नॉलॉजी ४) इन्फॉर्मेशन अँड कम्युनिकेशन टेक्नॉलॉजी

४) Internet म्हणजे

- १) इंटरडिव्हिजनल नेटवर्क ऑफ कॉम्प्युटर्स २) इंटरनॅशनल नेटवर्क ऑफ कॉम्प्युटर्स
३) इंटरकनेक्टेड नेटवर्क ऑफ कॉम्प्युटर्स ४) इंटरनॅशनल नेटवर्क ऑफ सर्व्हर

५) डॉस (DOS) म्हणजे

- १) डायरेक्ट ऑपरेटिंग सिस्टीम २) डिस्क ऑपरेटिंग सिस्टीम
३) डबल ऑपरेटिंग सिस्टीम ४) डेस्क ऑपरेटिंग सिस्टीम

६) एक्स. एम. एल (XML) चे विस्तारीत नाव काय ?

- १) एक्सटेंडेड मॅक्सिमम लेवल (Extended Maximum Level)
२) एक्सप्रेस मशीन लेवल (Express Machine Level)
३) एक्सटेन्सीबल मार्कअप लॅंग्वेज (Extensible Markup Language)
४) एक्सप्रेस मशीन लॅंग्वेज (Express Machine Language)

७) ADSL चे पूर्ण विस्तारीत रूप आहे.

- १) Asymmetric Digital Subscriber Line
२) Asynchronous Digital Subscriber Line
३) Asynchronous Digital Subscriber Line
४) Asymmetric Digital Subscriber Line

७) जी. एस. एम. (ग्लोबल सिस्टम फॉर मोबाईल कम्युनिकेशन) कुठल्या तंत्रज्ञानावर आधारित आहे :

- १) टी. डी. एम. ए. (टाईम डिव्हिजन मल्टिपल अॅक्सेस)
२) सि. डी. एम. ए. (कोड डिव्हिजन मल्टिपल अॅक्सेस)
३) एस. डी. एम. ए. (सिस्टम डिव्हिजन मल्टिपल अॅक्सेस)
४) वरील सर्व

- ८) यु. आर. एल (URL) या अद्याक्षरातून खालीलपैकी काय ध्वनित होते ?
१) युनिव्हर्सल रिसोर्स लोकेटर
२) युनिव्हर्सल रेफरन्स लोकेशन
३) युनिव्हर्सल रीसोर्स लॉजिक
४) युनायटेड रीलेशन लोकेशन
- ९) संगणक परिभाषेत वापरल्या जाणाऱ्या .. (जी.यू.आय.) या संबोधनाचे पूर्ण रूप कोणते ?
१) जनरल यूजर इंटरफेस
२) जनरल यूजन इंटीग्रेशन
३) ग्राफीकल यूजर इंटरफेस
४) ग्राफिक यूजर इंटीग्रेशन
- १०) जून २०२३ मध्ये केरळ राज्य सरकारने K-FON प्रकल्प सुरु केला. या संदर्भात 'O' चा अर्थ काय आहे ?
१) ऑपरेशन
२) ऑप्टिक
३) ऑब्जेक्ट
४) ऑर्गेनिक
- 10) In June 2023 the Kerala State Government launched the K-FON Project. In this context what does 'O' stand for ?
1) Operation
2) Optic
3) Object
4) Organic
- ११) 'V-CIP' चा विस्तार काय आहे जो बँकिंगशी संबंधित बातम्यांमध्ये दिसत होता ?
१) व्हेचर कॅपिटल आयडेंटिफिकेशन प्रोसेस
२) व्हिडीओ बेसड कस्टमर आयडेंटिफिकेशन प्रोसेस
३) व्हॉईस बेसड कस्टमर आयडेंटिफिकेशन प्रोसेस
४) व्हेचर कॅपिटल इन्व्हेस्टमेंट प्रोसेस
- 11) What is the expansion of 'V-CIP', which was seen in the news related to banking ?
1) Venture Capital Identification Process
2) Video Based Customer Identification Process
3) Voice Based Customer Identification Process
4) Venture Capital Investment Process
- १२) स्वयम (SWAYAM) चे पूर्णरूप (फुलफॉर्म) हा आहे.
१) स्टडी वर्ल्ड ऑफ अॅक्शन लर्निंग फॉर यंग अॅस्पायरींग माईंडस
२) स्टडी वेब्स (Webs) ऑफ अॅक्टिव्ह लर्निंग फॉर यंग अॅस्पायरींग माईंडस
३) स्टुडण्ट (Student) वर्ल्ड ऑफ अॅक्शन लर्निंग फॉर यंग येलींग (Ailing) माईंडस
४) स्टडी वेब्स (Webs) ऑफ अॅक्टिव्ह लर्निंग फॉर युथ अवेअरनेस मॉडेल्स
- 12) Full form of SWAYAM is
1) Study World of Action-Learning for Young Aspiring Minds
2) Study Webs of Active-Learning for Young Aspiring Minds
3) Student World of Action Learning for Young Ailing Minds
4) Study Webs of Active-Learning for Youth Awareness Models
- १३) कॉम्प्युटरच्या बोलीत WWW म्हणजे
१) वर्ल्ड वाइड वेब वर्म
२) वर्ल्ड वाइड वेस्टर्न वर्ल्ड
३) वर्ल्ड वाइड वेस्टर्न वेब
४) वर्ल्ड वाइड विकी वेब
- 13) WWW in computer parlance stands for
1) World Wide Web Worm
2) World Wide Western World
3) World Wide Western Web
4) World Wide Wiki Web

- १४) ए. एल. व्ही.आय.एन.ही ड्रायव्हरला ड्राईव्ह करताना बघून तयार झालेली वाहन नियंत्रित करणारी सिस्टम असून यातील ALVINN या शब्दाची फोड खालील प्रकारे आहे.
- १) ऑटो लँड व्हेईकल इन न्यू नेटवर्क
 - २) ऑटोनॉमस लॅण्ड व्हेकल इन अ न्युरल नेटवर्क
 - ३) ऑटोमेटेड लॅण्ड व्हेकल इन नेक्स्ट नेटवर्क
 - ४) अँडव्हांस लॅण्ड व्हेकल इन न्युरल नेटवर्क
- 14) ALVINN is a system which learns to control vehicles by watching a person drive here ALVINN stands for
- 1) Auto Land Vehicle in New Network
 - 2) Autonomous Land Vehicle in a Neural Network
 - 3) Automated Land Vehicle in Next Network
 - 4) Advance Land Vehicle in Neural Network
- १५) NME-ICT चा पूर्ण रूप खालीलपैकी कोणता आहे ?
- १) नॅशनल मिशन ऑन इज्युकेशन थु इन्फोर्मेशन अँड कम्युनिकेशन टेक्नॉलॉजी
 - २) नॅशनल मिशन ऑन इ-गव्हर्नन्स थु इन्फोर्मेशन अँड कम्युनिकेशन टेक्नॉलॉजी
 - ३) नॅशनल मिशन ऑन इ-कॉमर्स थु इज्युकेशन थु इन्फोर्मेशन अँड कम्युनिकेशन टेक्नॉलॉजी
 - ४) नॅशनल मिशन ऑन इ-लर्निंग थु इन्फोर्मेशन अँड कम्युनिकेशन टेक्नॉलॉजी
- 15) NME-ICT stands for
- 1) National Mission on Education through information and Communication Technology
 - 2) National Mission on e-governance through Information and Communication Technology
 - 3) National Mission on e-commerce through Information and Communication Technology
 - 4) National Mission on e-learning through Information and Communication Technology
- १६) MSDS चे पूर्ण रूप काय आहे ?
- १) मटेरियल सिस्टम डेटा शीट
 - २) निर्माता आणि पुरवठादार दस्तऐवज प्रणाली
 - ३) मटेरियल सेफ्टी डेटा शीट
 - ४) मास्टर सेफ्टी डेटा सिस्टम
- 16) What is the full form of MSDS?
- 1) Material System Data Sheet
 - 2) Manufacturer and Supplier Document System
 - 3) Material Safety Data Sheet
 - 4) Master Safety Data System
- १७) भारतीय भाषा मानकानुसार वापरण्यात येणाऱ्या 'टी.टी.एफ.' या संबोधनाचे पूर्णरूप आहे.
- १) टेली टाईप फॉन्ट
 - २) टेक्स्ट टाईप फॉन्ट
 - ३) ट्रू टाईप फॉन्ट
 - ४) ट्रू टेक्स्ट फॉन्ट
- 17) According to the standards for Indian language fonts, the long form for 'TTF' is
- 1) Tele Type Font
 - 2) Text Type Font
 - 3) True Type Font
 - 4) True Text Font
- १८) इंटरनेट संदर्भात वापरल्या जाणाऱ्या 'HTML' हा संबोधनाचे पूर्ण रूप काय आहे ?
- १) हायपर टूल मार्कअप लॅंग्वेज (Hyper Tool Markup Language)
 - २) हायब्रीड टेक्स्ट मेकींग लॅंग्वेज (Hyper Text Making Language)
 - ३) हायपर टेक्स्ट मार्कअप लॅंग्वेज (Hyper Text Markup Language)
 - ४) हायब्रीड टेस्ट मेकींग लॅंग्वेज (Hybrid Test Making Language)

- 18) What is the long form of the term 'HTML', used in relation to Internet?
1) Hyper Tool Markup Language 2) Hybrid Text Making Language
3) Hyper Text Markup Language 4) Hybrid Test Making Language
- १९) MOOC म्हणजे -
१) मिडीया ऑनलाईन ओपन कोर्सेस २) एम.आय.टी. ओपन ऑनलाईन कोर्सेस
३) मॅसिव्ह ओपन ऑनलाईन कोर्सेस ४) मेजर ऑनलाईन ओपन कोर्सेस
- 19) MOOC stands for
1) Media Online Open Courses 2) MIT Open Online Courses
3) Massive Open Online Courses 4) Major Online Open Courses
- २०) ASCII याचा फुल फॉर्म काय आहे ?
१) ऑल स्टॅंडर्ड कॅरक्टर्स फॉर इन्फॉर्मेशन आयडेन्टिटी २) अमेरिकन स्टॅंडर्ड कोड फॉर इन्फॉर्मेशन इंटरचेंज
३) ऑल सिंपल कोड्स फॉर इन्फोटेनमेंट इंटरस्ट्स ४) अमेरिकन स्टॅंडर्ड कॅरक्टर्स फॉर इन्फॉर्मेशन इंटरचेंज
- 21) What is the full form of ASCII?
1) All Standard Characters for Information Identity
2) American Standard Code for Information Interchange
3) All Simple Codes for Infotainment Interests
4) American Standard Characters for Information Interchange
- २२) आय एम इ आय चा लॉग फार्म काय आहे ?
१) इंटरनल मोबाईल एक्सचेंज आयडेन्टिटी २) इंडियन मोबाईल इन्फोमेट आयडेन्टिटी
३) इंटरनॅशनल मोबाईल इन्फोमेट आयडेन्टिटी ४) इंटरनॅशनल मोबाईल इन्फोमेट इंडस्ट्री
- २३) ई.टी.पी.बी. चा अर्थ आहे :
१) इलेक्टोरल ट्रान्सफर पोस्टल बॅलट २) इलेक्शन ट्रान्समिटेड पोस्टल बॅलट
३) इलेक्ट्रॉनिकली ट्रान्सफर्ड पोस्टल बॅलट ४) इलेक्ट्रॉनिकली ट्रान्समिटेड पोस्टल बॅलट
- २४) HTML हे खालीलपैकी कोणत्या पर्यायाचे संक्षिप्त रूप आहे?
१) हायपर टेक्स्ट मार्कअप लॅंग्वेज २) हायपर टेक्स्ट मेकअप लॅंग्वेज
३) हायपर टेक्स्ट मॅन्युपुलेशन लॅंग्वेज ४) हायपर टेक्स्ट मॉडीफाईड लॅंग्वेज
- २५) डॉस व विंडोज ऑपरेटिंग सिस्टीम मध्ये वाईल्ड कार्ड, कोणत्याही अक्षरे संयोजनासाठी वापरतात ?
१) ? २) * ३) # ४) &
- २६) एस.जी.एम.एल. याचा अर्थ
१) स्टॅंडर्ड जनरल मार्क लॅंग्वेज २) सिक्युरिटी जनरल मार्क-अप लॅंग्वेज
३) स्टॅंडर्ड जनरलाईझ्ड मार्क-अप लॅंग्वेज ४) स्टॅंडर्ड जनरलाईझ्ड मार्क लॅंग्वेज
- २७) व्ही. ओ. आय. पी. चे विस्तार रूप काय आहे ?
१) व्हाइस ओव्हर इंटरनेट प्रोटोकॉल २) व्हॅलिडीटी ओव्हर इंटरनेट प्रोटोकॉल
३) व्हाइस ऑन इंटरनेट प्रोटोकॉल ४) व्हाइस ओव्हर इंटरनेट पॅकेट्स

- २८) ADSL चे पूर्ण विस्तारीत रूप आहे.
१) Asymmetric Digital Subscriber Line २) Asynchronous Digital Subscriber Line
३) Asynchronous Digital Subscriber Line ४) Asymmetric Digital Subscriber Line
- २९) संगणकामध्ये फायरवॉलचा वापर होतो.
१) देखरेखीसाठी २) डेटा ट्रान्समिशनसाठी ३) प्रमाणीकरणासाठी ४) सुरक्षेसाठी
- ३०) अनाधिकृत व्यक्तीला समजू नये म्हणून डेटा चे व्यवस्थापन करण्याचा एक मार्ग आहे.
१) डिक्रिप्शन २) एनक्रीप्शन ३) दोन्ही (१) व (२) ४) वरीलपैकी एकही नाही
- ३१) पोस्टल जंक मेल आणि सायबरस्पेस (Cyberspace) च्या समांतर असलेल्या मेल ला म्हणतात.
१) व्हायरस २) वर्म ३) स्पॅम ४) जंक
- ३२) संगणक परिभाषेत वापरल्या जाणाऱ्या 'फैट (FAT)' या संज्ञेचे पूर्ण रूप कोणते ?
१) फाइल अॅक्सेस टेक्नॉलॉजी २) फाइल अॅलोकेशन टेबल
३) फाइल अॅप्लीकेशन टेक्नीक ४) वरीलपैकी सर्व
- ३३) यु. आर. एल. म्हणजे काय ?
१) www चे सॉफ्टवेअर पॅकेज २) www वरील रिसोर्सचा पत्ता
३) इंटरनेट विझार्ड ची माहिती ४) लाईव्ह चाट प्रोग्राम (अनलिमिटेड रीअल-टाईम भाषा)
- ३४) 'वॅप' (WAP) या लघू रूपाचे पूर्ण रूप काय ?
१) वायरलेस अॅप्लीकेशन प्रोटोकॉल २) वायरलेस अॅप्लीकेशन प्रोसेसर
३) वायरलेस अॅप्लीकेशन प्रॅक्टिस ४) वायरलेस अॅप्लीकेशन प्रिंसीपल
- ३५) MOOC चे विस्तारित रूप खालीलपैकी कोणते आहे ?
१) मेडिया ऑनलाईन ओपन कोर्स २) मॅसिव्ह ओपन ऑनलाईन कोर्स
३) मॅसेच्युशेट्स ओपन ऑनलाईन कोर्स ४) मायरिंड ओपन ऑनलाईन कोर्स
- ३६) संगणक सुरु होताना आवश्यक असणाऱ्या 'बुटींग' क्रियेतील 'पोस्ट' (POST) या संज्ञेचा विस्तार काय होतो ?
१) पावर ऑन सेल्फ टेस्ट (Power On Self Test) २) पावर ऑफ सेल्फ टेस्ट (Power Off Self Test)
३) पावर ऑफ सेल्फ टेस्ट (Power Of Self Test) ४) पॉइंट ऑन सॉफ्ट टेस्ट (Point On Soft Test)
- ३७) डोमेन नेम मधला डॉट (.) नंतरचा शेवटचा भाग म्हणजे -
१) डोमेन नेम सर्वर २) इमेल टारगेट्स ३) मेल टू अॅड्रेसेस ४) डोमेन आयडेंटिफायर्स
- ३८) ERP याचे संपूर्ण नाव से आहे :
१) एक्सटेंडेड रिसर्च प्रोग्रॅम २) एन्टरप्राइज रिसोर्स प्लॅनिंग
३) एम्प्लॉयी रिसोर्स प्रोसेस ४) एन्टरप्राइज रिसर्च प्लॅनिंग

- ३९) आय. पी. म्हणजे
१) इंडीव्युअल प्रोटोकॉल २) इंटरनेट पॅरामिटर ३) इंटरनेट प्रोटोकॉल ४) आयडेंटिफिकेशन प्रोटोकॉल
- ४०) संगणकात इंटरनेटसाठी FTP हे लघुरूप कशाचे आहे ?
१) फर्स्ट टेलिफोन प्रोटोकॉल २) फर्स्ट ट्रान्सफर प्रोटोकॉल
३) फाईल ट्रान्सफर प्रोटोकॉल ४) फर्दर ट्रान्सफर प्रोटोकॉल
- ४१) व्ही सॅट (VSAT) या लघु शब्दावलीचे पूर्ण रूप कोणते ?
१) व्हर्चुअल सॅटेलाईट २) व्हर्टिकल सॅटेलाईट
३) व्हेरी सॉफ्ट अपार्चर टर्मिनल ४) व्हेरी स्मॉल अपार्चर टर्मिनल
- ४२) आय. सी. इ. जी. ओ. वी. ह्या डिजिटल इंडिया मुव्हमेंट चा अर्थ आहे.
१) इंटर कॉन्फरन्स ऑफ टर्मस् अँड प्रॅक्टिस ऑफ इलेक्ट्रॉनिक गव्हर्नमेंट
२) इंटरनल कॉन्फरन्स ऑफ ट्रेड अँड प्रॅक्टिस ऑफ इलेक्ट्रॉनिक गव्हर्नन्स
३) इंटरनॅशनल कॉन्फरन्स ऑन थिअरी अँड प्रॅक्टिस ऑफ इलेक्ट्रॉनिक गव्हर्नन्स
४) इंटरनॅशनल कॉन्फरन्स ऑन ट्रेड अँड प्रॅक्टिस ऑफ इलेक्ट्रॉनिक गव्हर्नन्स
- ४३) इंटरनेटच्या संदर्भात URL या इंग्रजी लघुरूपाचे विस्ताररूप काय ?
१) युझर रिक्वेस्ट लिक २) अल्टिमेट रिस्पॉन्स लोकेशन
३) युनिक रिक्वेस्ट लोकेटर ४) युनिव्हर्सल रिसोर्स लोकेटर
- ४४) संगणक जाळाच्या (कम्प्यूटर नेटवर्क) संदर्भात वापरल्या जाणाऱ्या VPN (व्ही.पी.एन.) या संबोधनाचे पूर्णरूप काय ?
१) व्हर्चुअल प्रोटेक्टेड नेटवर्क २) व्हायरस प्रोटेक्टेड नेटवर्क
३) व्हायरस प्रूफ नेटवर्क ४) व्हचुअल प्रायव्हेट नेटवर्क
- ४५) इंटरनॅशनल स्टॅन्डर्ड्स ऑर्गनायझेशन अर्थात आय.एस.ओ. (ISO) या संस्थेनुसार ओ.एस.आय (O.S.I.) या लघु रूपाचे नेमके पूर्णरूप कोणते ?
१) ओपन सिस्टीम इंटरफेस २) ओपन सिस्टीम इंटरकनेक्शन
३) ओपन सिस्टीम इंटीग्रेशन ४) वरीलपैकी नाही
- ४६) एच.टी.एम.एल (HTML) या संबोधनाचे पूर्ण रूप कोणते ?
१) हायब्रीड टेस्ट मार्किंग लॅंग्वेज (Hybrid Test Marking Language)
२) हायपर टेस्ट मार्किंग लॅंग्वेज (Hyper Test Marking Language)
३) हायपर टेक्स्ट मार्कअप लॅंग्वेज (Hyper Text Markup Language)
४) हायब्रीड टेक्स्ट मार्कअप लॅंग्वेज (Hybrid Text Markup Language)
- ४७) ADSL चे पूर्ण विस्तारीत रूप आहे.
१) Asymmetric Digital Subscriber Line २) Asynchronous Digital Subscriber Line
३) Asynchronous Digital Subscriber Line ४) Asymmetric Digital Subscriber Line

- ४८) सी.आय.एस.सी. म्हणजे काय ?
- १) कॉम्प्युटर इंस्ट्रक्शन सेट कॉम्प्लेक्स
२) कॉम्प्लेक्स इंस्ट्रक्शन सेट कॉम्प्युटर
३) कोड इंस्ट्रक्शन सेट कॉम्प्युटर
४) कोड इंस्ट्रक्शन सेट कॉम्प्लेक्स
- ४९) एक्स. एम. एल (XML) चे विस्तारीत नाव काय ?
- १) एक्सटेंडेड मॅक्सिमम लेवल (Extended Maximum Level)
२) एक्सप्रेस मशीन लेवल (Express Machine Level)
३) एक्सटेन्सीबल मार्कअप लॅंग्वेज (Extensible Markup Language)
४) एक्सप्रेस मशीन लॅंग्वेज (Express Machine Language)
- ५०) ए.डी.एस.एल. म्हणजे होय.
- १) असिमीट्रीक डिजिटल सबस्क्रायबर लाईन
२) असिंक्रोनस डिजिटल सबस्क्रायबर लाईन
३) असिंक्रोनस डिजिटल सिरियल लाईन
४) अँडव्हान्सड डिजिटल सिरियल लाईन
- ५१) संगणक परिभाषेत (HTML) हे चे संक्षिप्त रूप होय.
- १) हायब्रीड टेक मॅनेजमेंट लॅंग्वेज
२) हायर टेक्नॉलॉजी मॅनेजमेंट लॅंग्वेज
३) हायब्रीड टेक्स्ट मार्कअप लॅंग्वेज
४) हायर टेक्स्ट मार्कअप लॅंग्वेज
- ५२) TCP/IP या संज्ञेमधील TCP म्हणजे
- १) टेलीकम्युनिकेशन प्रोग्रॅम
२) टेक्नॉलॉजी कंट्रोल प्रोटोकॉल
३) ट्रान्समिशन कंट्रोल प्रोग्रॅम
४) ट्रान्समिशन कंट्रोल प्रोटोकॉल
- ५३) वेब पेज तयार करण्यासाठी भाषा वापरतात.
- 1) HTML 2) BASIC 3) COBOL 4) FORTRAN
- ५४) ए.डी.एस.एल. म्हणजे होय.
- १) असिमीट्रीक डिजिटल सबस्क्रायबर लाईन
२) असिंक्रोनस डिजिटल सबस्क्रायबर लाईन
३) असिंक्रोनस डिजिटल सिरियल लाईन
४) अँडव्हान्सड डिजिटल सिरियल लाईन
- ५५) वाहक लहरींची उपस्थिती तपासून प्रक्षेपण कधी करायचे हे ठरविणे, याला म्हणतात.
- १) सीएसएमए २) सीडी ३) सीएसएमए - सीडी ४) सीएसएमए - सीए
- ५६) आय एम इ आय चा लॉग फार्म काय आहे ?
- १) इंटरनल मोबाईल एक्सचेंज आयडेन्टिटी
२) इंडियन मोबाईल इक्विपमेंट आयडेन्टिटी
३) इंटरनॅशनल मोबाईल इक्विपमेंट आयडेन्टिटी
४) इंटरनॅशनल मोबाईल इक्विपमेंट इंडस्ट्री

१६) भारतातील माहिती तंत्रज्ञान उद्योगाची वाढ

- १) नॅशनल असोसियशन ऑफ सॉफ्टवेअर अॅण्ड सर्व्हिसेस कंपनीज (NASSCOM) ची मध्ये स्थापना करण्यात आली.
१) १९८९ २) १९९१ ३) १९८३ ४) १९८८
- २) याहूचे (Yahoo) निर्माते हे आहेत.
१) डेव्हिड फिलो व जेरी यांग २) व्हिंट कर्फ व रॉबर्ट काहन
३) बिल गेट्स व केन थॉमसन ४) स्टीव्ह केस व जेफ बेझोस
- 2) Yahoo was developed by
1) David Filo and Jerry Yang 2) Vint Cerf-and'Robert Kahn
3) Bill Gates and Ken Thompson 4) Steve Case and Jeff Bezos
- ३) नास्कॉमच्या (NASSCOM) पहिल्या महिला अध्यक्ष कोण आहेत ?
१) देबजनी घोष २) मनु डांगी ३) ए. नंदिनी ४) स्वाती डे
- ४) या पृथ्वीवरील प्रत्येक व्यक्तिला सर्व मानवी ज्ञानासाठी विनामूल्य प्रवेश दिलेले असा ऑनलाईन विश्वकोश म्हणजेच विकिपिडिया, या प्रकल्पाचे सह संस्थापक कोण ?
१) जिमी वेल्स २) जिमी कार्टर ३) जिमी न्यूट्रॉन ४) जिमी किमेल
- 4) "A world in which, every single person on the planet was given free access to the sum of all human knowledge", this idea is online encyclopedia called wikipedia, co founder of this project is
1) Jimmy Wales 2) Jimmy Carter 3) Jimmy Neutron 4) Jimmy Kimmel
- ५) सॉफ्टवेअर निर्यातीतील हिशानुसार भारतासाठी सर्वाधिक महत्त्वाची बाजारपेठ कोणती आहे ?
१) अमेरिका २) इंग्लंड ३) चीन ४) जपान
- ६) माहिती तंत्रज्ञान संशोधन अकादमी (ITRA) चे मुख्य उद्दिष्ट हे आहे.
१) सायबर गुन्हे संबंधित तक्रारी
२) IT मध्ये स्पर्धात्मक लाभ मिळवणे आणि राष्ट्रीय R & D मध्ये संख्यात्मक व गुणात्मक क्षमता वाढवणे.
३) संबंधित तक्रारी, आर.टी.आय. आणि संसद प्रश्न
४) यापैकी नाही
- 6) The main objective of Information Technology Research Academy (KHADTHA) is
1) Complaints related to cyber crime
2) Gaining competitive advantage in standing and national standing. Enhancing numerical and qualitative ability in o.
3) Related complaints, RTI and Parliament questions
4) None of these
- ७) इलेक्ट्रॉनिक कॉमर्सचा उदय कशाप्रकारे परिभाषित केला जाऊ शकतो ?
१) इंटरनेटवर व्यवसायाचा व्यवहार २) इंटरनेटवर इलेक्ट्रॉनिक शिक्षण
३) व्यवहारासाठी इलेक्ट्रॉनिक पध्दती ४) इंटरनेटवर संवाद साधण्यासाठी
- 7) The emergence of electronic commerce can be defined as -
1) The transaction of business on the Internet
2) Electronic education on the Internet
3) Electrical methodologies for transaction
4) Communication on the Internet

- ८) महाराष्ट्रात विदेशी प्रत्यक्ष गुंतवणूक प्रकल्पात झालेल्या गुंतवणुकीमध्ये खालीलपैकी कोणत्या क्षेत्राचा प्रथम क्रमांक लागतो ?
१) हॉटेल व पर्यटन उद्योग क्षेत्र
२) वित्तीय सेवा क्षेत्र
३) व्यवसाय व्यवस्थापन सल्लाविषयक क्षेत्र
४) माहिती व तंत्रज्ञान क्षेत्र
- ९) प्रक्रिया करून उपयुक्त केलेल्या डाटाच्या संचाला म्हणतात.
१) डेटा
२) माहिती
३) तंत्रज्ञान
४) मोडेम
- १०) शिक्षक वर्गात संगणकाच्या आधारे हृदयाची रचना व्हिडिओ क्लीपच्या माध्यमातून दाखवितात. यातील मृदुसाहित्य कोणते आहे ?
१) व्हिडिओ क्लिपवरून विद्यार्थ्यांना पाहण्यास मिळणारी कार्यरचना
२) संगणक व त्याचा कळफलक
३) संगणक व व्हिडिओ क्लीप
४) वरीलपैकी कोणतेही नाही
- ११) एका विज्ञापन/ जाहिरात कंपनीला आपले उत्पादनाचे खरेदी-विक्री पणन करण्यासाठी खालील वैशिष्ट्ये असणे स्वाभाविक आहे :
a) उत्स्फूर्त दृश्यमान/चित्रमय सारांश
b) गतिशील समय आधारित माध्यम
c) सहजपणे ध्यान/लक्ष आकर्षून घेणे
d) जे चित्रित करता येत नाही, ते दाखविणे
e) शैली आणि मोहकता यावर जोर देणे
f) जे अजून बनलेले नाही, ते दाखविणे
वरील वैशिष्ट्ये साध्य करण्यासाठी खालीलपैकी कोणते संगणक तंत्रज्ञान कंपनीने अवलंबावे ?
१) अॅडवेअर
२) संगणक चित्रदर्शी (कॉम्प्युटर ग्राफिक्स)
३) चलतचित्र (अॅनिमेशन)
४) दूरध्वनीद्वारे खरेदी- विक्री पणन (टेली मार्केटिंग)
- १२) माहिती तंत्रज्ञानामध्ये
१) व्यक्तीला माहिती पुरवणे अभिप्रेत असून व्यक्तीत कौशल्ये निर्माण करणे अभिप्रेत नाही
२) व्यक्तीला माहिती पुरवणे अभिप्रेत नसून व्यक्तीला कौशल्ये साध्य करण्यास मदत करणे अभिप्रेत आहे.
३) व्यक्तीला कौशल्ये साध्य करण्यास अभिप्रेत नसून व्यक्तीला प्रयोगाची संधी देणे अभिप्रेत आहे.
४) यांपैकी कोणी नाही.
- १३) माहिती तंत्रज्ञानात खालील बाबी समाविष्ट असतात.
अ) माहिती मिळवणे
ब) माहितीवर प्रक्रिया करणे.
क) प्रक्रिया केलेली माहिती साठविणे.
ड) पाहिजे त्याला ती उपलब्ध करून देणे.
पर्यायी उत्तरे :
१) अ, ब, क व ड
२) अ व ड
३) ब, क व अ
४) ब व क
- १४) माहिती तंत्रज्ञानाने
१) व्यवस्थापकीय कौशल्य विकसित करता येतात.
२) निरीक्षण क्षमता विकसित करता येते.
३) नेतृत्व क्षमता विकसित करता येते.
४) निर्णयक्षमता विकसित करता येते.
- १५) माहिती तंत्रज्ञान हे विद्यार्थ्यांच्या घटकावर परिणाम करते.
१) विषयज्ञान
२) वर्तन
३) अध्ययन अनुभव
४) कौशल्य

- १६) माहिती तंत्रज्ञानातील पारंपारिक तंत्रामध्ये चा समावेश होतो.
१) संकलन २) संपादन ३) पुनर्मुद्रण ४) वरील सर्व घटक
- १७) ई-कॉमर्समध्ये सर्वसामान्य सुरक्षा साधक म्हणून वापरतात ते
१) ऑथेंटिकेशन व एक्सेस कंट्रोल (Authentication and Access Control)
२) इनक्रिप्शन व फायरवॉल (Encryption and Firewall)
३) इंट्रयुजन डिटेक्शन सिस्टम (Intrusion Detection System)
४) वरील सर्व पर्याय
- १८) इलेक्ट्रॉनिक माध्यमातून उपलब्ध असलेल्या फेस-बुक, मल्टिप्लाय यासारख्या समुदाय-जालांचा उपयोग करून स्वतःची गुणवत्ता वाढवून, स्वतःला सक्षम करण्यासाठी, व्यक्तींना मदत द्यायची असेल तर शालेय पातळीवर पुढीलपैकी कोणत्या गोष्टीला प्राधान्य दिले पाहिजे ?
१) मूलभूत अध्ययन कौशल्ये प्राप्त करणे.
२) इंग्रजी भाषेवर प्रभुत्व प्राप्त करणे.
३) संगणक कौशल्यांचा वापर करून निर्मितिक्रम (generic) अध्ययन कौशल्ये प्राप्त करणे.
४) चिकित्सक विचार कौशल्ये प्राप्त करणे.
- १९) PPT आधारित संप्रेषणाचे शैक्षणिक मूल्य अजमावण्यासाठी प्रश्नावली, निरीक्षणपत्र, संपादन चाचणी व मुलाखत आराखडा तयार करताना कोणत्या गोष्टीवर भर देणे योग्य ठरेल ?
१) साहित्याच्या मनोरंजन मूल्यामुळे विद्यार्थ्यांना ते लक्षात ठेवणे सोपे गेले वा नाही.
२) संबंधित संकल्पना व प्रक्रियेच्या आधारे विद्यार्थी विविध काठिण्यपातळीच्या समस्या सोडवू शकले वा नाही.
३) संबंधित संकल्पना व प्रक्रियेच्या आधारे विद्यार्थी पूर्वनिर्धारित प्रश्नांची आदर्श उत्तरे लिहू शकले वा नाहीत.
४) संबंधित संकल्पना व प्रक्रिया विद्यार्थी सत्रान्तापर्यंत लक्षात ठेवू शकले वा नाही.
- २०) जी. ई. ओ. (GEO) आणि जी. एस. ओ. (GSO) उपग्रहांच्या संयोजनाचा वापर करून हिंद महासागर प्रदेशात नेव्हिगेशन करण्यासाठी इस्रो (ISRO) ने कोणता उपाय तयार केला आहे ?
१) नाविक चीप २) गगन ३) जिओस्पेस ४) कासार
- 20) G. e. O. (Rage) and G. S. O. Which solution has been developed by ISRO (KHATHJ) for navigation in the Indian Ocean region using combination of (RJ) satellites?
1) Navik Chip 2) Gagan 3) Geospace 4) Kasar
- २१) ई-कॉमर्समध्ये सर्वसामान्य सुरक्षा साधक म्हणून वापरतात ते
१) ऑथेंटिकेशन व एक्सेस कंट्रोल (Authentication and Access Control)
२) इनक्रिप्शन व फायरवॉल (Encryption and Firewall)
३) इंट्रयुजन डिटेक्शन सिस्टम (Intrusion Detection System)
४) वरील सर्व पर्याय
- २२) माहिती तंत्रज्ञान संदर्भाने 'पी टू पी (P2P)' चा संशोधनाचा अर्थ काय होतो ?
१) पियर-टू-पियर २) पर्सन-टू-पर्सन ३) पब्लिक-टू-पब्लिक ४) प्रायव्हेट-टू-पब्लिक

- २३) आपल्या देशातील २४ X ७ चालणारी "क्रिटिकल इन्फोर्मेशन इन्फ्रास्ट्रक्चर प्रोटेक्शन" देणारी खालीलपैकी कोणती नोडल एजन्सी आहे ?
१) सी.आय.आय.पी. २) एन.सी.आय.पी.सी. ३) सी.आय.पी.सी. ४) एन.सी.आय.आय.पी.सी.
- २४) मीडिया लॅब एशियाचे खालीलपैकी कोणते टूल "अॅडाप्टीव लर्निंग सिस्टीम"मध्ये डिलीव्हरी मॉडेल फॉर कंटेंट म्हणून वापरले जाते ?
१) साहाय्यीका आणि शिक्षण २) ई-शिक्षण ३) ई-सहाय्यीका ४) ई-लर्निंग
- २५) इंटरनेटचा वापर करून सेवा किंवा वस्तू थेट स्वतंत्र ग्राहकास विक्री करण्याच्या वाणिज्य प्रकाराला काय संबोधले जाते ?
१) B2B विपणन (बी टू बी) २) B2C विपणन (बी टू सी)
३) C2B विपणन (सी टू बी) ४) इ-गव्हर्नन्स

१७) आधुनिक समाजातील संगणकाची भूमिका, विविध क्षेत्रात संगणकाचा वापर

- १) ई-कॉमर्सच्या संज्ञेनुसार विविध व्यापाऱ्यांचा परस्परांशी व्यापार, खालीलपैकी काय संबोधला जातो ?
१) बी. टू. बी. २) बी. टू. सी. ३) सी. टू. बी. ४) वरीलपैकी एकही नाही
- २) योग्य विधान/ने ओळखा.
अ) शेख हमदान बिन मोहम्मद यांनी १००% पेपर विरहित करणारे दुबई हे जगातील पहिले सरकार ठरले आहे, अशी घोषणा केली.
ब) डिजिटलायझेशनमुळे ग्राहकांना सर्व सरकारी सेवा उपलब्ध होतील आणि दुबई मध्ये ३३६ मिलियन पेक्षा जास्त कागदाचा वापर कमी होईल.
- पर्यायी उत्तरे :**
१) फक्त अ योग्य आहे. २) फक्त ब योग्य आहे.
३) विधान अ व ब दोन्ही योग्य आहेत. ४) विधान अ व ब दोन्ही अयोग्य आहेत.
- 2) Select the correct statement/s.
A) Sheikh Hamdan bin Mohammad announced that Dubai became the world's first government to turn 100% paperless.
B) The digitalization will provide all Govt. services to customers and reduce paper consumption by more than 336 million papers in Dubai.
- Answer Options :**
1) Only A is correct.
2) Only B is correct.
3) Both the statements A and B are correct.
4) Both the statements A and B are incorrect.
- ३) दुसऱ्या संयुक्त राष्ट्रांच्या जागतिक भुस्थानिक माहिती काँग्रेस दरम्यान तयार केलेल्या अहवालानुसार हे गव्हर्नन्स करिता एकात्मिक नॅशनल जिओपोर्टल आहे जे सर्व कॅडेस्ट्रल नकाशे आणि लँड पार्सल डेटासाठी एकल भांडार आणि कॅडेस्ट्रल बेस लेयरचा एकल प्रमाणिक स्रोत म्हणून काम करते.
१) नॅशनल जेनेरिक दस्तऐवज नोंदणी प्रणाली (NGDRS) २) मातृभूमी जिओपोर्टल
३) युनिक लँड पार्सल आयडेन्टीफिकेशन क्रमांक (ULPIN) ४) वरीलपैकी काहीही नाही

- 3) As per a report prepared during 2nd United Nations World Geospatial Information Congress is an integrated National Geo-Portal for Governance that act as a single repository for all cadastral maps and land parcel data and single authentic source of the cadastral base layer.
- 1) National Generic Document Registration System (NGDRS)
 - 2) Matribhoomi Geoportal
 - 3) Unique Land Parcel Identification Number (ULPIN)
 - 4) None of the above

माहिती तंत्रज्ञान

१८) निरनिराळ्या सेवा सुविधांची माहिती मिळण्यासाठी माहिती तंत्रज्ञानाचा वापर

- १) जी. ई. ओ. (GEO) आणि जी. एस. ओ. (GSO) उपग्रहांच्या संयोजनाचा वापर करून हिंद महासागर प्रदेशात नेव्हिगेशन करण्यासाठी इस्रो (ISRO) ने कोणता उपाय तयार केला आहे ?
- १) नाविक चीप
 - २) गगन
 - ३) जिओस्पेस
 - ४) कासार
- 1) G. e. O, (Rage) and G. S. O. Which solution has been developed by ISRO (KHATHJ) for navigation in the Indian Ocean region using combination of (RJ) satellites?
- 1) Navik Chip
 - 2) Gagan
 - 3) Geospace
 - 4) Kasar
- २) मिनिस्ट्री ऑफ इलेक्ट्रॉनिक्स आणि आयटी यांनी डिजीटल इंडिया या कार्यक्रमात मोबाईल गव्हर्नेंस अंतर्गत केलेल्या या उपक्रमाला फेब्रुवारी २०१८ मध्ये दुबई येथे झालेल्या ६ व्या वर्ल्ड गव्हर्नमेंट समीटमध्ये बेस्ट इन एम-गव्हर्नमेंट पारितोषिक मिळाले.
- १) उमंग
 - २) ई-क्रांती
 - ३) ई-सेवा
 - ४) एम-सेवा
- 2) Ministry of Electronics and IT under the ambit of Digital India Program has launched Mobile Governance Programme was named as _____ which received Best in m-government service award at 6th World Government Summit at Dubai in Feb. 2018.
- 1) UMANG
 - 2) E-Kranti
 - 3) E-Seva
 - 4) M-Seva
- ३) ICT च्या सीमावर्ती भागात (frontier areas) R & D ची कार्ये हाती घेण्यासाठी १९८८ मध्ये विभागाच्या प्रशासकीय कार्यक्षेत्रात वैज्ञानिक सोसायटी म्हणून ची स्थापना करण्यात आली.
- १) ई-गव्हर्नन्स
 - २) आय.टी.ई.एस.
 - ३) आय.टी.फॉर मासेस
 - ४) सी-डी.ए.सी.
- 3) In order to take up R & D works in the frontier areas of ICT, was established in 1988 as a scientific society under the administrative purview of the Department.
- 1) e-Governance
 - 2) ITeS
 - 3) IT for Masses
 - 4) C-DAC
- ४) खालीलपैकी कोणता प्रकल्प हा ग्राम पंचायतींना भारतभर जोडणारा आहे ज्याची निर्मिती बी. बी. एन. कएल. द्वारे झाल आहे ?
- १) इंडिया नेट
 - २) भारत नेट
 - ३) भारती टेल
 - ४) अलका टेल
- 4) Name the project which connects all Gram Panchayati which is developed by B.B.N.L. across India.
- 1) India Net
 - 2) Bharat Net
 - 3) Bharat Tel
 - 4) Alka Tel
- ५) डिजिटल इंडिया अंतर्गत ज्या सुविधा शासनाने लोकांना दिल्या त्याची प्रतिक्रिया लगेचच घेणारी जी सिस्टम तयार केली त्याचे नाव आहे.
- १) रिअल टाईम असेसमेंट सिस्टीम
 - २) रँडम असेसमेंट सिस्टीम
 - ३) रॅपीड असेसमेंट सिस्टीम
 - ४) रिझर्व्ह असेसमेंट सिस्टीम

- 5) The following tool was developed under Digital India to collect feedback of e-services provided by government rapidly. The interface is known as
- 1) Real time Assessment System
 - 2) Random Assessment System
 - 3) Rapid Assessment System
 - 4) Reserve Assessment System
- ६) भारतीय रेल्वेन सुरक्षितता वाढविण्यासाठी 'कवच' नावाची ऑटोमॅटिक ट्रेन प्रोटेक्शन (ATP) प्रणाली अमलात आणली आहे. हे तंत्रज्ञान कोणी विकसित केले आहे ?
- १) इस्रो
 - २) डी.आर.डी.ओ.
 - ३) भारतीय रेल्वे
 - ४) आर.डी.एस.ओ.
- 6) Indian Railway has introduced Automatic Train Protection (ATP) system called 'Kavach' for enhancing safety. Who has developed this technology ?
- 1) ISRO
 - 2) DRDO
 - 3) Indian Railway
 - 4) RDSO
- ७) भौगोलिक माहिती प्रणालीमधील मर्यादित संख्येच्या नमुना डेटा पॉइंट्सवरून रास्टरमधील सेलसाठी मूल्यांचा अंदाज लावण्याची खालीलपैकी कोणती पद्धत आहे ?
- १) टायपोलॉजी
 - २) इंटरपोलेशन
 - ३) रास्टर डेटा
 - ४) वेक्टर डेटा
- 7) Which of the following is a method of predicting values for cells in a raster from a limited number of sample data points in the Geographical Information System?
- 1) Typology
 - 2) Interpolation
 - 3) Raster data
 - 4) Vector data
- ८) खालीलपैकी कोणता भारतीय उपग्रह सेन्सर आहे जो शहरी भागांच्या उच्च-रिझोल्यूशन मॅपिंगसाठी वापरला जाऊ शकतो ?
- १) कार्टोसॅट
 - २) लँडसॅट
 - ३) मोडीस
 - ४) रिसोर्ससॅट
- 8) Which of the following is an Indian satellite sensor that can be used for very high-resolution mapping of urban areas?
- 1) Cartosat
 - 2) Landsat
 - 3) Modis
 - 4) Resourcesat
- ९) स्मार्ट कार्ड ही एक प्लास्टिक क्रेडिट कार्ड सारखेच असते शिवाय त्यात खालीलपैकी याची ही उपस्थिती असते.
- १) मायक्रोप्रोसेसर
 - २) स्टोरेज युनिट
 - ३) १ व २ दोन्ही
 - ४) वरीलपैकी एकही नाही
- 9) A smart card is similar to a plastic credit card except that it has the presence of:
- 1) Microprocessor
 - 2) Storage unit
 - 3) Both 1 and 2
 - 4) None of the above
- १०) सागरी माशांच्या लँडिंगचा डेटा याद्वारे गोळा केला जातो :
- १) ICAR-CIFE, मुंबई
 - २) ICAR-FRIC, बेंगलुरु
 - ३) ICAR-CIFRI, गुवाहाटी
 - ४) ICAR-CMFRI, कोचीन
- 10) Data on the landing of marine fish are collected by the :
- 1) ICAR-CIFE, Mumbai
 - 2) ICAR-FRIC, Bengaluru
 - 3) ICAR-CIFRI, Guwahati
 - 4) ICAR-CMFRI, Cochin
- ११) सेवारत व निवृत्त कर्मचाऱ्यांसाठी भारत सरकारच्या कोणत्या मंत्रालयाने 'निवारण' हे तक्रारीसाठी पोर्टल चालू केले आहे ?
- १) संरक्षण मंत्रालय
 - २) दूरसंचार मंत्रालय
 - ३) रेल्वे मंत्रालय
 - ४) विमान उड्डाण मंत्रालय
- 11) "Nivaran" a grievance redressal portal is launched by which of the following ministry of Govt. of India for its employees who are working or retired ?
- 1) Defence Ministry
 - 2) Telecommunication Ministry
 - 3) Railway Ministry
 - 4) Civil Aviation Ministry

- १२) एम.ओ.एस.क्यू.यु.आय.टी. हे व्याधीवरील निरीक्षण प्रणाली भारतातील या कंपनीने तयार केली.
१) सी-डॅक २) जी-कॅड ३) एन.आय.आय.टी. ४) एन.आय.सी.
- 12) MoSQIT a disease surveillance system developed by company in Indian.
1) C-DAC 2) G-CAD 3) NIIT 4) NIC
- १३) माहिती व तंत्रज्ञान विभागाने भारत सरकारच्या संकेतस्थळासाठी जी नियमावली तयार केली त्यास नॉर्म असे म्हणतात.
१) डब्ल्यू.एन.जी.डब्ल्यू. २) एन.एफ.जी.डब्ल्यू. ३) डब्ल्यू.आय.,जी.डब्ल्यू. ४) जी.आय.जी.डब्ल्यू.
- 13) Department of Information Technology has created a guide lines for Indian Government Websites and it is known as norms.
1) WNGW 2) NFGW 3) WIGW 4) GIGW
- १४) नॅशनल इन्फोमॅटिक्स सेंटरने नॅशनल अॅग्रीकल्चर मार्केट अॅटलास या नावे तयार केलेल्या GIS (जी आय एस) सिस्टीम चे नाव आहे.
१) ए.एम.जी.आय.एस. २) एन.ए.एम.ए. ३) ए.एम.ए.जी. ४) ए.एम.ए.एन.
- 14) National Informatics Center has created National Agriculture Market Atlas known as GIS.
1) AMGIS 2) NAMA 3) AMAG 4) AMAN
- १५) सी डॅक ने तयार केलेले वेब बेस 'पॉवर मॉनिटरिंग अॅण्ड कंट्रोलिंग टूल' ज्यामुळे जास्तीत जास्त वीज वाचवून वापर केला जातो त्यास म्हणतात.
१) ए-मॅक २) डी-मॅक ३) पी-मॅक ४) एम-मॅक
- 15) is a unified web based 'power monitoring and controlling tool' used for power optimization developed by C-DAC
1) A-MAC 2) D-MAC 3) P-MAC 4) M-MAC
- १६) अधिकाऱ्यांची प्रशिक्षण व क्षमता वाढवण्यासाठी महाराष्ट्र शासनाचा उपक्रम ?
१) टेक-सॅटरडे २) टेक-मन्डे ३) टेक-वेन्सडे ४) टेक-फ्रायडे
- 16) A Government of Maharashtra initiative for training and capacity-building of officers is
1) Tech-Saturday 2) Tech-Monday 3) Tech-Wednesday 4) Tech-Friday

१९) इ-गव्हर्नन्स योजना व सॉफ्टवेअर्स, शासनाचे कार्यक्रम

- १) 'आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्रालय' भारत सरकार यांच्याकडून राबविल्या जात असलेल्या 'आभा' कार्ड (ABHA Card) हा कार्यक्रम खालीलपैकी कोणत्या उपक्रमाचा भाग आहे ?
१) आयुष्यमान भारत डाटा मिशन २) आयुष्यमान भारत डिजीटल मिशन
३) आयुष्यमान भारत डाटा मॉडेल ४) आयुर्वेदिक भारत डिजीटल मिशन
- 1) The ABHA-Card programme implemented by the Ministry of Health and Family Welfare, Government of India is a part of which of the following scheme ?
1) Ayushman Bharat Data Mission 2) Ayushman Bharat Digital Mission
3) Ayushman Bharat Data Model 4) Ayurvedic Bharat Digital Mission

- २) भारतीय मूळ असलेली भारतीय सोसायटीची "गावे" डिजीटली कनेक्ट करून प्रत्येक गावातील गावकऱ्यांना डिजीटल प्रशिक्षण देण्याचा प्रस्तावीत असलेला उपक्रम हा आहे.
१) ई-व्हिलेज २) ई-रुरल ३) डिजी-रुरल ४) डीजी-व्हिलेज
- २) aims to make the root of Indian society - "The villages" Digitally connected and every rural citizen digitally literate.
1) E-village 2) E-rural 3) Digi-rural 4) Digi-village
- ३) प्राचीन वारसा असणाऱ्या शहरांचा सर्वांगीण विकास करण्यासाठी शासनाद्वारे कोणती योजना राबविली जाते ?
१) हृदय २) हृदय ३) हार्दिक ४) हस्त
- ३) Which government scheme is focussed on holistic development of ancient and heritage cities ?
1) HEART 2) HRIDAY 3) HARDIK 4) HAST
- ४) भारतातील पहिले ऑनलाईन गेमिंग सेंटर ऑफ एक्सलन्स कोणत्या राज्यात /केंद्रशासित प्रदेशात स्थापन केले जाणार आहे ?
१) सिक्कीम २) कर्नाटक ३) मेघालय ४) गुजरात
- ४) India's First Online Gaming Centre of Excellence is to be set up in which State / Union territories?
1) Sikkim 2) Karnataka 3) Meghalaya 4) Gujarat
- ५) भौगोलिक संकेत नोंदणीचे कार्यालय येथे स्थित आहे.
१) अहमदाबाद २) चेन्नई ३) मुंबई ४) पानिपत
- ५) Geographical Indications Registry Office is situated at
1) Ahmedabad 2) Chennai 3) Mumbai 4) Panipat
- ६) भारताच्या डिपार्टमेंट ऑफ टेलिकम्युनिकेशनच्या रेव्ह्यु मॅनेजमेंट सिस्टिम, चे नावआहे
१) SARAL २) RMS ३) DOTRMS ४) SARAS
- ६) Department of Telecommunication of India's revenue management system which is online is named as
1) SARAL 2) RMS 3) DOTRMS 4) SARAS
- ७) २०२० मधील लॉकडाऊन दरम्यान कृषि व शेतकरी कल्याण मंत्रालयाने कृषि उत्पादनांच्या सुलभ वाहतुकीसाठी हे मोबाईल ॲप्लिकेशन सुरू केले.
१) किसान एक्सप्रेस २) किसान रथ ३) किसान कनेक्ट ४) कृषि नेटवर्क
- ७) During the lockdown in 2020, the Ministry of Agriculture and Farmers Welfare launched this mobile application for easy transportation of agricultural product.
1) Kisan Express 2) Kisan Rath 3) Kisan Connect 4) Krishi Network
- ८) भारतातील पहिल्या सोन्याच्या एटीएम चे उद्घाटन कोणत्या शहरात करण्यात आले ?
१) वाराणसी २) हैदराबाद ३) लखनौ ४) कोबी
- ८) India's first gold ATM has been inaugurated in which city ?
1) Varanasi 2) Hyderabad 3) Lucknow 4) Kochi

- ९) डिजिटल इंडिया कॉर्पोरेशन च्याया विभागाने तंत्रज्ञान प्रयोगशाळेपासून जमिनीपर्यंत नेण्याच्या आणि आयटी for मासेस या क्षेत्रात स्वतःसाठी एक स्थान निर्माण केले आहे.
- १) नॅशनल ई-गव्हर्नन्स विभाग (NeGD)
 - २) तंत्रज्ञान विकास आणि उपयोजन विभाग (TDDD)
 - ३) भारत सेमीकंडक्टर मिशन विभाग
 - ४) माझे शासन विभाग
- 9) The of Digital India Corporation has created a niche for itself in the area of taking the technologies from lab to land and "IT for Masses".
- 1) National e-Governance Division (NeGD)
 - 2) Technology Development and Deployment Division (TDDD)
 - 3) India semiconductor Mission Division
 - 4) My Gov. Division
- १०) महाराष्ट्र शासनाने 'इ प्रशासन' सेवे साठी कोणती आंतरराष्ट्रीय मानके मान्य केली आहेत ?
- १) युनिकोड
 - २) ओपन फॉर्म फॉरमॅट
 - ३) लेक्सीकॉन
 - ४) वरीलपैकी सर्व
- 10) Which international standards have been accepted by Maharashtra Govt. for its 'e governance' policy ?
- 1) UNICODE
 - 2) Open form format
 - 3) LEXICON
 - 4) All of the above
- ११) गेल्या दशकात भारतात रोबोटिक शस्त्रक्रियेची अभूतपूर्व वाढ झाली. रोबोटिक शस्त्रक्रियेच्या SWOT विश्लेषणामध्ये याशिवाय काय खरे आहे.....
- १) मोठ्या प्रमाणात प्रकरणांची उपलब्धता
 - २) 'आयुष्यमान भारत' योजनेमुळे रोबोटिक शस्त्रक्रियेची संख्या कमी होईल
 - ३) प्रचंड गुंतवणूक आणि अधिक आवर्ती खर्च
 - ४) भारतातील वैद्यकीय पर्यटन वाढेल
- 11) Last decade saw an unprecedented growth of robotic surgery in India. In SWOT analysis of robotic surgery what is true except.....
- 1) Availability of large number of cases
 - 2) 'Ayushman Bharat' scheme will reduce number of robotic surgery
 - 3) Huge investment and more recurring cost
 - 4) Medical tourism in India will increase
- १२) महाराष्ट्र शासनाच्या 'इ प्रशासन' धोरणाच्या अंमलबजावणी संदर्भात सर्वात ठळक बाब कोणती ?
- १) इ प्रशासनामध्ये इंटरनेटचा वापर
 - २) इ प्रशासनामध्ये मोबाईल फोनचा वापर
 - ३) इ प्रशासनामध्ये मराठी भाषेचा वापर
 - ४) वरीलपैकी कोणतेही नाही
- 12) Which is the main feature of 'e governance' implementation policy in Maharashtra ?
- 1) Use of Internet in 'e governance'
 - 2) Use of Mobile phones in 'e governance'
 - 3) Use of Marathi language in 'e governance'
 - 4) None of the above

- १३) हे कोविड - १९ विरुद्धच्या आमच्या एकत्रित लढ्यात अत्यावश्यक आरोग्य सेवा भारतातील लोकांशी जोडण्यासाठी भारत सरकारने विकसित केलेले मोबाईल ऍप्लिकेशन आहे.
१) आयकर सेतू ऍप २) भीम UPI ऍप ३) डिजिलॉकर ४) आरोग्य सेतू
- 13) is a mobile application developed by the Government of India to connect essential healthcare services to the people of India in our collective fight against Covid-19.
1) Income Setu App 2) Bhim Nzakh App 3) DigiLocker 4) Aarogya Setu
- १४) गरोदर महिलांसाठी २०२२ मध्ये लॉन्च करण्यात आलेले 'स्वस्थगर्भ' मोबाइल ऍप, इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी (IIT) ने, ऑल इंडिया इन्स्टिट्यूट ऑफ मेडिकल सायन्सेस (AIIMS), नवी दिल्ली यांच्या सहकार्याने विकसित केले आहे.
१) रुरकी २) दिल्ली ३) बॉम्बे ४) मद्रास
- 14) The 'SwasthGarbh' mobile app for pregnant women launched in 2022, has been developed by the Indian Institute of Technology (IIT) in collaboration with the All India Institute of Medical Sciences (AIIMS), New Delhi.
1) Roorkee 2) Delhi 3) Bombay 4) Madras
- १५) नॅशनल ई-गव्हर्नन्स डिव्हिजनने भारत सरकार आणि राज्य सरकारद्वारे वितरित केलेल्या ई-सेवेसाठी त्वरित ऑनलाईन फिडबॅक घेण्यासाठी कोणती योजना विकसित केली आहे ?
१) रॅपिड असेसमेंट सिस्टीम २) प्रोग्रॅम मॅनेजमेंट इन्फॉर्मेशन सिस्टीम
३) लर्निंग मॅनेजमेंट सिस्टीम ४) ओपनफोर्ज
- 15) Which scheme has been developed by the National e-Governance Division for immediate online feedback for e-services delivered by the Government of India and State Governments?
1) Rapid Assessment System 2) Program Management Information System
3) Learning Man 4) Open forge
- १६) महाराष्ट्र शासनाच्या 'ई-प्रशासन' धोरणाचा मसूदा तयार करण्यासाठी गठित समितीचे अध्यक्ष कोण होते ?
१) अच्युत गोडबोले २) डॉ. माधव चितळे ३) डॉ. विजय भटकर ४) डॉ. जब्बार पटेल
- 16) Who was the Chairman of the Expert Committee formed to frame the policy of 'e-governance' of Maharashtra ?
1) Achyut Godbole 2) Dr. Madhav Chitale 3) Dr. Vijay Bhatkar 4) Dr. Jabbar Patel
- १७) भारतीय राष्ट्रीय पेमेंट कॉर्पोरेशन ऑफ इंडियाने डिसेंबर २०१९ मध्ये खालीलपैकी कोणती नॅशनल इलेक्ट्रॉनिक टोल कलेक्शन प्रणाली लागू केली आहे ?
१) FASTag २) e-Pass ३) E-ZPass ४) HashTag
- 17) Which of the following is the National Electronic Toll Collection System implemented by the National Payment Corporation of India in December 2019?
1) FASTag 2) e-Pass 3) E-ZPass 4) HashTag
- १८) 'GIS आधारित मास्टर प्लॅनचे सूत्रीकरण' ही उप-योजना आहे :
१) कायाकल्प आणि शहरी परिवर्तनासाठी अटल मिशन २) स्मार्ट सिटीज मिशन
३) जवाहरलाल नेहरू नॅशनल अर्बन रिन्युअल मिशन ४) श्यामा प्रसाद मुखर्जी रुर्बन मिशन

- 18) 'Formulation of GIS Based Master Plan' is a sub-scheme of :
1) Atal Mission for Rejuvenation and Urban Transformation
2) Smart Cities Mission
3) Jawaharlal Nehru National Urban Renewal Mission
4) Shyama Prasad Mukherji Rurban Mission
- १९) डिजीटल इंडिया प्रोग्रामचे स्तंभ ४ व ५ म्हणजे 'ई-गव्हर्नन्स' आणि '.....'.
१) ई-ग्रीन २) ई-भारत ३) ई-क्रांती ४) ई-कॉमर्स
- 19) The pillars 4 and 5 of the Digital India programm, namely 'e-Governance' and '.....'
1) e-Green 2) e-Bharat 3) e-Kranti 4) e-Commerce
- २०) कार्यालयीन कागदपत्रांची संगणकीय पद्धतीने हाताळणी करण्यासाठी निर्मित पद्धतीला खालीलपैकी नावाने ओळखले जाते.
१) ई-ऑफिस २) ई-वे ३) ई-कॉमर्स ४) एमएस ऑफिस
- 20) The platform that replaces manual handling of the files with electronic systems at the workplace is termed as
1) e-office 2) e-way 3) e-commerce 4) MS Office
- २१) महाराष्ट्र शासनाच्या 'ई-प्रशासन' धोरणाची पुढची पायरी म्हणजे
१) मोबाईल गव्हर्नन्स (एम-गव्हर्नन्स) २) इंटरनेट प्रशासन
३) स्वयं-प्रशासन ४) वरीलपैकी नाही
- 21) According to the 'e-governance' policy of the Government of Maharashtra, the further developmental would be
1) Mobile Governance (M-Governance) 2) Internet Governance
3) Self-Governance 4) None of the above
- २२) एम-धन्वन्तरी आणि हे प्रकल्प ग्रामीण भागातील आरोग्यावर आधारित आहेत.
१) सेहत-साथी २) ई-आरोग्य ३) आरोग्य सेवा ४) ग्रामीण सेवा
- 22) M-Dhanwantari and are based on health care to rural communities.
1) Sehat-Sathi 2) e-Arogya 3) Arogya Seva 4) Gramin Seva
- २३) ट्रॅफीक पोलीस कायदा व नियमांची अंमलबजावणी करण्यासाठी मोबाईल वर चालणारी खालीलपैकी ही सिस्टीम वापरतात.
१) e-पोलीस २) e-ट्रॅफीक ३) e-फाईन ४) e-चलान
- 23) is comprehensive digital system used by traffic department on the mobile based application for enforcement of law rules and regulations.
1) e-police 2) e-traffic 3) e-fine 4) e-challan
- २४) महाराष्ट्र शासनाच्या स्वतंत्रपणे स्थापीत डेटा सेंटर द्वारे खालीलपैकी कोणती सेवा पुरविली जाते ?
१) IaaS, इन्फ्रास्ट्रक्चर अॅज अ सर्व्हीस २) PaaS, प्लॅटफॉर्म अॅज अ सर्व्हीस
३) क्लाउड कॉम्प्युटींग ४) वरीलपैकी सर्व
- 24) With the set up of State Data Center (SDC), Govt. of Maharashtra provides :
1) IaaS, Infrastructure as a Service 2) PaaS, Platform as a Service
3) Cloud Computing 4) All of the above

शासनाचे आयटी कार्यक्रम

- १) हे मोबाईल ॲप्लिकेशन सर्व भारतीय नागरीकांना पॅन इंडिया ई-गव्हर्नन्स सेवा वापरण्यासाठी एकच व्यासपीठ प्रदान करते.
१) आधार (AADHAR) २) उमंग (UMANG) ३) डिजिलॉकर (Digilocker) ४) दिक्षा (DIKSHA)
- 1) mobile application provides a single platform for all Indian citizens to use pan India e-governance services.
1) AADHAR 2) UMANG 3) Digilocker 4) DIKSHA
- २) महाराष्ट्र शासनाच्या 'इ-प्रशासन' धोरणानुसार मान्य असलेल्या 'सी एल डी आर' [CLDR] या आंतरराष्ट्रीय मानकाचे पूर्ण रूप काय?
१) कॉमन लोकल डेटा रीपॉझिटरी २) सेंट्रली लॉकड डेटा रीसोर्स
३) वरीलपैकी सर्व ४) वरीलपैकी नाही
- ३) मेंदुज्वर आणि जीवाणूंच्या संसर्गावरील निदान करण्यासाठी ही तज्ञ प्रणाली वापरली जाते.
१) मोलगेन २) मेडिसीन ३) बॅक्टोसीन ४) मायसिन
- ४) डिजिटल इंडिया मुव्हमेंटमध्ये जमिनीचा कस मापन करणारी बनवलेली प्रणाली या नावे ओळखली जाते. ती २२ भाषामध्ये आहे.
१) एच.एस.एस. २) एम.एच.एस. ३) एस.एच.सी. ४) आय.एस.एच.
- 4) is an application developed by Digital India Initiative which keeps record of soil health distributed to farmers. It is in 22 languages.
1) HSS 2) MHS 3) SHC 4) ISH
- ५) सीडॅक मुंबईद्वारे संचालित होणारी नॅशनल सर्व्हिस डिलिव्हरी गेटवे (एन.एस.डी.जी.) सर्व्हिस ही या नावे ओळखतात.
१) ई-ताल २) ई-कॉम ३) ई-मित्रा ४) ई-संगम
- 5) C-DAC Mumbai is looking after a National Service Delivery Gateway (NSDG) services known as .
1) e-Taal 2) e-Com 3) e-Mitra 4) e-Sangam
- ६) आय.आय.एस.सी. बॅंगलोर व आय.आय.टी. मुंबईच्या संयुक्त विद्यमाने नॅनो इलेक्ट्रॉनिकमध्ये कुशल तंत्रज्ञ तयार करण्यासाठी तयार केलेल्या कार्यक्रमाचे नाव आहे.
१) एन.इ.पी.यु. २) यु.एन.इ.पी. ३) आय.एन.यु.पी. ४) इ.एन.यु.पी.
- 6) A joint project of HSC Bangalore and [TT Mumbai for generating skilled manpower in nano electronic area is .
1) NEPU 2) UNEP 3) INUP 4) ENUP
- ७) ही संकल्पना कधीकधी सर्व कायदेशीर रूपाने ओळखल्या जाणाऱ्या स्वाक्षरीसह वापरली जातात.
१) इलेक्ट्रॉनिक सिग्रेचर २) मेल सिग्रेचर ३) इलेक्ट्रॉनिक गॅझेट ४) इ-कॉमर्स

- ८) भारतीय संगणक आपत्कालीन प्रतिसाद पथकाचे (सी.ई.आर.टी.) मुख्य उद्दिष्ट आहे.
१) सर्व भारतीय आय.टी. कंपन्यांचा क्लाउड डेटा सुरक्षित करण्यासाठी
२) भारतात व्हायरस हल्ला थांबविण्यासाठी
३) भारतातील सर्व ऑनलाईन व्यवहारांची सुरक्षा सुनिश्चित करणे
४) भारत सरकारच्या नेटवर्कची सुरक्षा सुनिश्चित करणे.
- ९) एका key पेअर मधील key वापरून डिजीटल सिग्नचर तयार होते त्यास म्हणतात.
१) प्रायव्हेट की २) पब्लिक की ३) प्रायमरी की ४) सुपर की
- १०) 'युरोनेक्स्ट' म्हणजे काय आहे?
१) शेअर बाजार २) फिल्म निर्माती कंपनी ३) सॉफ्टवेअर कंपनी ४) उपग्रहांशी संबंधित कंपनी
- ११) सोशल मीडियाद्वारे ज्या स्त्रियांनी समाजावर प्रभव टाकला आहे. त्यांच्या असामान्य यशाची दखल घेऊन प्रोत्साहन देण्यासाठी शासनाने सुरू केले आहे.
१) वेब-वंडर वुमेन कॅम्पेन २) वंडर-वेब वुमेन कॅम्पेन ३) वंडर-वुमेन वेब कॅम्पेन ४) वुमेन वेब-वंडर कॅम्पेन
- १२) टेलिकम्युनिकेशन्स विभागा (DOT) कडून कोणत्या दूरसंचार कंपनीला इन-फ्लाइंग कनेक्टिव्हिटी परवाना मंजूर झाला आहे?
१) वोडाफोन आयडीया लिमिटेड २) रिलायन्स कम्युनिकेशन्स
३) भारत संचार निगम लिमिटेड ४) भारती एअरटेल लिमिटेड
- १३) राष्ट्रीय संप्रेषण धोरणाची (२०१८) उद्दिष्टे, २०२२ या वर्षापर्यंत साध्य करायची आहेत. ती म्हणजे
a) डिजिटल सबलीकरण करणे.
b) भारताच्या स्थूल देशांतर्गत उत्पादनात डिजिटल संप्रेषणाचा वाटा १०% पर्यंत वाढवणे.
c) सर्वाना ब्रॉडबॅण्ड सेवेचा पुरवठा
d) जागतिक मूल्यसाखळीत भारताचे योगदान वाढवणे.
पर्यायी उत्तरे :
१) (a), (b) आणि (c) २) (a), (c) आणि (d) ३) (b), (c) आणि (d) ४) (a), (b) आणि (d)
- १४) E-learning म्हणजे
a) शैक्षणिक अभ्यासक्रमाच्या प्रवेशानंतर इलेक्ट्रॉनिक तंत्रज्ञानाच्या सहाय्याने अध्ययन.
b) पूर्णतः ऑनलाईन वरून वितरित होणारा कार्यक्रम.
c) DVD किंवा CD-ROM द्वारे वितरित होणारा शिक्षणक्रम.
d) शिक्षक किंवा प्राध्यापक विद्यार्थ्यांशी ऑनलाईन संवाद साधतात व स्वाध्यायाचे श्रेणीकरण करतात.
पर्यायी उत्तरे :
१) फक्त (a), (b), (c) योग्य विधाने आहेत. २) फक्त (a), (b), (d) योग्य विधाने आहेत.
३) (a), (b), (c), (d) सर्व योग्य विधाने आहेत. ४) फक्त (b), (c), (d) योग्य विधाने आहेत.
- १५) सामान्यतः सर्व सरकारी संस्था त्यांच्या वेबसाईटसाठी कोणत्या प्रकारचे डोमेन एक्सटेंशन वापरतात?
१) .कॉम २) .इन ३) .ओआरजी ४) .गव्ह.इन

- १६) भारतातील सर्व नागरिकांना आणि सैन्यदलातील कर्मचाऱ्यांना या स्टँडर्ड वेब सिस्टीमद्वारे स्वतःवर होणाऱ्या अन्यायाबाबत दाद मागता येते ?
- १) सी.पी.जी.आर.ए.एम.एस. (Centralized Public Grievance Redress and Monitoring System)
२) इ-ग्रीव्हंस ३) इ-ग्रीव्हंस सीअड्रेसल ४) इ-रिपोर्ट
- १७) प्रशासनातील बीम्स प्रणाली (इएअचड) कशाशी संबंधित आहे ?
- १) कार्यालयीन अभिलेख अभिरक्षित करण्याची सुधारित पद्धती
२) संगणकीय अर्थसंकल्पीय निधी वितरण व व्यवस्थापन प्रणाली
३) नस्ती व्यवस्थापनाची नवी संगणकीय प्रणाली
४) यापैकी नाही
- १८) स्वयंप्रभा (किशोर मंच) डीटीएच-टी व्ही चॅनल विषयी माहिती पुढील प्रमाणे :
- a) सी बी एस ई द्वारे ही सुविधा निर्माण करण्यात आली.
b) ३२ राष्ट्रीय वाहिन्यांद्वारे शैक्षणिक साहित्यांचे प्रसारण केले जाते.
c) शाळांचा प्रशासकीय कामाचा वेळ वाचविण्यासाठी तयार करण्यात आले.
वरीलपैकी स्वयंप्रभा विषयी कोणते विधान बरोबर आहे/त ?
- १) फक्त (a) २) फक्त (b) ३) (a) आणि (b) ४) (b) आणि (c)
- १९) केंद्रशासनाने एम किसान (MKisan Portal) पोर्टल विकसित केले कारण :
- a) शेतकऱ्यांना हवामान व पावसाचा अंदाज येण्याकरिता.
b) पीक तंत्रज्ञानाच्या माहितीसाठी
c) बाजारभाव समजण्यासाठी
d) पशुसंवर्धन, मत्स्यव्यवसाय इत्यादीची माहिती मिळविण्यासाठी.
वरीलपैकी कोणते विधाने/विधान बरोबर आहे/आहेत ?
- १) केवळ (a) २) (b) आणि (c) ३) (a),(b),(c) आणि (d) ४) वरीलपैकी नाही
- २०) अस्मिता कार्ड कशाशी संबंधित आहे ?
- १) भारतातील महिलांचे सक्षमीकरण करणे.
२) पदव्युत्तर मुलींना स्वच्छता नॅपकिनचे वाटप करणे.
३) जिल्हा परिषद शाळांमधील ११ ते १९ वयोगटातील मुलींना २४० मी. मी. च्या ८ पॅडचे एक पाकीट ५ रुपयात उपलब्ध करून देणे.
४) मुलींच्या शिक्षणासाठी कर्ज देणे.
- २१) खालीलपैकी कोणत्या विभागा अंतर्गत निवडक क्षेत्रामध्ये वैशिष्ट्यपूर्ण काम करण्यासाठी मलेशियाच्या प्रशासकीय व्यवस्थेतील *पे मॉड्युल* कार्यपद्धती राबविण्यात येणार आहे ?
- पर्यायी उत्तरे :**
- a) शालेय शिक्षण व क्रीडा b) सार्वजनिक आरोग्य, पाणी पुरवठा आणि स्वच्छता
c) वित्त व नियोजन d) ग्रामीण विकास
- पर्यायी उत्तरे :**
- १) (a) आणि (b) २) (c) आणि (d) ३) (b) आणि (d) ४) (a), (b), (c) आणि (d)

ई-अध्ययन, जागतिकीकरण, खाजगीकरण

- १) ई-शिक्षा @ स्कूल PPP (सार्वजनिक खाजगी भागीदारी) नमुना विविध राज्य शासनाच्या समन्वयाने कार्यान्वित केला. माझे नाव ओळखा.
..... + ए + + आ + न् + त् +
- १) व्, द्, ई २) ह्, म्, अ ३) व्, द्, अ ४) ए, क्, अ
- २) मी-ICT चे शिक्षणाचे राष्ट्रीय मंडळ (NME - ICT) आहे. माझे नाव _+आ+_+आ+_+ अ आहे.
१) अ, क्ष, र् २) स, क्ष, त् ३) अ, क्ष, त् ४) स, क्ष, र्
- ३) भारतामध्ये सर्वप्रथम रेडिओ प्रसारणाची सुरुवात कुठे व कधी झाली ?
१) मद्रास, जुलै १८, १९२० २) दिल्ली, ऑगस्ट १५, १९५०
३) मुंबई, जुलै २८, १९२७ ४) कोकलता, जानेवारी १, १९४८
- ४) खालील कार्यक्रम कशाच्या अंतर्गत चालविले जातात ?
a) एन.पी.टी.ई.एल. अभियांत्रिकी माध्यम घटक b) शिक्षक संवाद
c) आभासी वर्ग खोली d) बोलके प्रशिक्षण
पर्यायी उत्तरे :
१) वेदांत २) साक्षात ३) न्यूपा ४) यापैकी नाही
- ५) पुढील दोन विधानांपैकी कोणते **योग्य** आहे ?
a) वेदांत ई .शिक्षा @ स्कूल्स हे पी. पी.पी. मॉडेल विविध राज्य शासनांच्या सहकार्याने राबविले जात आहे.
b) वेदांत ई .शिक्षा @ स्कूल्स ही योजना सर्व शिक्षा अभियान योजनेअंतर्गत नाही.
पर्यायी उत्तरे :
१) केवळ (a) २) केवळ (b) ३) दोन्ही ४) एकही नाही
- ६) जोड्या जुळवा :
गट-A **गट-B**
a) आचार्य i) एकात्मिक ई-घटक पोर्टल
b) ई-पाठशाला ii) चार कोनमापक यंत्र दृष्टीकोनामध्ये
c) नावीन्यपूर्ण ई-घटक iii) सर्व पदव्युत्तर अभ्यासक्रमास प्रवेशद्वार
पर्यायी उत्तरे :
(a) (b) (c)
१) (ii) (i) (iii)
२) (i) (iii) (ii)
३) (iii) (ii) (i)
४) यापैकी नाही
- ७) स्वयं (SWAYAM) हे आहे.
a) ई-लर्निंग प्लॅटफॉर्म b) उपग्रह c) अवकाश प्रयोगशाळा d) RTE पोर्टल
पर्यायी उत्तरे :
१) फक्त (a) २) (b) फक्त ३) (a) आणि (d) ४) (b) आणि (c) फक्त

- ८) ट्विटरचा वापर साठी केला जातो.
१) गुप्त माहितीचे आदान प्रदान
२) इलेक्ट्रॉनिक मेळ
३) आंतरव्यक्ती संज्ञापन
४) मोठ्या सामाजिक समूहाशी संज्ञापन
- ९) ई-शासनावरील मिशन मोड प्रकल्पाच्या प्रथम टप्प्यात खालीलपैकी कोणती एक सेवा नगरपालिकांद्वारे दिली जात नाही ?
१) इमारत मान्यता
२) लेखांकन व्यवस्था
३) कार्मिक माहिती व्यवस्था
४) आधारभूत संरचना विकास
- १०) ई-गव्हर्नन्सच्या फायद्यामध्ये कोणत्या खालील बाबींचा समावेश आहे.
a) लोकसेवेतील खर्च कमी करून गुणवत्तेत वाढ.
b) व्यवहारातील खर्च व वेळ कमी होणे.
c) नागरिकांना सक्षम करणे व पारदर्शकता वाढविणे.
d) वाढीव कार्यक्षमता व उत्पादकतेकरिता प्रक्रियेचे पुनर्निमाण करणे.
पर्यायी उत्तरे :
१) (a) आणि (c)
२) (a), (b) आणि (c)
३) (a), (c) आणि (d)
४) (a), (b), (c), आणि (d)
- ११) पुढील कोणते विधान **योग्य** आहे ?
a) आंध्र हे समर्पित ई-शासन नीती लागू करणारे प्रथम राज्य आहे.
b) महाराष्ट्र राज्याच्या ई-शासन नीतीची रचना डॉ. व्ही. पी. भटकर यांच्या अध्यक्षतेखालील समितीने केली.
पर्यायी उत्तरे -
१) केवळ (a)
२) केवळ (b)
३) कोणतेही नाही
४) दोन्हीही
- १२) खालीलपैकी डिजिटल ग्राम योजनेअंतर्गत गावाला कोणत्या सुविधा मिळतात ?
a) ग्रामपंचायत कार्यालयामध्ये ४ एमबीपीएस क्षमतेची इंटरनेट सुविधा
b) शाळा आणि प्राथमिक आरोग्य केंद्रात वाय-फायद्वारे इंटरनेट सुविधा
c) गावातील नागरिकांना वाय-फाय द्वारे इंटरनेटची सुविधा पुरवणे.
d) व्हिडिओ कॉन्फरन्सिंगची सुविधा पुरविणे.
वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने **चुकीचे** आहे/आहेत ?
१) केवळ (a)
२) (a) आणि (b)
३) (a), (b) आणि (d)
४) वरीलपैकी नाही

इलेक्ट्रॉनिक मतदान यंत्रे

- १) पुढीलपैकी कोण सन २०१४ च्या सार्वत्रिक निवडणुकीसाठी इलेक्ट्रॉनिक व्होटिंग मशीन तयार करण्यात सहभागी होते ?
a) इलेक्शन कमिशन ऑफ इंडिया
b) भारत इलेक्ट्रॉनिक्स लिमिटेड, बंगलोर.
c) डिफेन्स रिसर्च अँड डेव्हलपमेंट ऑर्गनायझ्ने
d) नॅशनल इलेक्ट्रॉनिक्स कॉर्पोरेशन, नवी दिल्ली.
e) इंडिया इलेक्ट्रॉनिक्स लिमिटेड, चेन्नई.
f) इलेक्ट्रॉनिक्स कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया लिमिटेड, हैद्राबाद
योग्य पर्याय निवडा.
१) (a), (d), (e)
२) (a), (e)
३) (c), (e)
४) (a), (b), (f)

- २) भारतातील इलेक्ट्रॉनिक मतदान यंत्रासंबंधी (EVMs) पुढील विधाने वाचा आणि त्यातील योग्य विधाने निवडा.
- a) EVMs मुळे बोगस मतदान आणि मतदानकेंद्रे ताब्यात घेण्याचे प्रकार मोठ्या प्रमाणावर कमी करणे शक्य आहे.
- b) मतदानपत्रिका पद्धतीपेक्षा अशिक्षित लोकांना EVMs अधिक अवघड वाटतात.
- c) मतदानपत्रिका पेट्यांपेक्षा EVMs ची ने-आण करणे तुलनेने सुलभ आहे.
- d) २००४ च्या सर्वसाधारण निवडणुकांपासून भारतात ई-लोकशाही सुरु झाली.

पर्यायी उत्तरे :

- १) (a), (b), (c), (d) २) (b), (a), (d) ३) (a), (b), (c) ४) (a), (c), (d)

- ३) भारतातील निर्वाचन आयोगाने निवडणूक प्रक्रियेत बदल घडवत असताना इलेक्ट्रॉनिक मतदान यंत्राचा EVM वापर या हेतूने केला -
- अ) निवडणुकीतील बोगस मतदान करण्याची प्रवृत्ती टाळण्यासाठी
- ब) जलद निवडणुका घेता याव्यात
- क) निवडणूक प्रक्रिया सुलभ व्हावी
- ड) निवडणूक प्रक्रियेत शासनाचा अधिकार राहावा वरीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे ?

- १) अ फक्त २) अ आणि ब फक्त ३) अ, ब आणि क ४) अ, ब आणि ड

- ४) अयोग्य कथन ओळखा :

- १) इलेक्ट्रॉनिक मतदान यंत्रामध्ये नियंत्रण युनिट व बॅलट युनिट चा समावेश असतो.
- २) एक बॅलट युनिट सोळा उमेदवारांपर्यंत सेवा पुरवू शकतो.
- ३) एक नियंत्रण युनिट ४८ उमेदवारांना प्राप्त मतांची नोंद ठेवू शकतो.
- ४) इलेक्ट्रॉनिक मतदान यंत्र हे ६ व्होल्ट बॅटरी वर चालू होते आणि ते कोणत्याही ठिकाणी आणि कोणत्याही परिस्थितीत उपयोगात येऊ शकते.

- ५) पुढील विधाने वाचून 'प्रसार भारती' विषयी योग्य विधाने निवडा.

- a) वैधानिक स्वायत्त मंडळ आहे.
- b) १९७७ मध्ये प्रसार भारतीची स्थापना झाली.
- c) आकाशवाणी, दूरदर्शन आणि FM केंद्रे प्रसारभारतीच्या स्थापनेनंतर तिचे घटक बनले आहेत.

पर्यायी उत्तरे :

- १) (a), (b), (c) २) (a) ३) (c) आणि (b) ४) (a) आणि (b)

- ६) समुदाय रेडिओ (Community Radio - सीआर) विषयी पुढीलपैकी कोणते विधान चुकीचे आहे ते सांगा.

- १) FM शी तुलना करता CR चे संदेश प्रेषक यंत्र कमी शक्तीचे प्रेषक असतात.
- २) CR म्हणजे सेवा देणाऱ्या भागातील समुदायांसाठी, त्यांच्या संस्थांना कार्यक्रम प्रसारणात सहभागी करून घेऊन उपयुक्त कार्यक्रमांचे नभोवाणी प्रसारण करणे होय.
- ३) राज्य कृषी विद्यापीठे, कृषी विज्ञान केंद्रे आणि सुस्थापित शैक्षणिक संस्था CR केंद्रांसाठी अर्ज करू शकतात.
- ४) वरील एकही नाही.

मिडिया लॅब आशिया, विद्यावाहिनी, ज्ञानवाहिनी

- १) माहिती तंत्रज्ञान धोरण अधिनियमित करणारे महाराष्ट्र राज्य हे देशातील पहिले राज्य असून सन मध्ये महाराष्ट्राने पहिले माहिती तंत्रज्ञान धोरण जारी केले.
१) १९९५ २) १९९८ ३) २००३ ४) २००७
- २) इलेक्ट्रॉनिक व्होटींग मशीन व बॅलेट वर 'वरीलपैकी कोणीही नाही' (NOTA) या बटणाची सुरुवात कोणत्या वर्षी करण्यात आली ?
१) २०१५ २) २०१३ ३) २०११ ४) २००९
- ३) भारत सरकारच्या समुदाय माहिती केंद्र (CIC) प्रकल्पाला केव्हा सुरुवात झाली.
१) ५ ऑगस्ट, १९९० २) १७ ऑगस्ट, २००२ ३) ५ जून, २००२ ४) १० ऑगस्ट, २००२
- ४) महाराष्ट्राच्या विक्रीकर खात्याने परतावा इलेक्ट्रॉनिक पद्धतीने NEFT (National Electronic Fund Transfer) देणे बंधनकारक केव्हापासून करण्यास आले ?
१) १/१०/२०१५ २) १/४/२०१५ ३) १/१२/२०१५ ४) १/११/२०१५
- ५) महाराष्ट्राच्या विक्रीकर खात्यात, व्यापाऱ्यास online नोंदणी देण्याची कार्यपद्धती खालील दिनांकापासून अंमलात आली.
१) ०१/५/२०१५ २) ०७/०५/२०१५ ३) ०१/०४/२०१५ ४) ०७/०४/२०१५
- ६) माहितीच्या अधिकारासंबंधीचे अर्ज ऑनलाईन भरण्याची सोय करणारे भारतातील पहिले राज्य कोणते आहे ?
१) गुजरात २) पश्चिम बंगाल ३) आंध्र प्रदेश ४) महाराष्ट्र
- ७) भारतातील पहिले 'ई-कोर्ट' कोठे स्थापन करण्यात आले आहे ?
१) हैद्राबाद २) कोलकाता ३) मुंबई ४) चेन्नई
- ८) 'सक्षम' (Saksham) ऑनलाईन शिष्यवृत्ती व्यवस्थापन प्रणाली भारतात सर्वप्रथम या राज्यात राबवली गेली.
१) मध्य प्रदेश २) आंध्र प्रदेश ३) उत्तर प्रदेश ४) वरीलपैकी नाही
- ९) ई-शासनावरील मिशन मोड प्रकल्पाच्या प्रथम टप्प्यात खालीलपैकी कोणती एक सेवा नगरपालिकांद्वारे दिली जात नाही ?
a) अमेरिका b) फ्रान्स c) ग्रेट ब्रिटेन d) चीन
पर्यायी उत्तरे :
१) (a) आणि (b) २) (b) आणि (c) ३) फक्त (c) ४) फक्त (d)
- १०) 'सक्षम' (Saksham) ऑनलाईन शिष्यवृत्ती व्यवस्थापन प्रणाली भारतात सर्वप्रथम या राज्यात राबवली गेली.
१) मध्य प्रदेश २) आंध्र प्रदेश ३) उत्तर प्रदेश ४) वरीलपैकी नाही
- ११) भारतामध्ये पहिल्या संगणकाची स्थापना खालीलपैकी कोणत्या संस्थेत झाली ?
१) इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ स्टॅटिस्टीक्स, दिल्ली २) इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ मॅनेजमेंट, अहमदाबाद
३) इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ सायन्स, बंगलोर ४) इंडियन स्टॅटिस्टीकल इन्स्टिट्यूट , कोलकाता

- १२) नागरिकांना सरकारी खात्यासंबंधीची माहिती घेण्यासाठी बनविण्यात आलेल्या वेबसाईट या चा भाग आहेत.
१) इ-कॉमर्स २) इ. डी. आय ३) जी. पी. एस. ४) ई-गव्हर्नन्स
- १३) मिनिस्ट्री ऑफ इलेक्ट्रॉनिक्स अँड इन्फॉर्मेशन टेक्नॉलॉजीचे GI (जीआय) cloud (क्लाऊड) कंप्युटींग वर आधारीत प्रोजेक्टचे नाव खालीलपैकी कोणते ?
१) क्लाऊड किंग २) मेघ राज
३) एम इ आय टी वाय क्लाऊड ४) सी एस पी क्लाऊड
- १४) स्त्रियांच्या मदतीसाठी स्त्री शक्ती पोर्टल हे सी-डॅक या भारतीय कंपनीचे माहिती तंत्रज्ञान क्षेत्रात माहिती देवाणघेवाण संभाळणारे (मॅनेजमेंट इन्फॉर्मेशन सिस्टिम) पोर्टल केरळ राज्यात आता नावाने वापरले जाते.
१) नारी शक्ती २) कुदुंबाश्री
३) वुमन इंपावरमेंट प्रोजेक्ट (डब्ल्यू.ई.पी.) ४) केरळा वुमन इंपावर (के.डब्ल्यू.एम.)
- १५) राज्यातील मान्यताप्राप्त खाजगी माध्यमिक शाळेतील शिक्षक कर्मचाऱ्यांची वेतनदेयके खालीलपैकी कोणत्या संगणकीय प्रणाली मार्फत तयार करण्यात येतात ?
१) सेवार्थ २) शालार्थ ३) पवित्र ४) यू-डायस
- १६) शहरी विमान प्रवासाच्या गरजा पूर्ण करण्याबाबतचे, इस्त्रो आणि भारतीय विमानतळ प्राधिकरण (ए.ए.आय.) यांचे एकत्रित परिश्रम कशाच्या स्थापनेसंबंधीचे आहेत ?
१) ए.डब्ल्यू.एस्. २) अॅग्रोमेट ३) गगन ४) वरीलपैकी कोणतेही नाही
- १७) भारताच्या ह्यूमन रिसोर्स डेव्हलपमेंट (MHRD) ने डिजिटल लर्निंग क्षेत्रातील डिझाईनमधील आयसीटी वापर करून तयार केलेली प्रणालीचे नाव आहे.
१) इ-सागू २) इ-ट्यूटर ३) इ-कल्या ४) इ-शिक्षा
- १८) एम.एच.आर.डी. चे हे प्रोजेक्ट शास्त्रज्ञ, विद्वान, लेक्चरर्स व इतर आर आणि डी संस्था ह्यांची एकत्रित डेटाबेस 'इनफ्लोबनेट' या द्वारे संकलित करते.
१) संस्कार २) इ-टॅलंट ३) विद्वान ४) इ-रिसर्च
- १९) भारताच्या नियंत्रक सर्टिफाईंग अॅथोरिटिने खालीलपैकी कोणाला डिजिटल सर्टिफाईंग अॅथोरिटि म्हणून नेमले आहे ?
१) डी-मुद्रा २) इ-मुद्रा ३) डी-सर्टीफिकेट ४) डि.सी.ए.
- २०) महाराष्ट्र शासनाच्या विविध योजनांची माहिती मिळावी यासाठी महाराष्ट्राच्या राज्य सरकारने कोणते पोर्टल सुरू केले ?
१) महालाभार्थी (Mahalabharthi) २) महालक्ष्मी (Mahalaxmi)
३) महास्कीम्स (Mahaschemes) ४) महायोजना (Mahayojana)
- २१) मिडिया लॅब आशिया चे अनुप्रयोग
१) वेगळे अपंग (एम्बेडेड प्रणाली, मितीची साधने, मूल्यांकन उपकरणे, मल्टिमिडिया पोर्टल्स आणि त्यातील एकत्र आयकॉनिक इंटरफेस) सक्षमीकरणासाठी.
२) आरोग्य (आरोग्य, पदोन्नती, हेल्थपीडिया, एच. एम.आय. एस., एच. आय.एस., आय. सी. टी., त्याचे स्वरूप माध्यमातून आरोग्य उतरंड दुवा साधून, इलेक्ट्रॉनिक आरोग्य रेकॉर्ड आणि स्वस्त आरोग्य उपकरणे व साधने)
३) शिक्षण (पूर्व-प्राथमिक, वेब आणि मोबाईल आधारित प्रवेश, बुद्धिमान शिकवणी)
४) वरीलपैकी सर्व

- २२) क्लाउड सिस्टीमवर आधारित सी-डॅकने बनवलेली व मंथन अवार्ड मिळालेली ही हेल्थ मॅनेजमेंट सिस्टीम आहे.
१) मेघ सुश्रुत २) ई-डॉक्टर ३) ई-सेवा ४) ई-सुश्रुत
- २३) सी-डॅक चे पी.एच.पी. ॲप्लीकेशन ला व्हायरस ॲटॅकपासून वाचवणारे हे सॉफ्टवेअर आहे.
१) अे.डब्ल्यू.आय.सी.एस. २) एस.आय.डब्ल्यू.एस. ३) पी.ए.व्ही.एस. ४) ए.व्ही.एस.एस.
- २४) सी-डॅक ने ग्रामीण भागात कॅसरवर उपचार व त्याची देखभाल करणारी जी सिस्टीम बनवली आहे तिचे नाव आहे.
१) तेजहास २) ऑनकोनेट ३) मेघ-सुश्रुत ४) इ-सुश्रुत
- २५) ई पंचायत प्रकल्पा अंतर्गत राज्यातील जिल्हा परिषद, ग्राम पंचायतींना संगणक, प्रिंटर, व स्कॅनर ने जोडणारी ही सेवा महाऑनलाईन डिजिटल महाराष्ट्र अंतर्गत उपलब्ध आहे.
१) ई-सुविधा २) इ-राज्य ३) संग्राम केंद्र ४) इ-ग्राम
- २६) जी. एस. एम. (ग्लोबल सिस्टम फॉर मोबाईल कम्युनिकेशन) कुठल्या तंत्रज्ञानावर आधारित आहे :
१) टी. डी. एम. ए. (टाईम डिव्हिजन मल्टिपल ॲक्सेस)
२) सि. डी. एम. ए. (कोड डिव्हिजन मल्टिपल ॲक्सेस)
३) एस. डी. एम. ए. (सिस्टम डिव्हिजन मल्टिपल ॲक्सेस)
४) वरील सर्व
- २७) हृदयविकारांचे निदान करण्यासाठी ही एक तज्ज्ञ प्रणाली विकसित करण्यात आली आहे.
१) हेल्य २) हार्ट ३) डेल्टा ४) पफ
- २८) महाराष्ट्रातील गुंतवणुकदारांना एकत्रित माहिती देणारा, महाराष्ट्र सरकारच्या ऑनलाईन उपक्रमाचे नाव असे आहे.
१) इ-बिझनेस २) इ-महाराष्ट्र ३) मैत्री ४) इ-बझ
- २९) आशिया मिडीया लॅबच्या संशोधनाची मुख्य अंगे खालीलपैकी कोणती ?
a) बिट्स फॉर ऑल b) वर्ल्ड कॉम्प्युटर
c) भविष्यातील साधने (tools) d) डिजिटल खेडे
पर्यायी उत्तरे :
१) (a) फक्त २) (a) आणि (b) ३) (a), (b) आणि (c) ४) (a), (b), (c) व (d)
- ३०) ७ एप्रिल या जागतिक आरोग्य दिनाचे औचित्य साधून भारत शासनाने ही नवीन लोकस्वास्थ्य योजना व हे मोबाईल ॲप्लिकेशन यांचा प्रारंभ केला.
१) जीवनदायी आणि सुगम २) ई-रक्तकोष आणि अनमोल
३) जीवनसुविधा आणि जीवन आधार ४) लाईफ केअर आणि सेव्ह लाईफ
- ३१) देशभरातील हजारो शिक्षकांना प्रभावीपणे व कमीत कमी वेळेत प्रशिक्षण द्यावयाचे आहे. त्यासाठी खालीलपैकी कुठली पद्धत सर्वात प्रभावी ठरू शकेल ?
१) कॉम्प्युटर -बेस्ड ट्रेनर्स (सी. बी. टी.) तयार करून शिक्षकांना उपलब्ध करून देणे.
२) तंत्र शिक्षकांच्या व्याख्यानांच्या ध्वनी चित्र फिती तयार करून शिक्षकांना उपलब्ध करून देणे.
३) कुठल्याही शिक्षण संस्थेत प्रक्षेपण केंद्र स्थापने, प्रत्येक जिल्हा आणि तालुक्याच्या संस्थेत रिमोट केंद्र उभारून त्यात टॅबलेट्स उपलब्ध करून देणे. तंत्र शिक्षकांची व्याख्याने प्रक्षेपण केंद्रावरून प्रक्षेपित करणे.
४) वरीलपैकी नाही.

- ३२) ERP याचे संपूर्ण नाव असे आहे :
- १) एक्सटेंडेड रिसर्च प्रोग्रॅम २) एन्टरप्राइज रिसोर्स प्लॅनिंग ३) एम्प्लॉयी रिसोर्स प्रोसेस ४) एन्टरप्राइज रिसर्च प्लॅनिंग
- ३३) इलेक्ट्रॉनिक्स आणि माहिती तंत्रज्ञान मंत्रालय, भारत सरकारद्वारा स्थापित मिडिया एशिया लॅबला आता या नावाने ओळखतात.
- १) डिजिटल इंडिया लॅब २) इंडिया इंफॉरमेटिक्स लिमिटेड
३) डिजिटल इंडिया कॉर्पोरेशन ४) नॅशनल इंफॉरमेटिक्स सेंटर
- ३४) खालील विधाने विचारात घ्या :
- a) फिंगर प्रिन्ट करिता जागतिक स्तरावरील प्रगत तंत्रज्ञान – ॲम्बिस (ऑटोमेटेड मल्टिमॉडेल बायोमेट्रीक आयडेन्टीफिकेशन सिस्टम) महाराष्ट्रात प्रथमच राबवण्यात येत आहे.
b) या तंत्रज्ञानाचा वापर करणारे महाराष्ट्र हे देशातील पहिले राज्य आहे.
- पर्यायी उत्तरे :**
- १) विधान (a) बरोबर आहे २) विधान (b) बरोबर आहे
३) दोन्हीही विधाने चुकीची आहेत ४) दोन्हीही विधाने बरोबर आहेत
- ३५) डिजिटल इंडिया या योजनेमध्ये इ-गव्हर्नन्सद्वारे निवृत्तिवैतन मंजूरीचे अभिलेख व प्रदान बघता यावे यासाठी जी प्रणाली सुरु केली आहे त्या पोर्टलचा पत्ता आहे.
- १) एच. टी. टी. पी. //पेन्शन.एनआयसी.इन २) एच.टी.टी.पी.एस. //भविष्य.एनआयसी.इन
३) एच.टी.टी.पी. //इ-पॅन.एनआयसी इन ४) एच.टी.टी.पी. //इ-ग्रिवनिक.एनआयसी.इन.
- ३६) सेवानिवृत्त सरकारी अधिकाऱ्यांना त्यांचा अनुभव इ-गव्हर्नन्स द्वारे कळवता यावा व त्यातून व्यवस्थेत सुधारणा व्हावी म्हणून पंतप्रधान मोदीजी नी या नावे प्रोजेक्ट सुरु केले.
- १) अनुभव २) इक्स्पीरीअस ३) सक्सेस ४) गाईड
- ३७) खालीलपैकी कोणत्या व्यक्तीला डिजिटल सिग्नेचर सर्टिफिकेट देण्याकरिता मान्यता देण्याचा अधिकार आहे ?
- १) कंट्रोलर २) कंट्रोलर ऑफ सर्टिफायिंग अथॉरिटीज
३) सर्टिफायीड इश्यूअर ४) लायसन्सड अथॉरिटी
- ३८) ही भारताची पहिली V-SAT वर आधारित कम्युनिकेशन नेटवर्क, जे, रीअल टाईम डेटा ॲप्लिकेशन वापरून पॉवर निर्माण व वितरण करते.
- १) नेट विद्युत २) विद्युत सॅट ३) विद्युत नेट ४) विसॅट विद्युत
- ३९) डिपार्टमेंट ऑफ ॲडमिनिस्ट्रेटिव्ह रिफॉर्मस ॲण्ड पब्लिक ग्रीव्हन्सने ऑनलाइन तक्रार करण्याकरिता किंवा त्यांचे स्टेटस बघण्याकरिता जी मॉनेटरिंग सिस्टिम सुरु केली तिचे नाव आहे.
- १) ई-ग्रीव्हन्स २) सी.पी.जी.आर.ए.एम.एस. (सीपीग्राम्स)
३) एन.सी.टी. ४) टेल-ग्रीव्हन्स
- ४०) शालेय शिक्षण विभागाचे पुढीलपैकी अधिकृत संकेतस्थळ कोणते ?
- १) www.education.maharashtra.gov.in २) www.childeducation.maharashtra.gov.in
३) www.staffdatabase.maharashtra.gov.in ४) www.studentdatabase.maharashtra.gov.in

- ४१) मिडीया लॅब एशियाची बहुभाषीय कम्युनिकेशन सिस्टिम ज्याचा उपयोग अपंग व्यक्तींना होतो ती यापैकी एक आहे :
१) पी @ जी २) इ - सागू ३) सनयोग (संयोग) ४) इ - मंत्रा
- ४२) सीडॅकचा एन@जी या प्रोजेक्टचा उद्देश खालीलपैकी आहे :
१) जग आणि देशाची ग्रोथ प्रोजेक्ट २) नॅशनल जिओग्राफीकल प्रोजेक्ट
३) नॅशनल जी.पी.एस. प्रोजेक्ट ४) नेटवर्क सिक्युरिटी व इंटर्युडर शोधणारा प्रोजेक्ट
- ४३) मिनिस्ट्री ऑफ इलेक्ट्रॉनिक्स अँड इन्फोर्मेशन टेक्नॉलॉजीने भारतातील होणाऱ्या इ-गव्हर्नंस व्यवहारांना मोजण्यासाठी रिअल टाइम पोर्टलचे नाव
१) इ-ताल (इ.टी.ए.ए.एल.) २) इ-मेजर ३) इ-ट्राजॅक्शन ४) इ-बिझनेस
- ४४) eGov ॲप स्टोअर सर्व संबंधितांशी सहकार्य पद्धतीने च्या फ्रेमवर्कच्या मार्गदर्शन आणि धोरणाखाली संचालन करतो.
१) विज्ञान व तंत्रज्ञान विभाग २) इलेक्ट्रॉनिक्स व माहिती तंत्रज्ञान विभाग (Deity)
३) यापैकी नाही ४) वरीलपैकी १ ला व २ रा
- ४५) २०१६ सालीचा NIC मेघालय राज्य यांना कोणत्या प्रकल्पासाठी नॅशनल कॅटेगरीमधील अॅवार्ड देण्यात आला ?
१) कृषी बाजार माहिती प्रणाली (AMIS) २) ई-जीओवी
३) महा-ऑनलाइन ४) यापैकी नाही
- ४६) भारतातील लोकांसाठी उपयुक्त असलेल्या सोयी व सुविधा लोकांना माहिती तंत्रज्ञानाद्वारे उपलब्ध करून देणारा भारतीय उपक्रम खालीलपैकी आहे.
१) भारतीय डिजिटल व्हिजन २) व्हिजन २०१७
३) डिजिटल व्हिजन इंडिया ४) डिजिटल इंडिया
- ४७) खालीलपैकी डिजिटल ग्राम योजनेअंतर्गत गावाला कोणत्या सुविधा मिळतात ?
a) ग्रामपंचायत कार्यालयामध्ये ४ एमबीपीएस क्षमतेची इंटरनेट सुविधा
b) शाळा आणि प्राथमिक आरोग्य केंद्रात वाय-फायद्वारे इंटरनेट सुविधा
c) गावातील नागरिकांना वाय-फाय द्वारे इंटरनेटची सुविधा पुरवणे.
d) व्हिडिओ कॉन्फरन्सिंगची सुविधा पुरविणे.
वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने चुकीचे आहे/आहेत ?
१) केवळ (a) २) (a) आणि (b) ३) (a),(b) आणि (d) ४) वरीलपैकी नाही
- ४८) ई-शासनावरील मिशन मोड प्रकल्पाच्या प्रथम टप्प्यात खालीलपैकी कोणती एक सेवा नगरपालिकांद्वारे दिली जात नाही ?
१) इमारत मान्यता २) लेखांकन व्यवस्था
३) कार्मिक माहिती व्यवस्था ४) आधारभूत संरचना विकास
- ४९) नवोदय विद्यालये सुरू करण्याचा मुख्य उद्देश साठी आहे.
१) ग्रामीण विद्यार्थी २) शहरी विद्यार्थी
३) ग्रामीण प्रज्ञावान विद्यार्थी ४) शहरी प्रज्ञावान विद्यार्थी

- ५०) महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ कायदा, २०१६ नुसार विद्यापीठातील ग्रंथालयांना संबोधले जाते.
१) ज्ञान स्रोत केंद्रे २) ग्रंथालय शास्त्र केंद्रे ३) संवाद शास्त्र केंद्रे ४) माहिती साठवण केंद्रे
- ५१) AGMARKNET ही वेबसाईट पुढीलपैकी कोणती माहिती पुरविते ?
अ) उपभोगकर्त्याची आवड ब) शेतमालाच्या किंमती क) पुरवठादार ड) वरीलपैकी सर्व
पर्यायी उत्तरे :
१) (अ) आणि (ब) फक्त २) (ब) आणि (क) फक्त ३) (अ) आणि (क) फक्त ४) (ड) फक्त
- ५२) AGMARKNET मध्ये पुढील नमूद केलेल्या संस्था अंतर्भूत होतात.
१) उद्यानविद्या माहितीचे नेटवर्किंग
२) कृषि संशोधन माहितीचे नेटवर्किंग
३) प्राथमिक कृषि पतपुरवठा सोसायटीचे नेटवर्किंग
४) ७,००० कृषि उत्पादन घाऊक बाजारपेठ तसेच ३२००० ग्रामीण कृषि उत्पादन बाजारपेठांचे नेटवर्किंग
- ५३) बॉस (BOSS) या शब्दावली ने ओळखली जाणारी 'भारत ऑपरेटिंग सिस्टीम सोल्यूशन्स' ही
१) एक भारतीय ऑपरेटिंग सिस्टीम आहे. २) जी. एन. यू./लिनक्स चे भारतातील वितरण आहे.
३) वरीलपैकी सर्व ४) वरीलपैकी एकही नाही.
- ५४) इ-क्रांती हा शासनाचा डिजिटल इंडिया प्रोजेक्ट खालीलपैकी कोणत्या उद्देशाने बनवला आहे ?
१) स्वातंत्र्यसैनिकांना माहिती देण्यासाठी २) शेतकऱ्यांना शेती विषयी माहिती देण्यासाठी
३) सर्व इलेक्ट्रॉनिक सेवा पुरवठा ४) आय. टी. क्षेत्रात नोकरी देणे.
- ५५) ई-शासनाचे कोणते मॉडेल ICT आणि एक केंद्राभिमुख माध्यमांचा वापर करून मौल्यवान माहिती सार्वजनिकरीत्या प्रसार करण्यासाठी विकसित करण्यात आली आहे ?
१) गंभीर प्रवाह मॉडेल २) प्रसारण मॉडेल
३) संवादी सेवा मॉडेल ४) मोबिलायझेशन आणि लॉबिंग मॉडेल
- ५६) फायरवॉलचे खालीलपैकी कार्य हे आहे.
१) अंतर्गत जाळ्याचे बाहेरील धोकादायक बहीस्थ जाळ्यापासून सुरक्षित ठेवण्यासाठी
२) बहीस्थ जाळ्याचे अंतर्गत जाळ्यापासून सुरक्षित ठेवण्यासाठी
३) लॅन ते वॅन च्या जोडणीसाठी
४) पर्याय (२) व (३) फक्त
- ५७) "डिजिटल सर्टिफिकेट" संदर्भात खालीलपैकी कोणता पर्याय चुकीचा आहे ?
१) डिजिटल सर्टिफिकेट हे एक अंकात्मक प्रमाणपत्र आहे, जे त्यातील माहितीवर विश्वास दर्शविते.
२) प्रमाणपत्र-देय अधिकारी मार्फत डिजिटल सर्टिफिकेट देण्यात येते.
३) डिजिटल सर्टिफिकेट मध्ये प्रमाणपत्र-देय अधिकारी यांची प्रमाणपत्राबाबत खरेपणाची पडताळणी केल्याबाबत अंकात्मक स्वाक्षरी असते.
४) डिजिटल सर्टिफिकेट हे फक्त कोणत्याही प्रमाणपत्राची स्कॅन केलेली रंगीत प्रत असते.

- ५८) मिडीया लॅब रशिया ने बनवलेले ही स्क्रीन रिड करणारी सॉफ्टवेअर प्रणाली आहे. ही प्रणाली अपंग वापरतात.
१) एस.ए.एफ.ए. २) एस.ए.बी.ए. ३) एस.आर.एस. ४) एस.आर.एस.ए
- ५९) सी-डॅक या भारतीय कंपनीने अनेक डॉक्युमेंटा एक सारांश लेखन करणारे ॲप्लीकेशन बनवले आहे त्याचे नाव
१) सारांश २) सारांशक ३) जिस्ट ४) समरी
- ६०) नॅशनल इन्फोर्मेटीक्स सेंटर (NIC) ने बनवलेली लोकांच्या डिस्ट्रीब्युशन सिस्टीमसाठी सर्व समावेशक असलेली पब्लिक डिस्ट्रीब्युशन सिस्टीम या नावे ओळखली जाते.
१) ई.पि.डी.एस. २) ई-डि.एस. ३) ई-पी.डी. ४) यापैकी नाही
- ६१) 'मिडिया सोसायटी' म्हणजे काय?
a) विसाव्या शतकाच्या उत्तरार्धापासून तंत्रज्ञान व माहिती शास्त्राच्या विकासामुळे तयार झालेला एक समाज.
b) बोद्री लार्ड या फ्रान्सच्या तत्त्वज्ञाने दिलेली विचार प्रणाली.
c) यापैकी नाही.
पर्यायी उत्तरे :
१) फक्त (a) २) फक्त (b) ३) दोन्ही (a) आणि (b) ४) फक्त (c)
- ६२) इलेक्ट्रॉनिक फॉर्म मध्ये प्रसारित झालेल्या शासकीय वैध गॅझेटला म्हणतात.
१) इलेक्ट्रॉनिक गॅझेट २) इ- पब्लीश ३) इ- न्यूज ४) गॅझेट - इ - डियू
- ६३) ही संस्था भारत सरकारच्या इलेक्ट्रॉनिक्स आणि माहिती व तंत्रज्ञान विभाग आणि दळणवळण माहिती - तंत्रज्ञान मंत्रालयाच्या संयुक्त प्रकल्पातून निर्माण झाली. ही संस्था माहिती व संपर्क (दळणवळण) तंत्रज्ञानाचा शिक्षण, आरोग्यवर्धन, उदरनिर्वाह या क्षेत्रांचा सर्वसामान्य माणसाला होणाऱ्या विनियोगावर कार्य करते.
१) संपर्क वाहिनी २) मिडीया एशिया लॅब ३) ज्ञान वाहिनी ४) विद्या वाहिन
- ६४) खोया पाया वेब पोर्टलच्या संदर्भात पुढीलपैकी कोणती विधाने योग्य आहेत ?
अ) हे संकेतस्थळ नागरिकांसाठी विकसित करण्यात आलेले असून या द्वारे हरवलेल्या आणि सापडलेल्या मुलांच्या माहितीची देवाणघेवाण करण्यात येते.
ब) या संकेतस्थळाचे एक अप्रत्यक्ष उद्दिष्ट म्हणजे मानवी व्यापार/वाहतूक नियंत्रित करणे होय.
क) हे संकेतस्थळ गृहमंत्रालयाद्वारे विकसित करण्यात आले आहे.
पर्यायी उत्तरे :
१) फक्त अ आणि ब २) फक्त ब आणि क ३) फक्त अ ४) वरील सर्व
- ६५) सायबर सिक्युरिटी व इमर्जन्सी रिस्पॉन्स टीम व उद्भववाच्या तात्काळ संकटकालीन घटनेत समन्वय साधण्यासाठी खालीलपैकी कोणती प्रमुख संस्था काम करते ?
१) सी.ई.आर.टी.(इन) २) एन.सी.इ.आर.टी. ३) आय.सी.इ.आर.टी. ४) आय.सी.ई.
- ६६) प्राथमिक हेल्थ केअर साठीचे मिडीया लॅब एशियाचे पोर्टेबल मॉडेलचे नाव आहे.
१) सेहत साथी २) इ-हेल्थ ३) V-हेल्थ ४) धन्वंतरी

६७) 'पॉलीसेन्सर्स' ही मिडीया लॅब एशिया ने विकसित केलेली सुविधा ही चे परीक्षण करते.
१) सोन्याची शुद्धता २) पिण्याच्या पाण्याचा दर्जा ३) रस्त्यांचा दर्जा ४) वरीलपैकी नाही

६८) पुढील विधाने वाचून योग्य पर्यायाची निवड करा.

a) वायफाय (wifi) सुविधा देणारे बंगलोर शहर रेल्वे स्थानक हे देशातील पहिले रेल्वे स्थान आहे.

b) प्रवाशांना ही सुविधा एका तासाच्या कालावधीसाठी मोफत आहे.

पर्यायी उत्तरे :

१) फक्त (a) २) फक्त (b) ३) (a) आणि (b) दोन्ही ४) वरीलपैकी एकही नाही

६९) मिडीया लॅब एशियाने, मतिमंद मुलांसाठी कार्यान्वित केलेल्या प्रकल्पाचे नाव खालीलप्रमाणे आहे.

१) पुनर्जनी (Punarjjani) २) ई-चिक (E-CHIC)

३) श्रुती-दृष्टी (SHRUTI - DRISHTI) ४) अॅक्वा (aAQUA)

शासनाचे कार्यक्रम

१) मिडीया लॅब एशियाचे 'डिजिटल इंडिया कॉर्पोरेशन' असे नामकरण केव्हा करण्यात आले ?

१) सप्टेंबर २०१७ २) सप्टेंबर २०१६ ३) ऑक्टोबर २०१७ ४) नोव्हेंबर २०१७

1) When was Media Lab Asia renamed as Digital India Corporation?

1) September 2017 2) September 2016 3) October 2017 4) November 2017

२) श्रुती-दृष्टी हे ॲप्लीकेशन कोणत्या गोष्टींना जोडते ?

१) टेक्स्ट टू स्पीच २) टेक्स्ट टू ब्रेल ३) (१) व (२) दोन्ही ४) वरीलपैकी कोणतेही नाही

३) राज्यातील मान्यताप्राप्त खाजगी माध्यमिक शाळेतील शिक्षक कर्मचाऱ्यांची वेतनदेयके खालीलपैकी कोणत्या संगणकीय प्रणाली मार्फत तयार करण्यात येतात ?

१) सेवार्थ २) शालार्थ ३) पवित्र ४) यू-डायस

४) प्रशिक्षित बेरोजगार तरुण-तरुणींना रोजगार व स्वयं-रोजगाराच्या अधिकाधिक संधी उपलब्ध करून देण्याच्या दृष्टीने राज्य शासनाने सुरु केलेल्या वेबसाइटचे नाव काय ?

१) <http://ycmou.nic.in> २) <http://ens.mah.nic.in>

३) <http://ese.mah.nic.in> ४) <http://egs.mah.nic.in>

५) शालेय शिक्षण विभागाचे पुढीलपैकी अधिकृत संकेतस्थळ कोणते ?

1) www.education.maharashtra.gov.in

2) www.childeducation.maharashtra.gov.in

3) www.staffdatabase.maharashtra.gov.in

4) www.studentdatabase.maharashtra.gov.in

६) मिडीया लॅब एशियाने, मतिमंद मुलांसाठी कार्यान्वित केलेल्या प्रकल्पाचे नाव खालीलप्रमाणे आहे.

१) पुनर्जनी (Punarjjani)

२) ई-चिक (E-CHIC)

३) श्रुती-दृष्टी (SHRUTI - DRISHTI)

४) अॅक्वा (aAQUA)

- ७) शासनाच्या कामकाजातील पत्र-व्यवहारासाठी ई-मेल सुविधेचा वापर पुढीलपैकी कोणत्या बाबींसाठी उपयुक्त नाही ?
- १) प्रशासनाच्या सर्व स्तरावर माहिती तंत्रज्ञानाचा पुरेपूर वापर करून शासकीय कामकाजाची कार्यक्षमता वाढविणे.
 - २) विभागातील अधिकारी/कर्मचारी यांना संगणकाची अद्ययावत माहिती उपलब्ध करून देणे.
 - ३) जनतेस सत्वर सेवा उपलब्ध करून देणे.
 - ४) मनुष्यबळ, वेळ व पैशाचा सतत होणारा अपव्यय टाळणे.
- ८) The Community Information Centre (कम्युनिटी माहिती केंद्र) तर्फे मूलभूत सेवांच्या जोडीने खालीलपैकी कोणत्या सुविधा पुरवल्या जातात ?
- अ) जन्म व मृत्यू नोंदणी
 - ब) शेती व संबंधित मालाच्या विनिमयाचे दर
 - क) शैक्षणिक संधींविषयी माहिती.
- पर्यायी उत्तरे :**
- १) (अ) आणि (ब) फक्त २) (ब) आणि (क) फक्त ३) (अ) आणि (क) फक्त ४) (अ), (ब)आणि (क)
- ९) भारतात मोबाईल साहाय्याने कार्यात्मक साक्षरता शिक्षण उपक्रम राबवणे सहज शक्य आहे कारण
- १) भौगोलिक मर्यादा ओलांडून संपर्क प्रस्थापित करणाऱ्या, पायाभूत यंत्रणा उच्च दर्जाच्या आहेत.
 - २) अन्य खर्चीक अशा भौतिक स्वरूपाच्या, व्यक्तिगत सुविधांची गरज नाही.
 - ३) भारतीय लोकांचा स्व-भाषेतून, बोलण्या-ऐकण्यातून शिकण्याच्या परंपरेशी परिचय आहे.
 - ४) वरील सर्व
- १०) वाक्यपूर्तीच्या दृष्टीने कोणता पर्याय अनुचित आहे ?
- संगणकाच्या सुविधांच्या क्रांतीमुळे विद्यार्थ्यांना
- १) स्वतःच्या बुद्धिमत्ता कलानुसार शैलीनुसार ज्ञानरचना करणे शक्य झाले आहे.
 - २) स्वाध्याय व गृहपाठ पुरे करण्यासाठी नकल करणे सोपे झाले आहे.
 - ३) प्रतिभासी अनुभव घेऊन सखोल आकलन प्राप्त करणे सुलभ झाले आहे.
 - ४) अध्ययनशील समूहांत सामील होऊन आवडीच्या विषयाचा व्यासंग जोपासणे सहज शक्य झाले आहे.
- ११) डिजिटल स्वाक्षरी ज्या व्यक्तीद्वारे चिकटवण्याचा हेतू आहे त्या व्यक्तीची आहे की नाही हे तपासण्यासाठी, न्यायालय निर्देश देऊ शकते:
- a) ती व्यक्ती डिजिटल स्वाक्षरी प्रमाणपत्र तयार करेल
 - b) डिजिटल स्वाक्षरी प्रमाणपत्रात सूचीबद्ध केलेली सार्वजनिक की लागू करण्यासाठी आणि त्या व्यक्तीने चिकटवलेल्या डिजिटल स्वाक्षरीची पडताळणी करण्यासाठी इतर कोणतीही व्यक्ती.
- पर्यायी उत्तरे :**
- १) (a) बरोबर (b) बरोबर नाही २) (a) बरोबर नाही (b) बरोबर
 - ३) (a) आणि (b) दोन्ही बरोबर ४) (a) आणि (b) दोन्ही बरोबर नाहीत
- 11) In order to ascertain whether a digital signature is that of the person by whom it has purpose to be affixed, the court may direct :
- a) that person to produce the digital signature certificate
 - b) any other person to apply the public key listed in the digital signature certificate and verify the digital signature purported to have been affixed by that person.
- Answer options :**
- 1) (a) correct (b) not correct 2) (a) not correct (b) correct
 - 3) (a) and (b) both correct 4) (a) and (b) both not correct

- १२) डिजिटल इंडिया अंतर्गत ज्या सुविधा शासनाने लोकांना दिल्या त्याची प्रतिक्रिया लगेचच घेणारी जी सिस्टम तयार केली त्याचे नाव आहे.
- १) रिअल टाईम असेसमेंट सिस्टीम २) रँडम असेसमेंट सिस्टीम
३) रॅपीड असेसमेंट सिस्टीम ४) रिझर्व्ह असेसमेंट सिस्टीम
- 12) The following tool was developed under Digital India to collect feedback of e-services provided by government rapidly. The interface is known as
- 1) Real time Assessment System 2) Random Assessment System
3) Rapid Assessment System 4) Reserve Assessment System
- १३) ADAS चे मुख्य उद्दिष्ट मानवी घटकांमुळे होणारे रस्ते धोके कमी करणे हे आहे. यामध्ये प्रगत तंत्रज्ञान आणि सुरक्षितता प्रणालींचा समावेश आहे जे रस्त्यावरील प्रवासादरम्यान चालकांना मदत करतात. ADAS चे पूर्ण रूप काय आहे?
- १) प्रगत ड्रोन सहाय्य प्रणाली २) अँटी ड्रॉप अपघात प्रणाली
३) प्रगत ड्रायव्हर सहाय्य प्रणाली ४) ऑटो ड्रोन सहाय्य प्रणाली
- 13) The main goal of ADAS is to reduce road risks that are caused by human factors. It includes advanced technologies and safety systems that assist drivers during road journeys. What is the full form of ADAS?
- 1) Advanced Drone Assistance System 2) Anti Drag Accident System
3) Advanced Driver Assistance Systems 4) Auto Drone Assistance System

२०) मिडीया लॅब एशिया

- १) मिडीया लॅब एशियाचे 'डिजिटल इंडिया कॉर्पोरेशन' असे नामकरण केव्हा करण्यात आले?
- १) सप्टेंबर २०१७ २) सप्टेंबर २०१६ ३) ऑक्टोबर २०१७ ४) नोव्हेंबर २०१७
- 1) When was Media Lab Asia renamed as Digital India Corporation?
- 1) September 2017 2) September 2016 3) October 2017 4) November 2017
- २) भारत सरकारने कार्यक्रम सुरू केला, ज्या अंतर्गत आरोग्य सेवा, रिटेल, ई-इंडिया, गव्हर्नन्स, ग्रोअप इंडिया इ. सारख्या सर्व बाबी इंटरनेटच्या माध्यमातून जोडल्या जातील.
- १) ई-इंडिया २) ई-हेल्थकेअर ३) डिजिटल इंडिया ४) ई-ग्रोअप इंडिया
- 2) The Government of India has introduced programme under which all the sectors such as healthcare, retail, e-India, Governance, Grow up India etc. will be connected through internet.
- 1) e-India 2) e-Healthcare 3) Digital India 4) e-Grow up India
- ३) 'मिडीया लॅब एशिया' म्हणून ओळखल्या जाणाऱ्या कंपनीचे नाव बदलून ८ सप्टेंबर २०१७ पासून असे ठेवण्यात आले आहे.
- १) माहिती तंत्रज्ञान संशोधन अकादमी (ITRA) २) डिजिटल इंडिया कॉर्पोरेशन (DIC)
३) ई-विद्यावाहिनी ४) लर्निंग ट्रॅकिंग फॉर्म (LTF)
- 3) The company known as Media Lab Asia has been renamed as with effect from 8th September 2017.
- 1) Information Technology Research Academy (KHADHA)
2) Digital India Corporation (UKHU)
3) E-Learning Channel
4) Learning Tracking Form

- ४) “डिजिटल इंडिया” मुव्हमेंट मध्ये सर्व ए.पी.एम.सी. मार्केटना जोडणारी व सर्वांना माहिती देणारी पोर्टल
या नावाने ओळखले जाते.
१) इ-ए.पी.एम.सी. २) इ-नाम ३) आय-ए.पी.एम.सी. ४) आय-मार्केट
- 4) portal provides a single window to all APMC related information and services in Digital India Movement.
1) E-APMS 2) e-Nam 3) i-APMC 4) i-market
- ५) मिडीया लॅब एशियाची शैक्षणिक क्षेत्राला मदत देणारी ही सिस्टीम आहे.
१) धारा २) जिवनदीप ३) सहायीका ४ इ-सिस
- 5) is a system developed by Media lab Asia to support educational domain
1) Dhara 2) Jeevandeep 3) Sahayika 4) E-sys

२१) विद्यावाहिनी, ज्ञानवाहिनी

- १) संगणकाच्या माध्यमातून शिक्षण प्रसारासाठी हा प्रकल्प प्रगती पथावर आहे.
१) एन.आय.एस.टी. २) एन.सी.ई.आर.टी. ३) एन.एम.ई.आय.सी.टी. ४) एन.आय.आय.टी.ई.
- २) स्कूल एज्युकेशन अँड लिटरसी डिपार्टमेंट यांनी एन.आय.सी. यांच्या मदतीने शाळा, शिक्षक आणि शाळेचे प्रशासन चालवण्यासाठी जी सिस्टीम तयार केली तिचे नाव आहे.
१) सर्व शिक्षा वाहिनी २) इ-विद्या वाहिनी ३) साक्षर ४) इ-साक्षर
- 2) School Education and Literacy Dept. with the help of NIC has developed a system for teacher, student and school management which is known as
1) Sarva Shiksha Vahini 2) E-Vidya Vahini 3) Sakshar 4) E-Sakshar
- ३) देशभरातील ६०,०००० शाळांमध्ये संगणकाचे शिक्षण घेण्याचे उद्दिष्ट शासनाच्या या प्रकल्पातील आहे.
१) मिडिया लॅब एशिया २) विद्या वाहिनी ३) आयटी लॅब एशिया ४) ज्ञान वाहिनी
- 3) project of the Government aims to take computer education to 60,000 schools across the country.
1) Media Lab Asia 2) Vidya Vahini 3) IT Lab Asia 4) Gyan Vahini
- ४) हे भारतातील अनेक शहरांमधील शैक्षणिक एफ.एम. (FM) रेडिओ स्टेशन आहे.
१) ई-एज्युकेशन २) आकाशवाणी ३) ज्ञानवाणी ४) रेडिओ मित्र
- 4) is an educational FM in many cities in India. (Rich) is a radio station.
1) E-Education 2) Akashvani 3) Jnanvani 4) Radio Mitra
- ५) योग्य कथन/ने ओळखा.
अ) पुणे येथे ‘विज्ञान आविष्कार शहर’ उभारण्याच्या प्रस्तावाला महाराष्ट्र मंत्रिमंडळाने २०२१ मध्ये मंजुरी दिली आहे.
ब) बाळासाहेब ठाकरे विज्ञान आविष्कार शहर नावाच्या प्रकल्पाचा उद्देश महाराष्ट्रातील विद्यार्थ्यांमध्ये वैज्ञानिक वृत्ती वाढविणे हा आहे.
- पर्यायी उत्तरे :**
१) फक्त अ २) फक्त ब ३) अ व ब दोन्ही ४) वरीलपैकी नाही

- 5) Select the correct statement/s.
A) The Maharashtra Cabinet has approved a proposal to set up a 'Science Invention City' in Pune in 2021.
B) The project, named Balasaheb Thakre Science Invention City, aims to promote scientific temper among students in Maharashtra.

Answer Options :

- 1) Only A 2) Only B 3) Both A and B 4) None of the above

- ६) खालील विधानाचा विचार करा आणि विधानातील कोणती गृहितके अंतर्भूत आहेत/आहेत ते ठरवा.
विधान : ऑनलाइन शिक्षण विद्यार्थ्यांना त्यांच्या आवडीच्या कोणत्याही ठिकाणाहून वर्गाना उपस्थित राहण्याची परवानगी देते. याव्यतिरिक्त, ऑनलाइन व्याख्याने रेकॉर्ड, संग्रहित आणि भविष्यातील संदर्भासाठी आणि नंतर वापरण्यासाठी सामायिक केली जाऊ शकतात.

गृहितके :

- I) व्याख्यानाची उजळणी करण्यासाठी विद्यार्थी रेकॉर्ड केलेली सामग्री पाहू शकतात.
II) ऑनलाइन शिक्षण विद्यार्थ्यांना त्यांच्या सोयीच्या वेळी सामग्री शिकू देत नाही.
III) केवळ भौगोलिकदृष्ट्या दूरचे विद्यार्थी ऑनलाइन व्याख्यानास उपस्थित राहू शकतात.

पर्यायी उत्तरे :

- १) फक्त I निहित आहे २) फक्त I आणि II अंतर्निहित आहेत
३) फक्त I आणि खखख अंतर्निहित आहेत ४) सर्व I, I आणि III अंतर्निहित आहेत

- 6) Consider the following statement and decide which of the given assumptions is/are implicit in the statement.

Statement : Online education allows students to attend classes from any location of their choice. Additionally, online lectures can be recorded, archived and shared for future reference and later use.

Assumptions :

- I) Students can view the recorded content for revising the lecture.
II) Online education does not allow the students to learn the content at a time of their comfort.
III) Only geographically distant students can attend online lectures.

Answer Options :

- 1) Only I is implicit 2) Only I and II are implicit
3) Only I and III are implicit 4) All I, I and III are implicit

- ७) विज्ञान आणि तंत्रज्ञान विभागाने दोन विज्ञान चॅनेल सुरू केले आहे. त्यांची नावे आणि आहे.

- १) विज्ञान प्रसार आणि विज्ञान दर्शन २) डी डी सायन्स आणि इंडिया सायन्स
३) डी डी इनोवेशन आणि डी डी डायरेक्ट ४) डी डी सुलभ आणि डी डी दर्शन

- 7) The Department of Science and Technology launched two science channels namely and

- 1) Vigyan Prasar and Vigyan Darshan 2) DD Science and India Science
3) DD Innovation and DD Direct 4) DD Sulabh and DD Darshan

- ८) मिडीया लॅब एशिया ने शिक्षणाचा जो विश्वकोष तयार केला आहे त्याचे नाव खालीलपैकी कोणते ?

- १) ज्ञान ज्योती २) ज्ञान प्रकाश ३) ज्ञानोदया ४) ज्ञानपिडीया

- 8) Encyclopedia of educational content created by Media Lab Asia is known with name

- 1) gyan jyoti 2) gyan prakash 3) gyanodaya 4) gyanpedia

- ९) ज्ञान वाहिनीचे प्रत्येक नोडल सेंटर या विद्यापीठा द्वारे विद्यापीठातील इलेक्ट्रॉनिक मिडीया उत्पादन केंद्र मधून मिडीया उपलब्ध करून पुरविले जातात.
१) इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी, मद्रास
२) कलकत्ता विद्यापीठ, कोलकाता
३) मुंबई विद्यापीठ, मुंबई
४) इंदिरा गांधी राष्ट्रीय मुक्त विश्वविद्यालय (IGNOU), नवी दिल्ली
- 9) Each Nodal 'Centre for Gyan Vahini is provided with media from University's Electronic Media Production Centre.
1) Indian Institute of Technology, Madras
2) University of Calcutta, Kolkata
3) University of Mumbai, Mumbai
4) Indira Gandhi National Open University (IGNOU), New Delhi

२२) सामुहिक माहिती केंद्र

२३) सायबर गुन्हे व त्यावरील प्रतिबंध

- १) तुमचा पासवर्ड मिळविण्याकरिता आणि तुमची सिस्टीम खंडीत करण्याकरिता हॅकर्स खालीलपैकी कोणत्या साधनांचा उपयोग करू शकतात ?
१) शब्दकोशातील शब्द (डिक्शनरी वर्ड्स) २) ब्रुट-फोर्स पद्धत
३) कि-लॉगर अटॅक ४) वरीलपैकी सर्व
- २) सायबर गुन्ह्यांत सारख्या क्रियाप्रकारांचा समावेश होतो.
a) चाइल्ड पोर्नोग्राफी b) क्रेडिट कार्ड फसवणूक
c) दुसऱ्या व्यक्तीची ऑनलाईन बदनामी करणे. d) संगणक प्रणालीमध्ये अनधिकृत प्रवेश मिळवणे.
- पर्यायी उत्तरे :**
१) (a) आणि (b) २) (c) आणि (d) ३) (a), (b) आणि (d) ४) वरील सर्व
- 2) Cyber Crime involves activities such as
a) Child pornography
b) Credit Card Fraud
c) Defaming another person online
d) Gaining unauthorized access to computer Systems
- Answer Options :**
1) (a) and (b) only 2) (c) and (d) only 3) (a), (b) and (d) only 4) All of the above
- ३) एखाद्या व्यक्तीचा किंवा व्यक्तींचा समूह किंवा संस्थेचा छळ करण्यासाठी इंटरनेटचा वापर करणे, याला असे म्हणतात.
१) ई-मेल बॉम्बिंग २) स्पॅमिंग ३) सायबर स्टारकिंग ४) फिशिंग
- 3) Use of internet to harass an individual or group of individuals or an organization, is called as
1) E-mail bombing 2) Spamming 3) Cyber stalking 4) Phishing

- ४) काही व्यक्ती त्यांची खोटी ओळख दाखवून गोपनीय माहिती मिळवण्यासाठी फसवणूक करण्याचा खालीलपैकी कोणत्या पद्धतीने प्रयत्न करतात ?
१) फिशिंग २) स्पारिंग ३) मालवेअर ४) स्पुफिंग
- 4) In which of the following ways do some individuals try to defraud to obtain confidential information by impersonating them?
1) Phishing 2) Spying 3) Malware 4) Spoofing
- ५) बऱ्याच प्राप्तकर्त्यांना एकाच वेळी पाठवलेला एक अनपेक्षित ई-मेल संदेश म्हणजे काय ?
१) स्पॅम २) व्हायरस ३) थेट ४) वॉर्म
- 5) State an unwanted email message sent to many recipients in bulk
1) Spam 2) Virus 3) Threat 4) Worm
- ६) खालीलपैकी हॅकर्स ची भूमिका काय ?
१) संगणकातील महत्त्वाची संवेदनशील व गोपनीय माहिती चोरणे
२) संगणकातील डेटा ला सुरक्षित ठेवणे
३) सुरक्षिततेसाठी संगणकाचा प्रोग्रॅम लिहिणे
४) वरीलपैकी एकही नाही
- 6) Which of the following is the role of Hackers ?
1) Theft of important sensitive and confidential information from computer
2) Protect data of computers
3) Write a software program for security purpose
4) None of the above
- ७) म्हणजे संस्थात्मक कार्यावर विपरीत परिणाम करण्याची क्षमता असलेली कोणतीही परिस्थिती किंवा घटना
१) थेट २) सेफगार्ड ३) व्हलनरॅबिलिटी ४) व्हिडिओ ओळख प्रणाली
- 7) means any condition or event that has the potential to adversely affect organizational performance
1) Threat 2) Safeguard
3) Vulnerability 4) Video Recognition System
- ८) ओळखले जात नसताना खाजगी संभाषण ऐकण्याची क्रिया हा कोणत्या प्रकारचा हल्ला होय ?
१) पासवर्ड अंदाज २) कानावर पडणे ३) पाशवी शक्ती ४) स्पुफिंग
- 8) Act of listening to private conversation while not being detected, which type of attack is it?
1) Password guessing 2) Eavesdropping 3) Brute force 4) Spoofing
- ९) इलेक्ट्रॉनिक रेकॉर्डचे प्रमाणीकरण हे आणि हॅश फंक्शनच्या वापराद्वारे केले जाईल, जे सुरुवातीच्या इलेक्ट्रॉनिक रेकॉर्डला दुसऱ्या इलेक्ट्रॉनिक रेकॉर्डमध्ये आच्छादित आणि रूपांतरित करते.
१) डिजिटल सिग्नेचर २) असिमेट्रिक क्रिप्टो सिस्टीम
३) क्रिप्टोग्राफी ४) क्रिप्टोफंक्शन
- 9) The Authentication of the electronic record shall be effected by the use of and hash function which envelop and transform the initial electronic record into another electronic record.
1) Digital Signature 2) Asymmetric Crypto System
3) Cryptography 4) Crypto Function

- १०) मालवेअर वर्गीकृत करण्याचे प्रकार
- a) विषाणू आणि वर्म्स b) ट्रोजन हॉर्सस c) स्पायवेअर d) सॉफ्टकॉन
- पर्यायी उत्तरे :**
- १) (a) आणि (c) २) (b) आणि (c) ३) (a), (b) आणि (c) ४) (d) फक्त
- 10) Malware can be classified as :
- a) Viruses and Worms b) Trojan Horses c) Spyware d) Softcon
- Answer Options :**
- 1) (a) and (c) 2) (b) and (c) 3) (a), (b) and (c) 4) (d) only
- ११) गृह मंत्रालयाने सायबर क्राईम जागरूकतेवरील ट्विटर हँडल लॉन्च केले ?
- १) सायबर सुरक्षा २) सुरक्षा सायबर ३) सायबर दोस्त ४) सायबर फ्रेंड
- 11) Which Twitter handle has been launched by Ministry of Home Affairs for cyber crime awareness tweets?
- 1) Cyber Security 2) Security Cyber 3) Cyber Dost 4) Cyber Friend
- १२) या गुन्ह्यांच्या प्रकारामध्ये, फसवणूक करणारा व्यक्ती संवेदनशील वैयक्तिक आणि आर्थिक माहिती मिळविण्यासाठी टेलिफोन चा वापर करतो.
- १) फिशिंग २) स्मिशिंग ३) स्पॅमिंग ४) विशिंग
- 12) In type of crime, the fraudster uses telephone to obtain sensitive personal and financial information.
- 1) phishing 2) smishing 3) spamming 4) vishing
- १३) खालीलपैकी कोणती सेंट्रल आणि स्टेट अॅक्ट ची डिजिटल रिपॉझिटरी आहे ?
- १) कोड अॅक्ट इंडिया २) आयपीसी-डिजिटल ३) इंडिया कोड ४) वरीलपैकी नाही
- 13) Which one of the following is Digital Repository of All Central and State Acts ?
- 1) Code Act India 2) IPC - Digital 3) India Code 4) None of the above
- १४) सुरक्षिततेच्या संदर्भात CBRN चा अर्थ काय आहे ?
- १) संगणक आधारित संसाधन नेटवर्क २) केमिकल बेस्ड रिस्क नेटवर्क
- ३) केमिकल, बायोलॉजिकल, रेडिओलॉजिकल आणि न्यूक्लियर ४) गंभीर मूलभूत जोखीम क्रमांक
- 14) What does CBRN stand for in the context of safety?
- 1) Computer Based Resource Network
- 2) Chemical Based Risk Network
- 3) Chemical, Biological, Radiological and Nuclear
- 4) Critical Basic Risk Number
- १५) माहिती तंत्रज्ञान कायदा, २००० अन्वये हॅकींग (Hacking) करण्याच्या गुन्ह्यासाठी शिक्षा सुचविली आहे.
- १) कमाल ३ वर्षांपर्यंत तुरुंगवास अथवा कमाल २ लाख रुपये दंड अथवा दोन्ही
- २) कमाल २ महिने तुरुंगवास अथवा कमाल २ लाख रुपये पर्यंत दंड अथवा दोन्ही
- ३) कमाल ३ वर्ष तुरुंगवास अथवा १ लाख रुपये पर्यंत दंड अथवा दोन्ही
- ४) वरीलपैकी नाही

- १६) सरल प्रणालीचा गैरवापर केल्यास कोणत्या कायद्यातील तरतुदीनुसार संबंधित व्यक्तीवर कारवाई होईल ?
- १) माध्यमिक शालान्त संहिता, १९८६
२) मुंबई प्राथमिक शिक्षण अधिनियम, १९४७
३) शिक्षणाचा हक्क अधिनियम, २००९
४) माहिती व तंत्रज्ञान अधिनियम, २०००
- १७) खालीलपैकी कोणती पद्धत बायोमेट्रिक सुरक्षा व ओळख अवलंबण्याकरिता आधुनिक व सुरक्षित आहे ?
- १) हाताच्या तळव्याची ओळख/मान्यता
२) डोळ्याच्या दृष्टिपटलाची ओळख/मान्यता
३) मेंदूचे मानचित्रण
४) हाताच्या तळव्यांमधील शिरांची ओळख/मान्यता
- १८) 'डाटा डिडलिंग' कशा प्रकारचा सायबर आघात आहे ?
- १) कच्च्या माहितीमध्ये बदल
२) माहिती खराब
३) संगणक बंद पडणे
४) संगणक सुरु होऊन बंद पडणे.
- १९) आय. टी. ॲक्ट (माहिती तंत्रज्ञान कायदा) २००० अन्वये लायसन्स अथवा डिजिटल सिग्नेचर सर्टिफिकेट मिळवण्यासाठी, चुकीचे सादरीकरण केल्यास, त्याबद्दल कोणती शिक्षा सुचविण्यात आलेली आहे ?
- १) कमाल २ वर्षे कैद अथवा कमाल रुपये १ लाख रुपयापर्यंत दंड किंवा दोन्ही.
२) कमाल १ वर्षे कैद अथवा कमाल २ लाख रुपयापर्यंत दंड किंवा दोन्ही.
३) कमाल ५ वर्षे कैद अथवा कमाल ३ लाख रुपयापर्यंत दंड किंवा दोन्ही.
४) कमाल ३ वर्षे कैद अथवा ५ लाख रुपयापर्यंत दंड किंवा दोन्ही.
- २०) आय. टी. ॲक्ट (माहिती तंत्रज्ञान कायदा) २०००, अन्वये जी व्यक्ती जाणून बुजून कॉम्प्युटर स्रोत (उर्ध्वशी वेलीशर्पी लेव्श) मध्ये फेरफार अथवा नष्ट करण्याचा प्रयत्न करते, त्या व्यक्तीला खालीलप्रमाणे शिक्षा दिली जाऊ शकते.
- १) कमाल ३ वर्षे कैद अथवा कमाल २ लाख रुपये दंड अथवा दोन्ही.
२) कमाल २ वर्षे कैद अथवा कमाल ३ लाख रुपये दंड अथवा दोन्ही.
३) कमाल ५ वर्षे कैद अथवा कमाल २ लाख रुपये दंड अथवा दोन्ही.
४) कमाल २ वर्षे कैद अथवा कमाल ५ वर्षे कैद अथवा दोन्ही.
- २१) हा एक सायबर गुन्हा आहे ज्यामध्ये विश्वासाहता निर्माण करून इलेक्ट्रॉनिक दळणवळणाद्वारे युजर नेम, पासवर्ड, क्रेडिट कार्डचा तपशील यासारखी संवेदनशील माहिती मिळवली जाते.
- १) डी ओ एस
२) फिशिंग
३) स्पॅम
४) स्पूफींग
- २२) I.T. Act २००० नुसार, जी व्यक्ती दुसऱ्या व्यक्तीच्या मूळ मजकुरात (Source document) हेतुपुरस्सर फेरफार अथवा बदल अथवा नुकसान घडवून आणते, त्या व्यक्तीस खालीलपैकी कोणती शिक्षा होऊ शकते ?
- १) ३ वर्षांपर्यंत तुरुंगवास किंवा २ लाख रुपयांपर्यंत दंड अथवा दोन्ही
२) ३ वर्षांपर्यंत तुरुंगवास किंवा १ लाख रुपयांपर्यंत दंड अथवा दोन्ही
३) २ वर्षांपर्यंत तुरुंगवास किंवा २ लाख रुपयांपर्यंत दंड अथवा दोन्ही
४) २ वर्षांपर्यंत तुरुंगवास किंवा १ लाख रुपयांपर्यंत दंड अथवा दोन्ही
- २३) अशांतता निर्माण होईल अशी माहिती पाठविणारा ई मेल कोणता गुन्हा म्हणून नोंद होतो ?
- १) कलम ५०३ IPC
२) कलम ४२० IPC
३) कलम ४९९ IPC
४) कलम ५०० IPC

- २४) बोगस web sites किंवा सायबर फ्रॉड सारखे गुन्हे भारतीय दंडविधान कायद्यातील कोणत्या कलमाखाली येतात ?
१) कलम 503 २) कलम 420 ३) कलम 500 ४) एकही नाही
- २५) क्षमतेपेक्षा जास्त मागणीची नोंद संगणकाच्या विविध भागांकडे येणे यास काय म्हणतात ?
१) हॅकिंग २) बॉम्बिंग ३) थेफ्टिंग अथवा चोरणे ४) डिनायल ऑफ सर्व्हिस
- २६) कोणास "डिजिटल सिग्नेचर सर्टिफिकेट" देण्याचे अधिकार सेक्शन २४ च्या अंतर्गत दिले आहेत ?
१) कॉपीराइट अथोरिटी २) सर्टिफाईंग अथोरिटी ३) ट्रिब्यूनल कोर्ट ४) यापैकी नाही
- २७) 'लॉजिक बॉम्ब' हा संगणक विषाणू कसा प्रोग्रॅम आहे ?
१) स्वतंत्र २) परावलंबी ३) छोटा ४) चांगला
- २८) खालील पर्यायापैकी दुर्भावनयुक्त (malicious) कोड कोणते आहे ?
अ) व्हायरस (Virus) ब) वर्म (Worm) व रॉबीट (Rabbit)
क) टाईम बॉम्ब (Time Bomb) ड) लॉजिकल बॉम्ब (Logical Bomb)
पर्यायी उत्तरे :
१) अ आणि क २) अ आणि ब ३) अ, ब आणि ड ४) अ, ब, क आणि ड
- २९) पुरावा कायद्याच्या कोणत्या कलमात इलेक्ट्रॉनिक संदेशांबद्दल गृहीत धरण्याची तरतूद आहे ?
१) कलम ९० २) कलम ८८ ३) कलम ९० A ४) कलम ८८ A
- 29) Which section of the Evidence Act provides for drawing the presumption as to electronic messages?
1) Section 90 2) Section 88 3) Section 90 A 4) Section 88 A
- ३०) पुरावा कायद्याच्या कलम ९० अ नुसार इलेक्ट्रॉनिक रेकॉर्ड तयार केल्याबद्दल गृहीत धरले जाऊ शकते जर दस्तऐवज असेल तर :
१) १० वर्षे जुने २) ५ वर्षे जुने ३) ३० वर्षे जुने ४) १२ वर्षे जुने
- 30) Presumption as to production of electronic records as per section 90 A of Evidence Act may be drawn if the document is :
1) 10 years old ' 2) 5 years old 3) 30 years old 4) 12 years old
- ३१) माहिती आणि संप्रेषण तंत्रज्ञानाचा वापर करून म्हणजे इंटरनेट, यात एखाद्या व्यक्तीने किंवा गटाने, दुसऱ्या व्यक्तीस किंवा गटास त्रास देणे यास असे म्हणतात.
१) सायबरस्टाकिंग २) सायबरबुलींग ३) सायबरचॅटींग ४) सायबरफ्रिकिंग
- 31) Use of information and communication technology, that is internet, by individual or group to harass another individual or group is called
1) Cyberstalking 2) Cyberbullying 3) Cyberchatting 4) Cyberphreaking

- ३२) इन्फॉर्मेशन टेक्नॉलॉजी (IT) कायदा, २००० अन्वये मूळ दस्तऐवजा मध्ये फेरबदल/छेडछाड (tampering) करण्याबद्दल शिक्षा आहे.
- १) तीन वर्षांपर्यंत तुरुंगवास अथवा दंड २ लाख रुपयांपर्यंत अथवा दोन्ही.
२) तीन महिन्यांपर्यंत तुरुंगवास अथवा दंड २ लाख रुपयांपर्यंत अथवा दोन्ही.
३) दोन वर्षांपर्यंत तुरुंगवास अथवा दंड ३ लाख रुपयांपर्यंत अथवा दोन्ही.
४) दोन महिन्यांपर्यंत तुरुंगवास अथवा दंड ३ लाख रुपयांपर्यंत अथवा दोन्ही.
- ३३) व्हायरस नादुरुस्त करू शकतो.
- १) हार्डवेअर २) सॉफ्टवेअर ३) माहिती ४) वरीलपैकी सर्व
- ३४) माहिती तंत्रज्ञान कायद्यांतर्गत "अॅसीमेट्रीक क्रिप्टो सिस्टिम" याचा अर्थ :
- १) संगणक यंत्रणा २) दळणवळणासाठीचे उपकरण
३) संरक्षित की-पेअर पद्धती ४) वरीलपैकी नाही
- ३५) माहिती तंत्रज्ञान अधिनियम, २००० च्या कलम ६६-क मध्ये याबाबत उल्लेख आहे.
- १) गुन्हाच्या स्वरूपाचा संदेश दळणवळणाच्या माध्यमातून पाठविल्यास शिक्षा.
२) संगणकातील मूळ दस्तांमध्ये फेरफार करणे.
३) ओळख चोरी बाबत शिक्षा
४) संगणक प्रणालीचा वापर करून स्वतःबाबत फसवणूक केल्यामुळे शिक्षा
- ३६) माहिती तंत्रज्ञान अधिनियम, २००० मधील प्रकरणामध्ये अपिलीय न्यायाधिकरणाच्या तरतुदी केलेल्या आहेत.
- 1) X 2) XI 3) XIV 4) वरीलपैकी कोणतेही नाही
- ३७) सायबर बुलींग म्हणजे काय ?
- १) स्पॅमिंग २) स्केअरवेअर ३) इंटरनेट द्वारे धमकावणे ४) अँडवेअर
- 37) What is cyber bullying?
- 1) Spamming 2) Scareware
3) Threatening through Internet 4) Adware

२४) माहिती तंत्रज्ञान कायदा

- १) संगणकातील हॅकिंग व त्या संदर्भातील शिक्षा हा भाग भारत सरकारच्या माहिती तंत्रज्ञान अॅक्ट मधील कोणत्या कलमात मोडतो ?
- १) कलम ६१ २) कलम ६३ ३) कलम ६६ ४) कलम ६९
- 1) Which section of Govt. of Indias IT act deals with hacking computer system and penalties ?
- 1) Section 61 2) Section 63 3) Section 66 4) Section 69
- २) आय. टी. अधिनियम, २००८ मध्ये आई. टी. अधिनियम, २००० च्या तुलनेत कोणते मोठे बदल केले गेले ?
- १) सायबर गुन्हांसाठी तुरुंगवासाची शिक्षा वाढवणे २) सायबर गुन्हांसाठी दंडाची मुदत वाढवणे
३) इलेक्ट्रॉनिक स्वाक्षरीला कायदेशीर वैधता ४) PKI ओळखणे

- 2) Which major update in IT Act, 2008 was made against IT Act, 2000 ?
- 1) Increasing prison term for cyber crimes
 - 2) Increasing penalty term for cyber crimes
 - 3) Legal validity to Electronic signature
 - 4) Recognizing to PKI
- ३) माहिती तंत्रज्ञान कायदा, २००० अन्वये "सुरक्षित प्रणाली" म्हणजे संगणक हार्डवेअर, सॉफ्टवेअर आणि प्रक्रिया
- अ) अनधिकृत प्रवेश आणि गैरवापरापासून वाजवीपणे सुरक्षित आहेत.
ब) विश्वासार्हता आणि योग्य ऑपरेशनची वाजवी पातळी प्रदान करतात.
क) इच्छित कार्य करण्यासाठी वाजवीपणे अनुकूल आहेत.
ड) सामान्यतः स्वीकृत सुरक्षा प्रक्रियांचे पालन करतात.
अचूक पर्याय निवडा.
- १) फक्त पर्याय अ, ब आणि क योग्य आहेत. २) फक्त पर्याय ब, क आणि ड योग्य आहेत.
३) फक्त पर्याय अ आणि ब योग्य आहेत. ४) सर्व पर्याय योग्य आहेत.
- 3) As per the Information Technology Act, 2000, "Secure System" means computer hardware, software and procedure that
- a) are reasonably secure from unauthorised access and misuse
b) provide a reasonable level of reliability and correct operation
c) are reasonably suited to performing the intended functions
d) adhere to generally accepted security procedures
- Choose the correct option.
- 1) Only options a, b and c are correct 2) Only options b, c and d are correct
3) Only options a and b are correct 4) All options are correct
- ४) माहिती तंत्रज्ञान कायदा, २००० च्या कलम २(१)(ग) नुसार प्रमाणित प्राधिकरण म्हणजे ज्या व्यक्तीला या कायद्याच्या कलम २४ अंतर्गत प्रमाणपत्र जारी करण्याचा परवाना देण्यात आला आहे.
- १) रोख हस्तांतरण २) सत्यापन संकेत
३) इलेक्ट्रॉनिक गॅजेट्स ४) इलेक्ट्रॉनिक स्वाक्षरी
- 4) As per Section 2(1)(g) of the Information Technology Act, 2000, Certifying Authority means a person who has been granted licence to issue a certificate under Section 24 of this Act.
- 1) transfer of cash 2) verification code
3) electronic gadgets 4) electronic signature
- ५) माहिती तंत्रज्ञान कायदा, २००० च्या कलम ७८ अन्वये, पदापेक्षा खाली नसलेल्या पोलीस अधिकाऱ्याला या कायद्याखाली कोणत्याही गुन्ह्याचा तपास करण्याचा अधिकार आहे.
- १) कॉन्स्टेबल २) निरीक्षक
३) पोलीस अधीक्षक ४) आयुक्त
- 5) As per Section 78 of the Information Technology Act, 2000, a police officer not below the rank of shall have power to investigate any offence under this Act.
- 1) Constable 2) Inspector
3) Superintendent of Police 4) Commissioner

- ६) माहिती तंत्रज्ञान कायदा, २००० अंतर्गत संगणक स्रोत दस्तऐवजांशी छेडछाड केल्याच्या गुन्ह्यासाठी खालीलपैकी कोणती शिक्षेची तरतूद आहे?
- १) ३ वर्षांपर्यंत कारावास किंवा रु. चार लाख पर्यंतचा दंड
 - २) २ वर्षांपर्यंत कारावास आणि द्रव्यदंड नाही
 - ३) ४ वर्षांपर्यंत कारावास रु. २,००,००० च्या द्रव्यदंडासहित
 - ४) वरीलपैकी कोणतेही नाही
- ६) Which of the following punishments has been laid down under the Information Technology Act, 2000 for the offence of tampering with computer source documents ?
- 1) Imprisonment up to 3 years or fine which may extends up to F 4,00,000
 - 2) Imprisonment up to 2 years with no fine
 - 3) Imprisonment up to 4 years with fine of F 2,00,000
 - 4) None of the above
- ७) खालील विधानांचे अवलोकन करा :
- विधान I :** माहिती तंत्रज्ञान कायदा, २००० चे कलम ८५ कंपन्यांच्या गुन्ह्यांशी संबंधित आहे.
विधान II : यातील कोणत्याही तरतुदींचे उल्लंघन करणारी व्यक्ती आणि उल्लंघन केल्याबद्दल दोषी असेल आणि त्याच्याविरुद्ध कार्यवाही केली जाईल आणि त्यानुसार शिक्षा केली जाईल.
- पर्यायी उत्तरे :**
- १) विधान I बरोबर आहे; II चूक आहे
 - २) विधान II बरोबर आहे; I चूक आहे
 - ३) दोन्ही विधाने बरोबर आहेत
 - ४) दोन्ही विधाने चूक आहेत
- ७) Observe the following statements :
- Statement I :** Section 85 of the Information Technology Act, 2000 deals with offences by companies.
- Statement II :** A person committing a contravention of any of the provisions of this act; shall be guilty of contravention and shall be liable to be proceeded against and punished accordingly.
- Answer Options :**
- 1) Statement I is correct; II is incorrect
 - 2) Statement II is correct; I is incorrect
 - 3) Both the statements are correct
 - 4) Both the statements are incorrect

माहिती तंत्रज्ञान अधिनियम, २०००

- १) 'प्रमाणन अधिकारी' म्हणजे कलम अन्वये डिजिटल सही प्रमाणपत्र देण्यासाठी जिला लायसन्स देण्यात आले आहे अशी व्यक्ती
- १) ४८
 - २) ३५
 - ३) २४
 - ४) २६
- २) माहिती तंत्रज्ञान कायदा, २००० अंतर्गत इलेक्ट्रॉनिक सिग्रेचर बाबत तरतूद खालील कलमात आहे.
- १) ३ अ
 - २) ५ ब
 - ३) ९ क
 - ४) १० ड
- ३) खालीलपैकी कोणत्या कायद्यामध्ये सायबर टेररिझम या गुन्ह्याकरिता शिक्षेची तरतूद आहे?
- १) भारतीय दंड संहिता, १८६०
 - २) फौजदारी प्रक्रिया संहिता, १९७३
 - ३) माहिती तंत्रज्ञान अधिनियम, २०००
 - ४) वरीलपैकी काहीही नाही

- ४) "प्रमाणबद्ध गुप्त प्रणाली" म्हणजे सुरक्षित चाव्यांचा जोडीची यंत्रणा ज्यात ही अंकीय स्वाक्षरी निर्माण करते.
१) स्वाक्षरी चावी २) अंकीय चावी ३) मान्यताप्राप्त चावी ४) व्यक्तिगत चावी (खाजगी)
- ५) माहिती तंत्रज्ञान अधिनियम, २००० च्या कलम ६६-A मध्ये याबाबत उल्लेख आहे.
१) दळणवळणाच्या या माध्यमातून आक्षेपाई संदेश पाठविल्यास शिक्षा
२) संगणकातील मूळ दस्तांमध्ये फेरफार करणे.
३) सायबर दहशवादाकरिता शिक्षा
४) संगणक प्रणालीचा वापर करून तोतयेपणाने लबाडी केल्यामुळे शिक्षा
- ६) इंडियन कॉम्प्युटर इमर्जन्सी रिस्पॉन्स टीम (CERT-In) ही माहिती तंत्रज्ञान (दुरुस्ती) कायदा २००८ कलम ७० बी अंतर्गत पुढील कार्य करते.
a) सायबर सुरक्षेसंबंधी घटनांवर माहितीचा संग्रह, तिचे विश्लेषण आणि प्रसार
b) सायबर सुरक्षेसंबंधी अंदाज वर्तविणे आणि सावध करणे.
c) सायबर सुरक्षेसंबंधी घटनांसाठी आपत्कालीन उपाय करणे.
d) सायबर सुरक्षेसंबंधी घटनांची माहिती संसदेला देणे.
पर्यायी उत्तरे :
१) (a), (b) आणि (d) २) (a), (b) आणि (c) ३) (a), (c) आणि (d) ४) (b), (c) आणि (d)
- ७) सायबर ऑपिलेट ट्रीब्यूनलच्या अध्यक्ष व सदस्यांची निवड कोण करतात ?
१) भारताचे राष्ट्रपती २) राज्याचे राज्यपाल
३) भारताचे पंतप्रधानांच्या सल्ल्याने केंद्र सरकार ४) भारताचे सरन्यायाधीशांच्या सल्ल्याने केंद्र सरकार
- ८) माहिती तंत्रज्ञान कायदा २००० मधील कलम २ (.....) नुसार "असिमेट्रिक क्रिप्टो सिस्टम" म्हणजे डिजिटल सहीसाठी प्रायव्हेट की आणि डिजिटल सहीची पडताळणी करण्यासाठी पब्लिक की यांचा समावेश असलेली सिव्युअर की पेअर पद्धती होय.
१) f २) e ३) h ४) g
- ९) माहिती तंत्रज्ञान अधिनियम, २००० मधील कलम मध्ये सायबर दहशतवादासाठी शिक्षेची तरतूद दिलेली आहे.
१) ६६ B २) ६६ C ३) ६६ F ४) वरीलपैकी नाही
- १०) A याने B चा e-mail id हॅक करून C ची बदनामी केली.
तर A ने माहिती तंत्रज्ञान कायदा २००० च्या अंतर्गत कोणता गुन्हा केला ?
१) ई-मेल बॉम्बिंग २) आयडेंटिटी थेफ्ट ३) ई-मेल फ्रॉड (फसवणूक) ४) ई-मेल स्पुफिंग
- ११) माहिती तंत्रज्ञान कायदा २००० च्या अंतर्गत खालीलपैकी कोणत्या कृत्याला ई-मेल बॉम्बिंग असे म्हणतात ?
१) दुसऱ्याच्या मालकीच्या संगणक यंत्रणेत त्याच्या परवानगीशिवाय प्रवेश करणे.
२) एखाद्या संगणकामध्ये विषाणू पसरवणे.
३) इलेक्ट्रॉनिक माध्यमाच्याद्वारे लोकांमध्ये भिती पसरविणारी खोटी माहिती प्रसिद्ध करणे.
४) वरीलपैकी कोणतेही नाही.
- १२) माहिती तंत्रज्ञान अधिनियम, २००० कोणत्या खालील हेतूने अधिनियमात केला आहे ?
१) माहिती पुरवणे २) इलेक्ट्रॉनिक कॉमर्सला कायदेशीर मान्यता देणे.
३) तंत्रज्ञान पुरवणे ४) वरील सर्व

- १३) माहिती तंत्रज्ञान अधिनियम २००० च्या तरतुदींचे उल्लंघन करणारी एखादी कंपनी असली तर त्याकरिता:
- ती कंपनी जबाबदार असेल व शिक्षेस पात्र असेल.
 - त्या कंपनीचा व्यवसाय करण्यास जबाबदार असलेल्या व्यक्तीने त्या बाबीकडे दुर्लक्ष केले असल्यास तोही जबाबदार ठरेल व शिक्षेस पात्र असेल.
 - त्या कंपनीचा व्यवसाय करण्यास जबाबदार असलेल्या व्यक्तीने मुकानुमती दिली असल्यास तो जबाबदार ठरेल व शिक्षेस पात्र असेल.

पर्यायी उत्तरे :

- १) (a) आणि (b) २) (a) आणि (c) ३) (b) आणि (c) ४) (a), (b) आणि (c)

- १४) सायबर दहशतवाद ह्या गुन्ह्याकरिता माहिती तंत्रज्ञान कायद्यामध्ये कोणत्या शिक्षेची तरतूद केली आहे ?

- १) तीन वर्षांचा कारावास २) सात वर्षांपर्यंत कारावास
३) असा कारावास जो आजन्म कारावासापर्यंतचा असू शकतो. ४) वरीलपैकी काहीही नाही.

- १५) "कळ जोडी" म्हणजे काय ?

- १) डिजिटल स्वाक्षरी तयार करण्याकरिता उपयोगी असलेली "कळ जोडी" ची कळ
२) वैयक्तिक कळ व त्याच्याशी गणितीय संबंध असलेली सार्वजनिक कळ
३) डिजिटल स्वाक्षरीची सत्यता पडताळण्याकरिता उपयोगी असलेली "कळ जोडी" ची कळ
४) वरीलपैकी काहीही नाही.

- १६) पुढे माहिती तंत्रज्ञान कायद्यासंदर्भात काही विधाने दिली आहेत ?

- अ) हा कायदा संपूर्ण भारतात तसेच गुन्हा घडल्यास भारताबाहेरही लागू आहे.
ब) गुन्हांसाठी कारावासाची शिक्षा क्वचितच असून मुख्यत्वे करून दंडाचीच शिक्षा आहे.
क) पोलीस अधिकारी फक्त संशयावरून वॉरंट शिवाय अटक करू शकतात.
ड) उप-अधीक्षकाच्या दर्जापेक्षा कमी दर्जा नसलेले पोलीस अधिकारी व केंद्र सरकारने नेमलेले अधिकारी, फक्त गुन्हेगाराला अटक करू शकतात.
वरीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे ?
- १) अ आणि क फक्त सत्य आहे २) ब आणि ड फक्त सत्य आहे.
३) सर्व विधाने असत्य आहेत. ४) सर्व विधाने सत्य आहेत.

- १७) माहिती तंत्रज्ञान अधिनियमांतर्गत उर्वरित शास्तीची शिक्षा ही खालीलप्रमाणे आहे.

- १) २५ हजार २) ५० हजार ३) १ लाख ४) ५ लाख

- १८) 'अ' ने एकतर्फी प्रेमातून 'ब' ला सतत मोठ्या प्रमाणात "I Love u" असे इतके ई-मेल पाठवले जेणेकरून 'ब' चा ई-मेल अकाउंट नष्ट झाला. 'अ' ने गुन्हा केला काय? असल्यास शिक्षा काय? (सायबर विषयक कायद्यांतर्गत) खालील पर्यायातून उत्तर निवडा.

- १) 'अ' ने काहीच गुन्हा केला नाही.
२) 'अ' ने गुन्हा केला परंतु प्रेमापोटी केलेले कृत्य असल्याने शिक्षा नाही.
३) 'अ' ने गुन्हा केला शिक्षा ३ वर्षेपर्यंत कारावास, आणि/किंवा ५ लाखांपर्यंत दंड.
४) 'अ' ने गुन्हा केला परंतु त्रास देण्याचा उद्देश नसल्याने कारावास नाही दंड फक्त १०००

- १९) माहिती तंत्रज्ञान कायदा २००० कलम ७१ नुसार जी व्यक्ति नियंत्रक किंवा दाखला देणारे अधिकारी यांना परवाना किंवा डिजिटल सिग्नेचर मिळवण्याकरिता चुकीची माहिती देतो त्याला वर्षांपर्यंत शिक्षा किंवा रुपये पर्यंत दंड किंवा दोन्हीही होऊ शकते.
- १) तीन, पन्नास हजार २) दोन, पन्नास हजार ३) दोन, तीन लाख ४) दोन, एक लाख
- २०) माहिती तंत्रज्ञान कायदा २००० अन्वये संगणक हॅकिंग केल्यास शिक्षा आहे.
- १) कमाल २ वर्षे तुरुंगवास आणि/अथवा कमाल १ लाख रुपये दंड.
२) कमाल ३ वर्षे तुरुंगवास आणि/अथवा कमाल २ लाख रुपये दंड.
३) कमाल ३ वर्षे तुरुंगवास आणि/अथवा कमाल १ लाख रुपये दंड.
४) कमाल २ वर्षे तुरुंगवास आणि/अथवा कमाल २ लाख रुपये दंड.
- २१) हा एक प्रकारचा सायबर हल्ला आहे ज्यामध्ये संवेदनशील माहिती जाणून घेण्यासाठी किंवा एखाद्या खोट्या/बनावट वेबसाईटला भेट देण्यासाठी खूप लोकांना ई-मेलस पाठविले जातात.
- १) डी ओ एस २) फिशिंग ३) रॅनसम्वेअर ४) स्पिअर फिशिंग
- २२) माहिती तंत्रज्ञान कायदा २००० नुसार जो कोणी जाणीवपूर्वक किंवा उद्देशपूर्वक संगणकीय प्रोग्रॅम/माहितीमध्ये फेरफार करतो, नष्ट करतो किंवा चोरतो किंवा जाणीवपूर्वक/उद्देशपूर्वक दुसऱ्याला हे करण्यास भाग पाडतो, जेव्हा हा संगणकीय प्रोग्रॅम/माहिती कायदानुसार ती जोपर्यंत वापरात आहे तोपर्यंत जपणे जरूरीचे आहे, अशी व्यक्ती खालीलपैकी कोणत्या शिक्षेस पात्र आहे ?
- १) पाच वर्षांचा तुरुंगवास
२) तीन वर्षांपर्यंत तुरुंगवास किंवा २ लाखापर्यंतचा दंड किंवा दोन्ही
३) दोन वर्षांपर्यंत तुरुंगवास किंवा ३ लाखापर्यंतचा दंड किंवा दोन्ही
४) एक वर्षांपर्यंत तुरुंगवास किंवा पन्नास हजार रुपयापर्यंत दंड किंवा दोन्ही
- २३) भारतीय IT कायदा २००८ च्या सुधारित कायदानुसार परवानगीशिवाय दुसऱ्या कोणाचे छायाचित्र, जे अश्लील प्रकारात असेल तर ते रेकॉर्ड करणे, घेणे, इंटरनेट किंवा मोबाईलमधून प्रसिद्ध करणे किंवा कोणास पाठवणे यासाठी पुढील कमाल शिक्षा होऊ शकते.
- १) ३ आठवडे तुरुंगवास किंवा ३० हजार रुपये दंड किंवा दोन्ही
२) ३ महिने तुरुंगवास किंवा ३० हजार रुपये दंड किंवा दोन्ही
३) ३ वर्षे तुरुंगवास किंवा २ लाख रुपये दंड किंवा दोन्ही
४) ३ वर्षे तुरुंगवास किंवा ३ लाख रुपये दंड किंवा दोन्ही
- २४) तुमचा पासवर्ड मिळविण्याकरिता आणि तुमची सिस्टीम खंडीत करण्याकरिता हॅकर्स खालीलपैकी कोणत्या साधनांचा उपयोग करू शकतात ?
- १) शब्दकोशातील शब्द (डिक्शनरी वर्ड्स) २) ब्रुट-फोर्स पद्धत
३) कि-लॉगर अटॅक ४) वरीलपैकी सर्व
- २५) खालीलपैकी मालवेयर अथवा व्हायरस नाही.
- १) वर्म २) ट्रोजन हॉर्स ३) स्पायवेअर ४) कॅटरपिलर

- २६) खालीलपैकी कोणता प्रकार ऑनलाईन पर्यावरण आणि डिजिटल मिडियाशी संबंधित योग्य आणि नैतिक अन्वेषण करण्यास उपयोगी ठरतो ?
१) सायबरइथिक्स २) सायबरसेफ्टी ३) सायबरसीक्युरीटी ४) सायबरलॉ
- २७) संगणक विश्वामध्ये ट्रोजन खालीलपैकी कशाच्या संदर्भित आहे ?
१) व्हायरस २) मालवेअर ३) वर्म ४) स्पायवेअर
- २८) खालीलपैकी कोणता अॅण्टीव्हायरस प्रोग्रॅम **नाही** ?
१) नॉर्टन २) ट्रोजन हॉर्स ३) क्रिक हील ४) के ७
- २९) आयडेंटि कीट पद्धत कोणी शोधून काढली ?
१) बर्टिलॉन २) मॅकडोनाल्ड ३) केल्व्हिन गोडार्ड ४) मॅथ्यू ऑरफिला
- ३०) विमानतळ सुरक्षा चौकी किंवा फॉरेन्सिकच्या कामात वापरण्यात येणारे 'रामन स्कॅनर्स' खालीलपैकी कोणत्या नैसर्गिक घटनेवर आधारित आहे ?
१) विकिरण (स्कॅटरिंग) २) किरणोत्सार ३) कार्बन-डेटिंग ४) वरीलपैकी कोणतेही नाही
- ३१) माहिती तंत्रज्ञान अधिनियम, २००० च्या उद्देशिकेमध्ये खालीलपैकी कोणत्या कायद्याचा सुधारणा करणेबाबत समावेश नाही ?
१) फौजदारी प्रक्रिया संहिता, १९७३ २) भारतीय दंड संहिता, १८६०
३) रिझर्व बँक ऑफ इंडिया अधिनियम, १९३४ ४) दी बँकर्स बुक साक्षीपुरावा अधिनियम, १८९१
- ३२) माहिती तंत्रज्ञान अधिनियम २००० मधील पुढील कलमात कंपनीकडून होणाऱ्या गुन्ह्यांबाबत तरतूद आहे.
१) ८२ २) ८५ ३) ७८ ४) ६७
- ३३) माहिती तंत्रज्ञान कायदा, २००० च्या कलम २ (I)..... ची व्याख्या करते.
१) डेटा २) संगणक ३) संगणक प्रणाली ४) संगणक जाळे
- ३४) माहिती तंत्रज्ञान अधिनियम २००० अंतर्गत चौकशी काम पुढील व्यक्ती करते :
१) पोलीस निरीक्षक २) पोलीस उपअधीक्षक ३) जिल्हा न्यायाधीश ४) वरीलपैकी सर्व
- ३५) माहिती तंत्रज्ञान कायदा, २००० अंतर्गत इलेक्ट्रॉनिक सिग्नल बाबत तरतूद खालील कलमात आहे.
१) ३ अ २) ५ ब ३) ९ क ४) १० ड
- ३६) 'सायबर सुरक्षा निर्देशांक - २०१७' बाबत खालीलपैकी कोणते विधान चुकीचे आहे ?
१) सदरहू निर्देशांक हा युनोच्या 'आंतरराष्ट्रीय दूरसंचार संघ (ITU) या एजन्सीद्वारा प्रकाशित केला जातो.
२) आंतरराष्ट्रीय दूरसंचार संघाचे मुख्यालय पॅरीस, फ्रान्समध्ये आहे.
३) १६५ राष्ट्रांमध्ये भारत २३ व्या स्थानी आहे.
४) या निर्देशांकामध्ये सिंगापूर सर्वोच्च स्थानी आहे.

- ३७) सरल प्रणालीचा गैरवापर केल्यास कोणत्या कायद्यातील तरतुदीनुसार संबंधित व्यक्तीवर कारवाई होईल ?
१) माध्यमिक शालान्त संहिता, १९८६
२) मुंबई प्राथमिक शिक्षण अधिनियम, १९४७
३) शिक्षणाचा हक्क अधिनियम, २००९
४) माहिती व तंत्रज्ञान अधिनियम, २०००
- ३८) कोणते तंत्र इलेक्ट्रॉनिक गुन्ह्यांचा तपासामध्ये वापरले जाते ?
१) ट्रीपवायर्स, हनीपॉट्स
२) कॉन्फिगरेशन तपासणी साधने, ऑपरेटिंग सिस्टीम संदेश
३) वरीलपैकी सर्व
४) वरीलपैकी नाही
- ३९) सायबर लॉ प्रमाणे हा मात्र व्यक्ती आहे की, यास इलेक्ट्रॉनिक सिग्रेचर सर्तीफिकेट देण्याचे अधिकार हे कायद्याच्या सेक्शन २४ प्रमाणे असतात.
१) असीमेट्रीक क्रिप्टोसिस्टीम
२) इलेक्ट्रॉनिक सिग्रेचर,
३) सर्तीफाईंग अथोरीटी
४) कम्प्यूटर अथोरीटी
- ४०) १८ वर्षा खालील मुलांना अश्लीलता, खोटेपणा किंवा वैयक्तिक माहितीचा गैरवापर टाळण्यासाठी आय.टी.एक्ट, २००८ मधील सेक्शन मदत करतो.
१) ६७ बी
२) ७८ बी
३) ९७ बी
४) ८८ बी
- ४१) 'क्रिप्टोग्राफी' ही संज्ञा कोणत्या विभागाशी संबंधित आहे ?
१) अंगुलिमुद्रा शास्त्र
२) फोटोग्राफी विभाग
३) वायरलेस विभाग
४) श्वानपथक
- ४२) सी. सी. टी. एन. एस. म्हणजे
१) क्राइम अँड क्रिमीनल ट्रॅकिंग नेटवर्क अँड सिस्टीम
२) सेंटर क्राइम ट्रेनिंग नेटवर्क सिस्टीम
३) क्राइम अँड कॉम्प्युटर ट्रेनिंग नेटवर्क सिस्टीम
४) क्रिमीनल अँड कॉम्प्युटर ट्रॅकिंग नेटवर्क सिस्टीम
- ४३) इंटरनेटवर असंख्य उपभोक्त्यापैकी कोणता उपभोक्ता अनैतिक, असंवैधानिक गैरप्रकार करीत आहे, शोधण्याकरिता काय वापरतात ?
१) सिस्टम लोकेशन ऍड्रेस, एल. एल. ए. (System Location Address, SLA)
२) पर्सनल आयडेंटिटी कोड, पी. आय. सी. (Personal Identity Code, PIC)
३) सिस्टम आयडेंटिटी कोड, एस. आय. सी. (System Identity Code, SIC)
४) मीडिया एक्सेस कंट्रोल एड्रेस, एम. ए. सी. एड्रेस (Media Access Control Address, MAC Address)
- ४४) खालील पर्यायापैकी दुर्भावनयुक्त (malicious) कोड कोणते आहे ?
अ) व्हायरस (Virus)
ब) वर्म (Worm) व रॉबीट (Rabbit)
क) टाईम बॉम्ब (Time Bomb)
ड) लॉजिकल बॉम्ब (Logical Bomb)
- पर्यायी उत्तरे :**
१) अ आणि क
२) अ आणि ब
३) अ, ब आणि ड
४) अ, ब, क आणि ड
- ४५) जी व्यक्ती एखादा दस्तऐवज किंवा एखादी इलेक्ट्रॉनिक नोंदणी न्यायालयामध्ये पुरावा म्हणून सादर करतात याकरिता तो दस्तऐवज किंवा नोंदणीचा हेतुपुरस्पर नाश करते, त्या व्यक्तीला भारतीय दंड विधानाच्या कलमानुसार शिक्षा होऊ शकते ?
१) कलम १७५
२) कलम १९२
३) कलम १७३
४) कलम २०४
- ४६) इंटरनेटचा 'अनधिकृत वापर' या अर्थाने कोणता शब्द प्रयोग केला जातो ?
१) हॅकिंग (HACKING)
२) स्पॅम (SPAM)
३) स्पूफिंग(SPOOFING)
४) ट्रॅश (TRASH)

४७) खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर नाही ?

- १) सर्वोच्च न्यायालयाने २४ मार्च, २०१५ रोजी सायबर कायद्यातील तरतूद काढून टाकली ज्या तरतुदीमुळे एखादा इसमाने खोडसाळपणे अपमानकारक मजकूर वेबसाईटवर टाकल्यास त्याला अटक करण्याच अधिकार दिलेला होता.
- २) सर्वोच्च न्यायालयाने माहिती तंत्रज्ञान कायद्याचे कलम ६६ A रद्दबादल ठरविले.
- ३) सर्वोच्च न्यायालयाने असे देखील म्हटले की, ६६ A ६६ A ची तरतूद ही स्पष्टपणे भाषण व अभिव्यक्ती स्वातंत्र्य या मूलभूत हक्कावर परिणाम करणारी आहे.
- ४) सर्वोच्च न्यायालयाने माहिती तंत्रज्ञान कायद्यातील कलम ६९ A आणि ७९ या अन्य दोन तरतुदी देखील काढून टाकल्या आहेत.

४८) इंटरनेटच्या दुरुपयोगाचा धोका मुख्यत्वे कोणापासून असतो ?

- १) हॅकर्स
- २) व्हायरस निर्माते (संगणक विषाणू निर्माते)
- ३) (१) आणि (२)
- ४) वरीलपैकी एकही नाही

४९) आय. टी. अॅक्ट (माहिती तंत्रज्ञान कायदा) २०००, अन्वये जी व्यक्ती जाणून बुजून कॉम्प्युटर स्रोत (Computer document code) मध्ये फेरफार अथवा नष्ट करण्याचा प्रयत्न करते, त्या व्यक्तीला खालीलप्रमाणे शिक्षा दिली जाऊ शकते.

- १) कमाल ३ वर्षे कैद अथवा कमाल २ लाख रुपये दंड अथवा दोन्ही.
- २) कमाल २ वर्षे कैद अथवा कमाल ३ लाख रुपये दंड अथवा दोन्ही.
- ३) कमाल ५ वर्षे कैद अथवा कमाल २ लाख रुपये दंड अथवा दोन्ही.
- ४) कमाल २ वर्षे कैद अथवा कमाल ५ वर्षे कैद अथवा दोन्ही.

५०) हा एक सायबर गुन्हा आहे ज्यामध्ये विश्वासार्हता निर्माण करून इलेक्ट्रॉनिक दळणवळणाद्वारे युजर नेम, पासवर्ड, क्रेडिट कार्डचा तपशील यासारखी संवेदनशील माहिती मिळवली जाते.

- १) डी ओ एस
- २) फिशिंग
- ३) स्पॅम
- ४) स्पूफींग

५१) आय. टी. अॅक्ट (माहिती तंत्रज्ञान कायदा) २००० अन्वये लायसन्स अथवा डिजिटल सिग्नेचर सर्टिफिकेट मिळवण्यासाठी, चुकीचे सादरीकरण केल्यास, त्याबद्दल कोणती शिक्षा सुचविण्यात आलेली आहे ?

- १) कमाल २ वर्षे कैद अथवा कमाल रुपये एक लाख रुपयापर्यंत दंड किंवा दोन्ही.
- २) कमाल १ वर्षे कैद अथवा कमाल २ लाख रुपयापर्यंत दंड किंवा दोन्ही.
- ३) कमाल ५ वर्षे कैद अथवा कमाल ३ लाख रुपयापर्यंत दंड किंवा दोन्ही.
- ४) कमाल ३ वर्षे कैद अथवा ५ लाख रुपयापर्यंत दंड किंवा दोन्ही.

५२) हे इंटरनेट किंवा इतर इलेक्ट्रॉनिक पद्धतीने एखाद्या व्यक्तीवर किंवा समूहावर किंवा संस्थेवर खोटे आरोप, बदनामी, निंदा किंवा बेअब्रू करण्यासाठी वापरले जाते.

- १) सायबर स्टॉकिंग
- २) फिशिंग स्कॅम
- ३) डॉस अटॅक
- ४) सायबर वॉरफेअर

५३) माहिती तंत्रज्ञान कायदा २००० अन्वये संगणक हॅकिंग केल्यास शिक्षा आहे.

- १) कमाल २ वर्षे तुरुंगवास आणि/अथवा कमाल १ लाख रुपये दंड.
- २) कमाल ३ वर्षे तुरुंगवास आणि/अथवा कमाल २ लाख रुपये दंड.
- ३) कमाल ३ वर्षे तुरुंगवास आणि/अथवा कमाल १ लाख रुपये दंड.
- ४) कमाल २ वर्षे तुरुंगवास आणि/अथवा कमाल २ लाख रुपये दंड.

५४) हा एक प्रकारचा सायबर हल्ला आहे ज्यामध्ये संवेदनशील माहिती जाणून घेण्यासाठी किंवा एखाद्या खोट्या/बनावट वेबसाईटला भेट देण्यासाठी खूप लोकांना ई-मेलस पाठविले जातात.

- १) डी ओ एस
- २) फिशिंग
- ३) रॅनसम्वेअर
- ४) स्पिअर फिशिंग

माहिती व संप्रेषण तंत्रज्ञान / आयसीटी

संगणक तंत्रज्ञान

१) संगणकाचा परिचय

१-३	२-३	३-४	४-४	५-१	६-१	७-१	८-४	९-२	१०-४
११-३	१२-२	१३-४	१४-३	१५-३	१६-१	१७-२	१८-१	१९-१	२०-२
२१-३	२२-२	२३-३	२४-३	२५-३	२६-१	२७-४	२८-३	२९-४	३०-२
३१-४	३२-१	३३-३	३४-२	३५-२	३६-३	३७-४			

सॉफ्टवेअर

१-२	२-२	३-३	४-४	५-२	६-१	७-२	८-३	९-२	१०-१
११-२	१२-३	१३-१	१४-३						

संगणकीय पिढी

१-२	२-३	३-४	४-४	५-२	६-३	७-४	८-३	९-४	१०-२
११-३	१२-४	१३-१	१४-३	१५-४	१६-४	१७-२	१८-४	१९-१	२०-१
२१-१									

२) इंटरनेट व ई मेल - सर्च इंजीन, मेसेजिंग

इंटरनेट

१-४	३-१	४-३	५-४	६-२	७-४	८-२			
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	--	--	--

ई - मेल

१-२	२-२	३-१	४-३	५-४					
-----	-----	-----	-----	-----	--	--	--	--	--

प्रोटोकॉल

१-२	२-१	३-२	४-१	५-४	६-१	७-१	८-१	९-१	१०-३
११-१	१२-१	१३-१	१४-३						

आय पी अॅड्रेस

१-२	२-२	३-१	४-१	५-१	६-२	७-२	८-३	९-३	१०-१
११-२	१२-३	१३-३	१४-१	१५-१	१६-१	१७-३	१८-२	१९-३	२०-१
२१-३	२२-१	२३-१	२४-१	२५-x					

३) सोशल मिडिया

१-२ २-३

४) नविनतम साधने आणि तंत्रज्ञान

१-४ २-४ ३-४

५) क्लाउड कॉम्प्युटिंग

१-३

६) सोशल नेटवर्किंग

१-३ २-३ ३-१ ४-१

७) ब्लॉकचेन

८) इंटरनेट ऑफ थिंग्ज (आयओटी)

९) आभासी वास्तव / संवर्धित वास्तव (व्हीआर/एआर)

१०) डिजिटल वित्तीय सेवा

११) कृत्रिम बुद्धिमत्ता / मशीन लर्निंग (एआय/एमएल)

कम्युनिकेशन व नेटवर्किंग तंत्रज्ञान

१२) डाटा कम्युनिकेशन

१-१	२-२	३-२	४-१	५-२	६-४	७-३	८-४	९-२	१०-१
११-१	१२-२	१३-४	१४-२	१५-४	१६-३	१७-३	१८-१	१९-२	२०-१
२१-३	२२-३	२३-२	२४-३	२५-२	२६-२	२७-३	२८-२	२९-२	३०-२
३१-३	३२-१	३३-४	३४-१	३५-३	३६-३	३७-२	३८-१	३९-१	४०-४
४१-२	४२-१	४३-२	४४-४	४५-३	४६-४	४७-२	४८-१	४९-२	५०-१
५१-३	५२-४	५३-१	५४-१	५५-३	५६-३	५७-२	५८-३	५९-१	६०-२
६१-४	६२-२	६३-२	६४-२	६५-२	६६-४	६७-४	६८-४	६९-४	७०-४
७१-१	७२-१	७३-४							

१३) नेटवर्किंग

१-१	२-१	३-२	४-२	५-२	६-१	७-४	८-१	९-१	१०-४
११-३	१२-१	१३-१	१४-२	१५-३	१६-२	१७-२	१८-१		

१४) वेब टेक्नॉलॉजी

१-३	२-१	३-३	४-१	५-४	६-२	७-१	८-१	९-२	१०-४
११-३									

१५) सर्वसाधारण संक्षिप्त रूपे व परिभाषा

१-१	२-३	३-४	४-३	५-२	६-३	७-१	८-१	९-३	१०-२
११-२	१२-२	१३-१	१४-२	१५-१	१६-३	१७-३	१८-३	१९-३	२०-२
२१-२	२२-३	२३-४	२४-१	२५-२	२६-३	२७-१	२८-१	२९-४	३०-२
३१-३	३२-२	३३-२	३४-१	३५-२	३६-१	३७-४	३८-२	३९-३	४०-३
४१-४	४२-३	४३-४	४४-४	४५-२	४६-३	४७-१	४८-२	४९-३	५०-१
५१-४	५२-४	५३-१	५४-१	५५-१	५६-३				

१६) भारतातील माहिती तंत्रज्ञान उद्योगाची वाढ

१-४	२-१	३-१	४-१	५-१	६-२	७-१	८-४	९-२	१०-१
११-३	१२-२	१३-१	१४-४	१५-३	१६-४	१७-४	१८-३	१९-२	२०-१
२१-४	२२-१	२३-४	२४-१	२५-२					

१७) आधुनिक समाजातील संगणकाची भूमिका, विविध क्षेत्रात संगणकाचा वापर

१-१	२-३	३-२							
-----	-----	-----	--	--	--	--	--	--	--

माहिती तंत्रज्ञान

१८) निरनिराळ्या सेवा सुविधांची माहिती मिळण्यासाठी माहिती तंत्रज्ञानाचा वापर

१-१	२-१	३-४	४-२	५-३	६-४	७-२	८-१	९-३	१०-४
११-३	१२-१	१३-४	१४-२	१५-३	१६-१				

१९) इ-गव्हर्नन्स योजना व सॉफ्टवेअर्स, शासनाचे कार्यक्रम

१-२	२-४	३-२	४-३	५-२	६-४	७-२	८-२	९-२	१०-४
११-२	१२-३	१३-४	१४-१	१५-१	१६-३	१७-१	१८-१	१९-३	२०-१
२१-१	२२-१	२३-४	२४-४						

शासनाचे आयटी कार्यक्रम

१-२	२-१	३-४	४-३	५-४	६-३	७-१	८-४	९-१	१०-१
११-१	१२-३	१३-२	१४-२	१५-४	१६-१	१७-२	१८-३	१९-३	२०-३
२१-१									

ई-अध्ययन, जागतिकीकरण, खाजगीकरण

१-३	२-२	३-३	४-२	५-१	६-२	७-१	८-४	९-४	१०-४
११-२	१२-४								

इलेक्ट्रॉनिक मतदान यंत्रे

१-४	२-४	३-३	४-३	५-२	६-४				
-----	-----	-----	-----	-----	-----	--	--	--	--

मिडिया लॅब आशिया, विद्यावाहिनी, ज्ञानवाहिनी

१-२	२-२	३-२	४-१	५-२	६-४	७-१	८-३	९-३	१०-३
११-४	१२-४	१३-२	१४-२	१५-२	१६-३	१७-३	१८-३	१९-२	२०-१
२१-४	२२-१	२३-३	२४-२	२५-१	२६-१	२७-१	२८-३	२९-४	३०-२
३१-३	३२-२	३३-३	३४-४	३५-२	३६-१	३७-२	३८-१	३९-२	४०-१
४१-३	४२-४	४३-१	४४-२	४५-१	४६-४	४७-४	४८-४	४९-३	५०-१
५१-४	५२-४	५३-२	५४-३	५५-१	५६-१	५७-४	५८-१	५९-२	६०-१
६१-३	६२-१	६३-२	६४-१	६५-१	६६-१	६७-२	६८-१	६९-१	

शासनाचे कार्यक्रम

१-१	२-३	३-२	४-३	५-१	६-१	७-२	८-१	९-४	१०-२
११-३	१२-३	१३-३							

२०) मिडीया लॅब एशिया

१-१	२-३	३-२	४-२	५-३					
-----	-----	-----	-----	-----	--	--	--	--	--

२१) विद्यावाहिनी, ज्ञानवाहिनी

१-३	२-२	३-२	४-३	५-१	६-१	७-२	८-४	९-४	
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	--

२२) सामुहिक माहिती केंद्र

२३) सायबर गुन्हे व त्यावरील प्रतिबंध

१-४	२-४	३-३	४-४	५-१	६-१	७-१	८-२	९-२	१०-३
११-३	१२-४	१३-३	१४-३	१५-१	१६-४	१७-४	१८-१	१९-१	२०-१
२१-२	२२-१	२३-३	२४-२	२५-४	२६-२	२७-२	२८-४	२९-४	३०-२
३१-१	३२-१	३३-४	३४-३	३५-३	३६-१	३७-३			

२४) माहिती तंत्रज्ञान कायदा

१-३	२-३	३-४	४-४	५-२	६-४	७-३
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

माहिती तंत्रज्ञान अधिनियम, २०००

१-३	२-१	३-३	४-४	५-१	६-२	७-४	८-१	९-३	१०-२
११-४	१२-२	१३-४	१४-३	१५-२	१६-१	१७-१	१८-३	१९-४	२०-२
२१-२	२२-२	२३-३	२४-४	२५-४	२६-१	२७-२	२८-२	२९-२	३०-१
३१-१	३२-२	३३-३	३४-१	३५-१	३६-२	३७-४	३८-३	३९-३	४०-१
४१-३	४२-१	४३-४	४४-४	४५-४	४६-१	४७-४	४८-३	४९-१	५०-२
५१-१	५२-१	५३-२	५४-२						

